

Kansanääni

Nro 1/09

Helmikuu - Maaliskuu

Mielipidelehti työn, toimeentulon, rauhan ja kansanvallan puolesta

Irtonumero 1,70 €
8. vuosikerta

Uusi talousliberalismi on kuollut ?

Päättäjämme pakoilevat vastuutaan vierittämällä synn kriesistä USA:n niskoille. Tosiasiassa samaa uuden talousliberalismin politiikkaa on harjoitettu kaikkialla, myös Suomessa. Eikä kriisi myöskään tullut yllätyksenä, kuten väitetään. Työttömyyden ja kansan kahtiajaon ohella se on tuonut kylkiäisinään Lex Nokiaa ja yliopistouudistusta. Reaganilainen talousliberalismi on kuollut, mutta syntyykö sen tilalle parempaa politiikkaa, riippuu siitä saadaanko muutoksen taakse voimaa.

sivu 3 ja keskiaukeama

Israel saatava kansainväliseen sota oikeuteen

Ei ole kolme vuotta siitä, kun Israel USA:n tukemana syyllistyi sotarikokseen hyökkäämällä Libanoniin. Nyt Israelin Gazaan tekemän hyökkäyksen tuloksena 1300 palestiinalaista on saanut surmansa, joista valtaosa siviilejä. Raakalaismaisuutta kuvaa vielä se, että Israelin toimesta palestiinalaisilta on ryöstetty kaikki elämisen mahdollisuudet ja heidät on eristetty muusta maailmasta reservattien kaltaisille alueille. Israelin politiikka täyttää kaikki kansanmurhan tunnusmerkit.

Sivut 8-9

Esitys uudeksi yliopistolaksi on peruutettava

Uusi talousliberalismi on kohdistaa kaikkialla hyökkäyksen julkiseen toimintaan vaati sen yksityistämistä. Kapitalistien suunnitelmiin ei näytä vaikuttavan vähääkään se, että harjoitettu politiikka on johtamassa historian laajimpaan yhteiskunnalliseen kriisiin. Hallituksen väsäämä yliopistolaki nojaa edelleen uskoon markkinoiden kaikkivoipaisuudesta. Se määrittää mm. tiedon yksityiseksi myytäväksi tavaraksi ja johtaa yliopistojen yksityistämiseen. Hallituksen esitys on kohdannut ankaraa kritiikkiä.

Sivut 2 ja 7

Sivu 2:

- * Työväenliike kriisissä
- * Yliopistouudistus

Sivu 3:

- * Hallitus taistelee tuulimyllyjä vastaan
- * Taantuma, lama vai talouspula

Sivu 4:

- * Omavaraisuus - historiaa-ko?

Sivu 5:

- * Terveystieteiden säilytettävä julkisena palveluna

Sivu 6:

- * SFT ja ihmisoikeudet
- * Helvetin sosialismi

Sivu 7:

- * Tuhatta ja sataa

Sivut 8-9:

- * Palestiinan kärsimysten tie

Sivut 10-11:

- * Ulospääsy kriisistä

Sivu 12:

- * Turvallisuuspoliittinen selonteko

Sivu 13:

- * Darwinin syntymästä 200 vuotta

Sivut 14-15:

- * Tuokiokuvia Boliviasta ja perustuslaki

Sivu 16:

- * Marxilainen maailmankuva ja kosmos (4)

Sivu 17:

- * Kaasukonflikti Ukrainan kanssa

Sivu 20:

- * Historiallisen vakava talous- ja työttömyyskriisi

Kaikkien maiden proletaarit -
liittyykää yhteen!

Kansanääni

Päätoimittaja:

Reijo Katajaranta, PL 780, 00101 Helsinki

Helsinki helmikuu 2009

Työväenliike kriisissä

Kaikki tietävät tällä hetkellä ja joka puolella maailmaa, että kapitalistinen markkinatalous ja sen uusliberalistinen muoto on kriisissä. Hälytyskellot soivat niin Yhdysvalloissa, Euroopassa, Kiinassa kuin Venäjälläkin. Kriisi on johtanut valtavien irtisanomisiin, työläisiä on heitetty kilometritehtaalle yksistään USA:ssa miljoonittain. Myös Suomessa uutiset YT-neuvotteluista ja irtisanomisista ovat jokapäiväistä kauraa. Kriisiä yritetään saada kuriin kaikenlaisilla elvytyspaketeilla, mutta näyttää, että se on yhtä toivotonta, kuin suurpalon sammuttaminen vesiämpäreillä.

Voisi kuvitella tässä olevan tilaisuus työväenliikkeelle syöstä kapitalistit pois valtaistuimeltaan ja suunnata yhteiskuntakehitys aivan toisenlaisille terveemmille urille.

Mutta nykyinen työväenliike onkin aivan aseeton ja neuvoton. Se ei osaa tehdä mitään muuta kuin antaa yhä uusia myönnytyksiä kapitalisteille. Syynä on, että todellisen yhteiskunta-analyysin perusta, marxilaisuus, on heivattu sivuun jo aikoja sitten. Demarit tekivät sen jo 90-vuotta sitten, nykyinen Vasemmistoliitto viimeistään silloin, kun tuo öliitto perustettiin SKP:n ja SKDL:n raunioille, eli noin 20 vuotta sitten. Nyt ihmetellään sormi suussa ja verkkosukat jalassa, että kukka valokuvaja saisi minusta esiin parhaimman kuvakulman.

Ei siis pidä ihmetellä vasemmiston alamäkeä. Sille ovat oikeistolaiset ötyväenjohtajat, Wäinö Tanner, Wäinö Leskinen, Mauno Koivisto, Martti Ahtisaari ja Paavo Lipponen, Aarne Saarinen, Arvo Aalto, Suv-Anne Siimes luooneet liukastetun perustan. Heistä on tullut kapitalistien parhaita kavereita. Samalla kertaa ay-liike on vajonnut samaan suohon. Työnantajien Kela-maksun poistaminen, joka oli ihailias käsiä, oli uusi järjetön siirto. Siinä siirrettiin ainakin 800 miljoonaa euroa valtion varoja kapitalistien taskuun. Ja mitenkä muuten Kelan rahoitus turvattiin, kuin ottamalla ne takaisin köyhien kukkarosta.

Työväenliike on hajallaan kuin tuleen heitetty akanat. Jokainen liike, ryhmä tai puolue on vakuuttanut, että vain heillä on ainoa totuuden kynttilä hallussaan. Muut ovat mitä porukkaa ovat, mutta meillä itsellämme on puhtaat kaulat. Sama pätee nuorisoon. Heillä on paljon erilaisia yhden asian liikkeitä, mutta ei selvää käsitystä työväen tieteellisestä maailmankatsomuksesta ja yhteiskunnallisesta tehtävästä ja miten voisi ollakaan, onhan kaikki marxilainen kirjallisuus poistettu kirjakaupoista. Sitä ei löydä juuri mistään. Vasemmistoliittoa puuhailevien aikaansaamasta Kansankulttuuri-kirjakaupan alasajosta on siitäkin jo parikymmentä vuotta.

Kuvitella, mitä työväenliike nyt saisi aikaan, jos sillä olisi vähänkään yhtenäisyyttä ja historiantunnetta. Olisi valmiit suunnitelmat uudeksi talousjärjestykseksi, jossa kotimarkkinatollisuuden osuus olisi keskeinen, jossa tuotantolaitokset ja työpaikat pidettäisiin kotimaassa. Eläisimme omasta työstämme kestävästi kehityksen perustalla. Mitä emme voisi itse tehdä tai saada maaperästä hankkimaan luonnollisesti muualta ulkomaankauppaa käyden. Emme aloitaisi banaaniin kasvatusta vaan olisimme tiivissä kansainvälisessä yhteistyössä mm. energiantuotannon alueella ja köyhien maiden auttamisessa. Pitäisimme huolta luonnosta, sosiaaliturvasta, kulttuurista, toisistamme.

Mitään tällaista vaihtoehtoa ei nykyinen työväenliike esitä ja siksi kovalla riistokapitalismin - huolimatta kaikista kärsimistään kolhuista - on vielä jonkin aikaa mahdollisuus jatkaa brutaalista toimintaansa. Mutta näemme vielä, että tuo Kommunistisen Manifestin tunnus - "Kaikkien maiden proletaarit, liittyykää yhteen" - edelleenkin pitää paikkansa

Tilaa Kansan äänen

Lehti ilmestyy 6 kertaa vuodessa. Vuosikerran hinta on 15e.

- Olen maksanut tilaushinnan 15 e
- Maksettu tilille OKO 554114-227966
- Lehti laskutaa

Sukunimi

Etunimi

Lähiosoite

Postinumero ja -paikka

Tilaus os. Kansan ääni PL 780, 00101 Helsinki
Puhelintilaukset 040-5643205 tai 050-5884159

Yliopistouudistus on suuren rahan projekti

Hallitus hyväksyi uuden yliopistolain torstaina 19.2. Laki menee vielä Eduskunnan käsiteltäväksi. Yliopistolain uudistusta eivät kuitenkaan opiskelijat ole puremasta nielle vaan ovat järjestäytyneet ja lähtivät torstaina 19. helmikuuta kaduille osoittamaan mieltään. Mieltä osoitettiin Helsingissä, Turussa, Tampereella, Jyväskylässä, Joensuussa, Oulussa ja Rovaniemellä.

Suomalaisessa yhteiskunnassa ei taatusti ole mitään sellaista, mitä ei kapitalisti voisi yksityistää ja rutistaa edes muuttaman tipan voittoja taskuihinsa. Viimeiset pari vuotta kiivaana vellonut yliopistolain muutoskeskustelu ja pyrkimykset tehdä tiedeyhteisöistä pelkkiä rattaita tuotantokoneiston on tästä yksityistämismisioista tämän päivän kirkkain esimerkki.

Suunnitelu yliopistolain muutos ravistelee lähes tulkoon kaikkia yliopistojen perusrakenteita ja koskettaa jokaista yliopiston opiskelijaa, tutkijaa, opettajaa ja muuta henkilökunnan jäsentä. Samalla sen keskeisenä peruselementtinä on yritysmaailman lähes täydellinen yliote vapaaesän tutkimukseen ja tutkimuksen rahoituksen tekeminen riippuvaiseksi yksityisestä rahoituksesta.

Lakimuutoksen merkittävin yksittäinen muutos koskee yliopistojen rahoitusta. Eduskunnan mukaisesti valtion osuus niiden rahoituksessa supistettaisiin minimiin ja korvattaisiin yksityisen sektorin vastaavalla. Käytännössä tämä tarkoittaa elinkeinoelämää, jolla on mahdollisuus investoida suuria summia ja jolle yliopistojen tietopääoma on kullaa arvoista. Yksityisen rahoituksen myötä rahoittajalle annetaan suuri valta määrittää se, millaista tutkimusta se sijoitukseen vastineeksi haluaa. Yksityisen rahoitus riskeerää eri tieteenalojen tulevaisuuden, sillä tulovastuu on rahoituksen kohdistaminen tietyille aloille ei takaa tutkimuksen laajuutta kokonaisuudessaan. Tämä asettaa mestaus-

pölkylle kaiken itsenäisen, vapaan tutkimuksen ja vaarantaa yliopistojen taloudellisen vakavaraisuuden.

Lain puolestapuhujat ylistävät muutoksen tuovan yliopistoille huomattavasti lisää autonomiaa. Sitä he eivät vaivaudu perustelemaan, suhteessa kenen/keihin se sitä tuo. Lakimuutos esittää yliopistojen hallinnoivan elimen, hallituksen, kokoonpanoa muutettavan niin, että se koostuu puoliksi yliopiston ulkopuolisista tahosta jotka valitsee itsenäinen kollegio. Tämä muutos on suurin uhka yliopistojen autonomialle, sillä sen seurauksena ulkopuolisten tahojen (eli lähinnä rahoittajien) valta päätöksenteossa kasvaa huomattavasti ja kaventaa yliopistojen omaa mahdollisuutta päättää hallinnollisista ja tutkimuksellisista kysymyksistä.

Lakimuutos muuttaa huomattavasti tutkijoiden asemaa tiedeyhteisössä. Ehdotus virkasuhteiden muuttamisesta palkalliseksi työsuhteeksi tekee tutkijoista *de jure* pelkkiä palkkatyöläisiä, joiden työturva riippuisi tulevaisuudessa ainoastaan rahoittajien ja korkeimpien elinten armeliaisuudesta. Muutoksen seurauksena kavenee samoin itsenäisen tutkimuksen oikeus, sillä rahoittajalle ööpämiellyttävää tutkimusta tekevät tutkija-töntekijät voidaan helposti irtisanoa tarpeen vaatiessa.

Mitään tarkkaa itsenäisen tutkimuksen suoja ei lakiehdotus tutkijoille suo. Nämä muutokset eivät koske pelkästään tutkijoita, vaan koskevat yhtälailla opiskelijoita.

Tutkimuksen tulevaisuus ja sen tekemisen mahdollisuus joutuvat vakavan uhan alle, sillä lakiehdotus ei millään muotoa takaa tiedon julkisuutta. Tiedon ja tutkimuksen julkistamisesta päättää ehdotuksen mukaan hallitus. Tämän seurauksena hallituksen etupiirien tavoitteisiin ristiriitaiset tutkimustulokset siis voidaan surutta jättää yleisöltä ja muulta tutkijayhteisöltä pimentoon.

Opiskelijoiden tasavertaisuutetaan ei luonnollisesti ole unoh-

dettu. Valtion rahoituksen supistaminen ja yksityisen rahoituksen huomattava kasvu mahdollistaisi EU:n ja ETA:n ulkopuolelta tulevien opiskelijoiden korkeammat lukukausimaksut. Tämän seurauksena tietopääoman saamine Suomeen heikkenee oleellisesti ja luo painetta kasvattaa suomalaistenkin opiskelijoiden lukukausimaksuja.

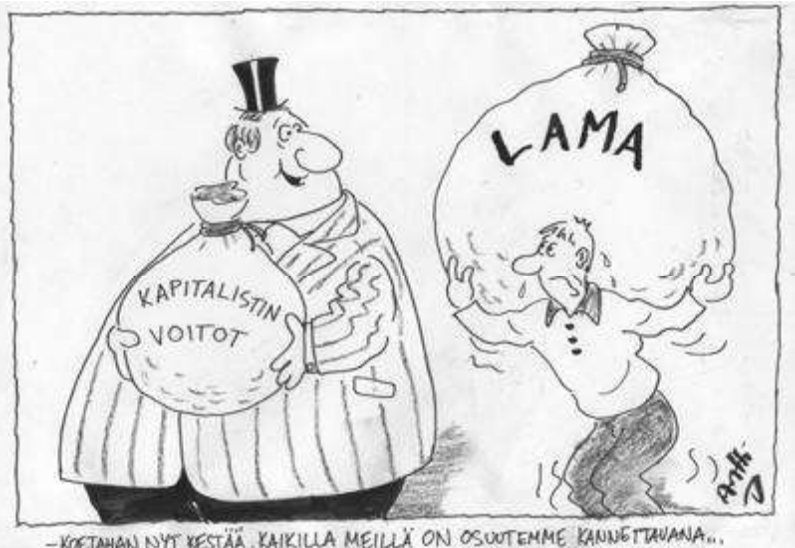
Yliopistolain muutos ja suuntautuminen kohti yksityisen rahoituksen kontrollia saattaa tulevaisuudessa kohdistua myös sosiaali- ja terveydenhuoltoon. On olemassa riski yliopistolaisen sairaaloiden rahoituksen muuttamisesta vastamaan samoja periaatteita. Näin tämä laki olisi eräänlainen takaportti myös sosiaali- ja terveydenhuollon laajamittaiseen yksityistämiseen.

Kokonaisuudessaan lakiehdotus romuttaisi perinteisen yliopiston idean. Tutkimuksen suuntaviivojen ohjailminen ulkopuolien tekee yliopistoista pelkkiä tiedontuottamistehtaita, joissa järjestelmällisesti kasvatetaan bisnesmaailman etuja palvelevia palkallisia tutkijoita ja tutkimusta tehdään vain silloin, kun se palvelee yksityistä rahaa.

Yliopistolaki on suuren rahan projekti. Opiskelijoita ja tiedemaailmaa se ei palvele ja tästä kertoo opiskelijoiden vahva liikehdintä lakia vastaan. Lisää tietoa opiskelijoiden ajatuksista ja järjestäytymistä saa mm. sivuilta www.opiskelijatoiminta.net.

Yliopistomaailman tämän päivän ongelmia ei ratkaista nykyisellä lainmuutoksella. Todellinen muutos vaatii yhteiskunnan yliopistoille tarjoaman tuen ylläpitämistä ja kasvattamista, tutkimuksen itsenäisyyden turvaamista, kaikille mahdollisuutta opiskella kansallisuudesta tai varakkuudesta riippumatta sekä elinikäiseen oppimiseen tähtäävän järjestelmän turvaamista ja kehittämistä.

Antti Siika-aho
Varapuheenjohtaja,
Suomen Työväenpuolue

-KOETAMHAN NYT KESTÄÄ. KAIKILLA MEILLÄ ON OSUUTEMME KANNETTAVANA...

Hallitus taistelee tuulimylyjä vastaan

Kuva Ylen kunnallisvaalitapahtumasta Helsingin Narinkkatorilla viime lokakuussa. Siinä puoluejohtajat valmistautuvat pyöräilyyn autuaan tietämättöminä, että heidän taakseen on kokoontunut mielenosoittajia valtion alueellistamispolitiikkaa vastustamaan.

Hallitusyhteistyö kokouksen kanssa on syönyt pääministeripuolue Keskustan kannatusta ja tappiollisten kunnallisvaalien jälkeen puolueen piirissä on alettu vaatia linjan terävöittämistä. Tammiuun puolivälissä Kepun puoluehallituksessa Vanhanen aloittikin puolueensa profiloituskampanjan. Tiedotusvälineiden läsnä ollessa hän lanseerasi tulevalle vuosikymmenelle kymmenien miljardien valtiovetoista tulevaisuus- ja työllisysohjelmaa.

Vähän aikaisemmin hallituksen piiristä todettiin budjetin olevan tarpeeksi elyvä. Merkittävää oli pääministerin toteamus, että ömarkinaliberalismi yskii ja nyt tarvitaan ökolomaa tietä ja valtion vahvempaa roolia talouselämässä.

Elyvystä sittenkin

Tulevaisuusohjelmaansa Van-

hanen ei mainosta varsinaiseksi elytysohjelmaksi, vaan laman jälkeiseksi talouspolitiikaksi. Ei ole kuitenkaan montakaan viikkoa siitä, kun hallituksen piirissä todettiin budjetin itsessään olevan tarpeeksi elyvä ja että mitään erillistä elyvystä ei tarvita. Kuitenkin hallitus aloitti toisenlaisen elyvyyksen syytämällä tukea monin tavoin yritysrahoitukseen. Pankkeille luvattiin taata heidän lainoitustaan yrityksille aina 50 mrd p saakka sekä, pääomajanoja 4 mrd euroon saakka. Lisäksi luvataan erilaista yritystukea ostamalla valtion eläkerahoilla yritysten velkakirjoja tarjoamalla yrityksille rahoitustukea, mm. osallistamalla 20000 uuden asunnon rakentamiseen rahoittamiseen

Homma ei toimi jos vienti ei vedä

Tämä öjämäkäältä kuulostava paketti ei kuitenkaan taida purra.

Kyessä on finanssikiäri, joka aiheuttaa tavaroiden suhteellista liikautuotantoa, eli tavaraa on myynnissä enemmän kuin ostokykyistä kysyntää. Takauksilla ei ole merkitystä silloin, kun vienti ei vedä. Juuri vientiyritykset vähentävät väkeä solkenaan ja päivittäin. Kapitalistin ei kannata tuottaa mitään, jos ei ole kysyntää. 90-luvulla Suomen talouden rakennetta muutettiin tietoisesti. Viennin osuus kansantuotteesta on kasvanut yli puolella ja tuotanto kotimaan kuluksen on romahtanut. Jo silloin totesimme useasti, että vaapakauppa tulee muodostamaan maamme kansantaloudelle suuren vaaran. Jos vienti kansainvälisen laskusuhdanteen aikana ei vedä, meillä ei ole mitään mahdollisuutta paikata syntyntä aukkoa kotimaan tuotannolla. Näin on nyt käynyt. Tuskin lainoituksen takamisella ja pankkien rahoituspaketilla tulee olemaan tuotannon ja työllisyyden kannalta merkitystä.

Häilyvä lisäbudjetti

ÖElyvystä on jatkettu lisätaloussarvioissa. Sieltä löytyy erilaisia tie- homekoulu- ja korjausrakentamishankkeita, joiden aloittamisella toivotaan ehkäistävän työttömyyden kasvua. Näillä hallitus toivoo saavansa liikkeelle 1,6 mrd. euron hankeet. Tämä on kuitenkin öpäsara meressä siihen nähden miten vientiyritykset tuottavat koko ajan lomalettuja ja irtisanottuja. Hallitus asettaa suuren painon verojen ja työnantajamaksujen alentamiselle, joiden tuotantoa elyvä vaikutus on ilmeisen merkitykseltä.

Kela-maksun poistamisella yrityksille annetaan puhdasta rahaa 800 miljardia euroa. Sen sanotaan elyvättävän ja tukevan vientiä, jolla ei ole maailmalla kysyntää. Näin koko kelamaksun poisto on taas kerran häpeämätön lahjoitus kapitalisteille.

Se totuus

Palkansaajien tutkimuslaitos ennakoii työttömyyden nousevan tänä vuonna 7.5 %:iin ja ensi vuonna lähelle 9 %:iin. Talouskasvun arvioidaan kääntyvän n. 2 % miinukselle. Tämä yhtälö kasvattaa työttömyyslukujen monin verroin enemmän, kuin mitä hallitus arvelee saavansa elyvystoimilla luvatuilla 25000 työpaikalla. Hallituksen ajatus työpaikkojen lisääntymisestä on tietenkin toiveajattelu, koska ei ole minkäänlaisia takeita siitä, että viennin ja luotonannon tukeminen muuttuisi investoinneiksi tai kunnat ja asunto-osakeyhtiöt pääsisivät talousvaikeuksissaan ja kiinni korjausrakentamiseen. Monet valtiot (mm. USA ja Ranska) näyttävät suuntautuvan elyvyyksensä oman tuotantonsa suosimiseen paitsi pääomatulla myös varovaisella protektionismilla. Suomen osalta tuonin ja pääomaviennin rajoittaminen sekä oman tuotannon suosiminen, osittainkin 90-luvulla romahtaneen palauttamisen, olisi paljon tehokkaampaa elyvystä, kuin suurpääoman pääomavaltaisen viennin suosiminen, tukeminen.

Kolmannelta tiestä

Hallituksen öelyvystoimilla

ei ainakaan tässä vaiheessa ole minkäänlaisia yhteyttä edes siihen keynesiläiseen valtion sääntelyyn, jota harjoitettiin aina 80-luvun alkuvuosin. Silloin yhteiskunnallista tulonjakoa säädeltiin työväenliikkeen voimalla ja tavalla, joka teki tietyssä määrin oikeutta myös palkansaajille.

Nyt työväenliikkeen vuosikymmenien ponnisteluilla saavutettuja ja koko kansan julkisia hyvinvointipalveluita tuhotaan pala palalta. Viime vuosina suuryhtiöiden jakaminen osinkoin määriä on suuresti lisääntynyt 2007 osinkoja maksettiin jopa 20 mrd p. Voi vaan kysyä missä ne rahat ovat nyt?

Pääministeri Vanhasen ehdottama ökolomannen tienö politiikka on poliittista kosmetiikkaa Todellisuudessa se ei muuta mitään. Nykyiseen nähden kaivattaisiin tosi suurta muutosta, irtaantumista vapaakaupasta ja EU:sta. Muutos on mahdollinen jos sitä joukko-voimalla tahdotaan.

Nykyinen ja yleensä kapitalistien talouspolitiikka palvelee kaikkialla maailmassa suuren pääoman etuja. Niin on Suomessaakin. Siksi Vanhasen visiot voi laskea samaan kastiin, kuin Kokoomuksen kansanedustajan Ben Zyskoviczin ömaromatius ö suurten mediayhtiöiden johdon optioista.

Heikki Männikkö

Taantuma, lama vai talouspula E kas siinä kysymys

Kun Yhdysvalloissa tapahtuu jotain, niin tanner tömisee ja maailmalla tärisee. Syy on yksinkertainen. Koko jenkkinen väestöstä yksi vaivainen prosentti omistaa enemmän kuin kaksi kolmasosaa koko maan rikkauksista. Se on sellaista rahaa, josta yksi merkittävin osa on kotimaassa, mutta loppuosa on sijoitettu ympäri maailmaa.

Yhdysvalloissa siis pienen tosi ökyrikkaiden valtavana rahamäärästä osa pyörii kotimaan ja ulkomaiden teollisuudessa. Suurin osa on kuitenkin rahamarkkinoilla, pankki- ja vakuutuslaitoksissa, pörssissä jne. Kotimainen teollisuustuotanto on pientä, vain 22 prosenttia bkt:stä. Loput 78 prosenttia on mitään tuottamatonta kauppa, palvelua, rahapeliä pörssissä ja rahoituslaitoksissa.

Syynä teollisuustuotannon vähäisyyteen on sen heikko kilpailukyky ja kannattavuus, suurta asetutantoa lukuun ottamatta. Siksi amerikkalaisperäistä tuotantoa on siirretty pois maasta, korkean tekniikan, halvan ja tehokkaan työvoiman maihin. Samaa aikaan jenkki-kapitalistit haalivat määräysvaltaansa kaikkialta maailmasta (mm. Suo-

mesta!) pienillä rahoilla niiden teollisuutta ja ö jo ennen ö sitä suuria maaperän rikkauksia. Niillä harvat amerikkalaiskapitalistit ovat rikastuneet todella huimasti.

Rikastuminen imemällä voitoja raaka-aineista ja teollisuudesta ei riittänyt. Siksi kapitalistit vaativat kasvavia voitoja raha- ja arvopaperimarkkinoilta. Niinpä kaikkialla maailmassa on vedätetty osakkeiden markkina-arvoja pitkälle, todella pitkälle yli niiden todellisen arvon ja samaan aikaan pankit joutuivat keksimällä keksimään uudenlaisia rahalla rahankotoutteita. Tuotteita, joilla rikkaat rikastuivat rikastumistaan.

Pörssien vedättämisellä ja uusilla pankkituotteilla synnytetään 5000 600 000 miljardin arvopaperimarkkinat, jotka sisälsivät likaista ilmaa, ilmakuplan. Nyt se vuotaa eikä kukaan tiedä kuinka paljon ja kuinka kauan. Se on järkyttänyt koko maailman sekä reaaliuotantoa että pankkeja ja rahamarkkinoita. Maailman talous on pulassa. Yrityksiä kaatuu vauhdilla ja työttömyys lisääntyy.

Kaikkialla maailmassa vuotaa yritetään tukkia valtion, veronmaksajien rahoilla. Erityisen vaikeassa asemassa on Yhdysvallat, joka on pitkään elänyt muun maailman kustannuksella. Sillä on vakava kaksoisvajae. Ensiksi tuonnista syntyy velkaa 500 ö 700 miljardia

dollaria vuosittain, kun vienti ei riitä sen maksamiseen. Toiseksi valtion velka on kasvanut vauhdilla ja on jo 11 000 miljardin dollarin luokkaa.

Ns. pankkikiäri alkoi Yhdysvalloista. Se on joutunut pulaan, kun kuvitteellinen raha haihtuu maailman tuulin, eikä reaaliarvoita riitä talouden ylläpitämiseen. Tilanne pahenee koko ajan ja työttömyys lisääntyy vauhdilla. Korjausta on vaikea saada, kun uuden velan saaminen on kiven alla. Siksi jo kerrotaan, että asia hoidetaan paperilla ö painamalla uutta paperirahaa entisen lisäksi. Jos ja kun niin käy, siitä syntyy inflaatio. Yhdysvallat on kuralla, konkurssin partaalla.

Yhdysvalloilla vaihtoehdot ovat vähissä. Sen on saatava teollisuutensa kasvuun, se on ainoa keino todelliseen lisäarvon (voiton) tuottamiseen ja työllisyyden parantamiseen. Vapaakaupan oloissa se on jokseenkin mahdoton tehtävä. Silloin on turvauduttava pääomien viennin ja tavaratuonin rajoittamiseen, protektionismiin. Jos se siihen ryhtyy, koko globaali vapaakauppa joutuu kauppasotaan ja parhaassa tapauksessa loppuu.

Vapaakaupan loppu olisi onneksi kaikille kansallisvaltioille ö myös Suomelle!

Kapitalistiseen järjestelmään kuuluvat aika-ajoin toistuvat kriisit, jotka kautta aikojen ovat syntyneet ihmisten tahdosta riippumatta ja johtaneet eritasoisen talouspulaan, lamaan. Jokainen kapitalismin kriisi syntyy sodan tai talouden vääritymisen tuloksena. Sillä, mikä kriisin synnyttää, ei ole merkitystä. Vain sillä on merkitystä, että jokaisen taantumien, laman tai talouspulan, jokaisen kriisin, aikana yhtäältä pääomat kasautuvat pienen kapitalismin ytimen käsiin ja toisaalta sillä, että aina palkkatyöläiset ovat häviäjiä.

1990-luvun alun ongelmat Suomessa eivät täytä kapitalismin laman tunnusmerkkejä. Sillä lama saatiin aikaan EU:n liittymisen ennakoitujen täyttämällä, politiikkojen tietoisilla päätöksillä. Ennakoehdot edellyttivät vapaakauppa, jonka seurauksena talouden rakenne muuttui; kotimarkkinat romahtivat ja pääomavirta pois maasta ylitti kaikki inhimillisen käsityksen rajat. Kaiken tämän tuloksena tehtyjen työtuntien määrä väheni rajusti. Vieläkään ei ole saavutettu vuonna 1990 tehtyjen työtuntien määrää. Edelleen työvoiman käytettävissä olevista työtunneista jää käyttämättä lähes 1000 miljoonaa työtuntia, lähes 20 prosenttia, ja niitä vastaava palkka jää saamatta.

Suomalaisista pääomaa on ulkomailla (378) ja ulkomaalaista pääomaa (426) Suomessa yli 804

miljardia euroa. Kaikki tämä pääoma on ulkomaisten päättäjien armoilla. Kuinka paljon suomalaisista pääomista on jo haihtunut ja paljonko vielä haihtuu taivaan tuulin, sitä ei tiedä kukaan. Sitäkään ei kukaan tiedä, paljonko alkanee laman seurauksena työttömyys lisääntyä, mutta varovaisesti arvioiden kahdessa vuodessa menetettävä ainakin 350 miljoonaa työtuntia eli työttömyys kasvaa noin 200 000 henkilötyövuotta!

Vapaakauppa on työläisille kohtalon kysymys. Siksi siitä ja EU:sta on päästävä eroon. Se on mahdollista vain palkkatyöläisten, sinun ja minun, yhteisessä taistelussa työtuntien ja oikeuksien puolesta.

Kun Yhdysvalloissa tapahtuu jotain, niin tanner tömisee ja maailmalla tärisee Suomessa saakka. Presidentti Barack Obama suurine puheineen on paljon vartijana maailman kansojen edessä. Ellei amerikkalaisten työläisten jatkuva konkreettinen toimelaisuus vaadi Obamaa lunastamaan lupauksensa, maailman Rockefellerit syövät hänet suihin eikä mikään muutu.

Kai Konturi

Omavaraisuus Ë historiaako?

Kuva on ruotsalaisesta suurtilasta. EU-politiikan seurauksena myös Suomessa tilakoot ovat suurentuneet samalla kun tilojen kokonaismäärä on parissakymmenessä vuodessa puolittunut.

Tärkeimpien maataloustuotteiden omavaraisuusaste oli 1980-luvulla yli sata, eli Suomessa tuotettiin enemmän maataloustuotteita kuin täällä kulutettiin. Puhuttiin jopa munavuorista. EU:n myötä tilojen määrä on vähentynyt, mutta silti omavaraisuus on vielä keskeisimpien tuotteiden osalta lähellä 100 prosenttia. Se on kuitenkin laskusuunnassa. 1980-luvulla maataloustuotantoa leimasivat voi- ja munavuoret eli maataloustuotteiden ylituotanto. Sittemmin Suomen liityttyä EU:iin 1990-luvun puolivälissä maataloustuotteiden markkinajärjestelyt muuttuivat täysin ja tuotannosta tuli aikaisempaa enemmän tukiveitoista. Suurempi osa tilan tulosta syntyi siis maataloustuista eikä tuotteista saatavasta hinnasta kuten aikaisemmin.

Maatilojen lukumäärä vähenee rajusti.

Maatilojen lukumäärä on puolittunut vajaassa parissakymmenessä vuodessa. Vuonna 1990 maatilajoja oli noin 129 000 kun niitä vuonna 2007 oli enää alle 67 000. Tuotantosuunnittain tarkasteltaessa eläintuotantoa harjoittavat tilat ovat vähentyneet eniten. Lypsykarjatilojen määrä on vähentynyt vuoden 1990 44 000 tilasta vuoden 2007 alle 14 000 tilaan. Sikatilojen määrä vähentyi samassa suhteessa vuoden 1990 7000 tilasta vuoden 2007 2700 tilaan. Eläintilojen määrän vähentyminen ei kuitenkaan vielä ole vaikuttanut tuotantomäärien vähenemiseen, sillä tilakoon kasvu on ollut rajua. Omavaraisuusastetta tarkasteltaessa näyttää kuitenkin siltä, että esimerkiksi maitonesteiden osalta omavaraisuusaste on koko ajan laskusuunnassa, ollen nyt noin 100 prosenttia.

Tilojen määrän laskuun vaikuttaa ennen kaikkea kannattavuus. Pienet tuotantoyksiköt häviävät, sillä maataloustuotteiden myynnistä saatavat tulot eivät riitä kattamaan tuotannosta saatavia menoja. Näin ollen viljelijän palkka syntyy pääosin tuotannosta maksettavista tukista. Tukien määrä on sidottu monesti tuotantotehtaareihin, jolloin pienellä tilalla tukienkin määrä jää alhaiseksi.

Viljatuotteiden omavaraisuus laskee

Viljatuotteiden osalta omavaraisuus vaihtelee enemmän riippuen kunakin vuonna vallitsevasta säästä. Erityisesti tämä näkyy syysviljoissa, kuten rukiissa. Huonona syksynä vilja jätetään kylvämättä ja panostetaan seuraavaan keväänä kevätiljoihin. Tilastoja tarkasteltaessa näyttää kuitenkin siltä, että rukiin omavaraisuus on pikkujaljaa pienenevän päin.

Selkeästi laskusuunnassa on kuitenkin sokerin omavaraisuusaste. Se on puolittunut kahdessa kymmenessä vuodessa ollen nyt noin 40 %. Syynä on sokeriteollisuuden keskittyminen ulkomaisiin käsiin sekä suomalaisen sokeriteollisuuden alasajo.

Tuonnilla painetaan alas tuottajahintoja

Omavaraisuuteen vaikuttaa merkittävästi myös elintarvikkeiden raaka-aineiden tuonti. Esimerkiksi maidon osalta ruotsalaisen maidon tuonti aloitettiin hiljattain. Tuonin syy ei kuitenkaan ensisijaisesti ole todellinen maitopula Suomessa, vaan Valion määräävä markkina-asema, joka haittaa kilpailijoiden maidonsaantia, sekä tietenkin se, että maidon tuonnilla voidaan painaa alas kotimaista tuottajahintaa. Muutama päivä sitten Valio ilmoittikin maidon tuottajahintojen laskusta, vaikka maitoa tuotetaan kysyntää vähemmän. Samoin rukiin tuotannossa näkyy vuosittaisten olosuhteiden lisäksi se, että teollisuus yrittää pitää tuottajahinnan alhaisena tuonin avulla.

Tällaisessa tilanteessa tuotavien raaka-aineiden hinta voi olla korkeampikin kuin millä hinnalla vastaavaa tuotetta voisi kotimaasta hankkia. On syytä muistaa, että tuottajahinnoilla ei ole suoraan

yhteyttä siihen, mitä ruoka kaupassa maksaa. Tuottajan osuus esimerkiksi leivässä jäänee alle 5 %:n leipätyypistä riippuen. Maitolitrassa se on suhteessa merkittävämpi, tuottaja saa siitä reilun 40 senttiä.

Tuonin rajoittaminen ei nykyolosuhteissa ole millään tavalla mahdollista. EU:n jäsenenä Suomi ei saa asettaa sisämarkkina-alueen rajoituksia eli ulkomaista tuotantoa ei saa kansallisesti asettaa suomalaista tuotantoa huonompaan asemaan.

Omavaraisuus ja riippumattomuus

Maataloustuotteiden omavaraisuus on itsenäisen kansakunnan keskeinen ominaispiirre. Mikäli omavaraisuutta ei ole, on itsenäisen politiikan harjoittaminen vaikeaa saati sitten taloudellisen riippumattomuuden saavuttaminen.

EU:ssa Suomesta ollaan tekemässä puotantoaluetta ja maataloustuotanto on keskittymässä suotuisemmille alueille Keski- ja Etelä-Eurooppaan. Kansallisesti omavaraisuuden säilymiseen on hyvin vaikeaa vaikuttaa. Maataloustukia säätelee EU ja viennistä ja tuonnista päättää kansainvälinen suurpääoma. Maataloustuotannon hiipuminen ja omavaraisuuden häviäminen tarkoittaa sitä, että Suomen on yhä vaikeampaa kivuta takaisin itsenäisten kansakuntien joukkoon.

KÄ/Juha Kiekas

Taulukko 1. Keskeisten maataloustuotteiden omavaraisuus 1989-2007. Lähde: Maataloustalouden vuosikirja 2008.

	1989	1994	2000	2007
Vehreä	120	86	101	121
Ruis	181	25	124	81
Sokeri	72	68	71	40
Siiniliha	110	113	101	116
Naudanliha	106	111	93	90
Kananmunat	134	130	114	115
Maitonesteet	121	112	112	101
Maitorasvat	132	129	132	125

Työn ja toimeentulon puolesta

Kuten viime vuoden lopulla ounasteltiin, olemme saaneet lehdistämme lukea yhä uusista irtisanomisista ja lomautuksista. Niihin ovat syyllistyneet ennen kaikkea pörssi-yhtiöt, mutta myös pienemmät yritykset. Väkeä heitetään pellolle tuhansittain ja lain vastaisesti joka viikko siltä perusteella että saattaa olla ettei tilauksia ja työtä ehkä ensi kuussa olekaan. Siis varmuuden vuoksi.

Mitä tekee ay-liikkeen johto tilanteessa jossa sen pitäisi puolustaa jäsenistöään tiikerin lailla? Se menee ja sopii elinkeinoelämän keskusliiton EKn kanssa työnantajien KELA-maksun poistamisesta!

Ne rahat jotka työnantajat ovat KELA-maksuina maksaneet, eivät ole puissa kasvaneet, vaan ne ovat syntyneet duunareiden työn tuloksena kuten kaikki muutkin rikkauudet tähän maailmaan ja ovat osa palkkaa. Ay-pomoille tiedoksi: Te sovitte palkan alennuksesta, kysymättä jäsenistöltä mitään. Ö Ei kai kukaan kuvittele toissaan, että palkkaa alentamalla yritykset saavat merkintöjä tilauskirjojhiinsa, eihän? Saako telakka nyt myytyä laivoja, tai rakennusfirma talon? Ö Haloo! Työnantajien KELA-maksun poistolla toki on vaikutuksensa. Kansaeläkelaitos joutuu

Arkipäivän kuvaa nykyisestä "hyvinvointi-Suomesta", eli leipäjono Helsingissä Sturenkadulla. Tällaisia jonoja eli kukaan olisi uskonut näkevänsä vielä 1980-luvulla, mutta 90-luvun alussa ne tulivat, eivätkä ole kadonneet mihinkään sen jälkeisestä kovasta talouskasvusta huolimatta.

taloudellisiin vaikeuksiin jos se ei saa rahoitusta jostain muusta lähteestä. Ja mikäpä muu se lähde on kuin duunarin tilipussi? Sitä jo kerran 90-luvulla pienennettiin, siirtämällä osa työnantajien kela-maksuista duunarien tilipussista otettavaksi. Kyseessä on siis kaksinkertainen palkanalennus. Ensinnäpäutetaan työnantajat tilittämättä yhteiskunnalle työläisten työllään tekemää varallisuutta ja sen jälkeen mennään ja otetaan se tilittämättä jäänyt raha duunarin pussista!

Ay-eliikkeenä on menossa merkittävä projekti lopunkin

jäsenedemokratian lakkauttamisesta ja vallan siirtämisestä yhä pienemmän porukan haltuun. Viestintäalan liitto, Rautatieläisten liitto, Puu- ja Ertiyisalojen liitto, Sähköliitto, Kemian liitto ja Metalliliitto puuhaavat yhteistä 330 000 jäsenen suurliittoa. Hanke on herättänyt jäsenistön keskuudessa voimakasta vastarintaa. Kriittisimmän hankkeenarin on liitoista suhtautunut sähköliitto. Kemian liitossa ja metallissa on parhaillaan menossa jäsenäänestys siitä lähtevätkö ne mukaan tähän TEAMin nimellä kulkevaan vouhokukseen. Toivotavasti niiden jäsenet käyttävät osallistuvan demokratian suomaa

oikeuttaan ja äänestävät nurin koko mielettömyyden. Kemian liiton sääntöjen mukaan jäsenäänestyksen tulos on sitova. Metallissa tulos sitoo vain ömoraaalisesti. Toivottavasti ei-äännet voittavat niin selvästi, ettei mitään jossittelun varaa jää.

Taluskriisi irtisanomisen ja lomautuksineen johtaa kriisiin myös kunnat. Niiden verotulot tipppuvat kuin jääpuikot räystäältä. Ja kun markkinatalouden ihanuuteen uskovat porarit kokoomuksesta vasemmistolliiton johtavat kuntia, voidaan odottaa lisää niiden pakkoliitoksia, yhdistämissä

ja kunnallisten palveluiden yksityistämistä. Eikä ole vaikea ennustaa mitä siitä kaikasta seuraa.

Työpaikoilla ovat ay-aktiivit alkanee pohtia keinoja työtätekevien toimeentulon turvaamiseksi. On esitetty, että on järjestettävä koko maata käsittävä kokous, johon ovat tervetulleita kaikkien alojen sellaiset aktiivit, jotka eivät hyväksy ay-ö liikkeen johdon työnantajia ja hallitusta myötäilevää toimintaa. Mukaan olisivat siis tervetulleita kaikki ne, puoluekantaan katsomatta, jotka vastustavat duunareiden kyykyttämistä ja puolustavat työtä ja toimeentuloa. Eri asia sitten on kuka tällaisen kokouksen kykenee järjestämään.

Jonkinlainen Työläisten puolustusrintama on kuitenkin rakennettava. Ay-ö liikkeen johto ei sitä tee, eikä sitä tee ns. vasemmistopuolueiden, SDP:n ja VAS:n, johto. Duunareiden on aika ottaa itse aloite omiin käsiinsä ja ryhtyä vastarintaan puolustamaan sekä oikeuksiaan, että työtään ja toimeentuloaan. Mitä nopeammin, sen parempi. Eikä ole väliä (ei saa olla) sillä, kuka tai mikä sen vastarinnan aloittaa. Painostustoiminta on ö liikkeen ja puolueiden johtoa, eduskuntaa, hallitusta ja työnantaja kohtaan on aloitettava joka tapauksessa!

Markku Nieminen

Terveydenhuolto säilytettävä julkisena palveluna

Kuva Tehyn mielenosoituksesta lokakuussa 207.

Maassamme on kehitetty hyvä julkinen terveydenhuoltojärjestelmä. Lääkärimme ja lääketieteellinen koulutuksemme ovat huippuluokkaa. Nyt kun hallituksen politiikkana on kaiken yksityistämisen, maamme terveydenhuoltojärjestelmälle olisi kyllä otettavia. Toisaalta kuntien mahdollisuutta hoitaa terveydenhuoltoon kuuluvat lakisääteiset velvoitteensa on kaventettu.

Ei voi välttyä ajatukselta, että huonontamalla tietoisesti kuntien terveyspalveluja perustellaan terveysalan yksityistämistä. Suuri kusetus on meneillään. Terveydenhuollon rahat yritetään ohjailla samaan suuntaan, minne jo edellisen laman valtionyhtiöiden myymisen ja pankkirimahduksen rahat hupe-
nivat: kansainvälisten kasino-

miesten pohjattomiin pusseihin.

Mehiläinen, Suomen Terveystalo, Medivire, MedOne: suurin osa on jo ulkomaisessa omistuksessa. Juuri näiltä yksityisiltä firmoilta aikovat kunnat tilata erisältoisiiä paketteja terveyskeskuksiin, sekä lääkäreitä että vastaanotto- ja hoitohenkilökuntaa. Jo nyt useilla terveysasemalla käytetään keikkalääkäreitä ruuhkia purkamaan. Joissakin tapauksissa on mainostettu, kuinka ötehoikkaita nämä keikkalääkärit ovat. Ruuhkat purkautuivat puolta nopeammin kuin kunnan omalla työllä. Kun asiaa lähemmin tarkasteltiin, ilmeni, että nämä yksityiset keikkalääkärit vain siirsivät ruuhkan eteenpäin, kirjoittamalla puolta enemmän läheteitä erikoissairaanhoidon. Nyt jono ei vetänyt keskussairaaloissa ja sieltä piti ostaa palveluita taas yksityis-

puolen firmoilta.

Kansan suuren enemmistön kanssa olemme samaa mieltä: Terveydenhuolto tulee kansan etujen mukaisesti säilyttää julkisena palveluna. Silloin sitä voidaan demokraattisesti valvoa. Valtion on turvattava kuntien mahdollisuus ylläpitää kunnollisia terveyskeskuksia. Jokaista 10000 asukaasta kohti tulee varustaa hyvin toimiva terveyskeskus. Kasvaneita voittoja tulee ohjata terveydenhuollon kehittämiseen. Mieluummin maksamme veroja yhteiskunnalle, kuin kymmenien tuhansien eurojen laskuja yksityiselle terveysbisnekselle esim. selkäoperaatiosta tai eturauhasen poistoleikkauksesta.

Suomen Työväenpuolueen linjauksen mukaan kuntien tulisi itse hoitaa ja tuottaa perus- ja erikoisterveydenhuolto verovarilla valtion tuella.

Terveyspalvelubisnes kukoistaa

Kolme suurinta yksityistä lääkäri- ja hoivapalveluja tuottavaa yhtiötä ovat siirtymässä ulkomaiseen omistukseen:

Attendo MedOne ja Mehiläinen ovat jo ja Suomen Terveystalon omistusjärjestelyt ovat parhaillaan menossa.

Vuonna 2005 Lahden kaupunki teki ensimmäisenä kaupungin Suomessa historiaa ostamalla perusterveydenhuollon vastaanottopalvelut MedOne:lle.

Tällä hetkellä Attendo MedOne tuottaa perusterveydenhuollon vastaanottopalvelut 30 terveysasemalla. Väestön ikääntyessä toiminta on myös laajentunut ja nykyään MedOne huolehtii vanhusten palveluasumisesta usealla paikkakunnalla ympäri Suomea. Vuonna 2007 MedOne yhdistyi Pohjoismaiden johtavaan hoivapalveluita tuottavaan Attendo-konserniin.

Tampereen Hervannan 4000 asukasta siirtyi 2009 alusta MedO-
nen ylläpitämään terveyskeskukseen.

Kaksi suurta suomalaista terveysalan yritystä Mehiläinen ja Suomen Terveystalo päätyvät saman pääomasijoittajan salkkuun. Mehiläisen ostaa ruotsalainen Carema, jonka pääomistajaksi nousi vuosi sitten pääomasijoittaja 3i. Sama sijoittaja omistaa viidenneksen vahvasta viime vuosina yrityskaupin kasvaneesta Suomen Terveystalosta.

Mehiläisen vaihtoehtona olisi ollut listautuminen pörsssiin. Pääomistajat Capman ja Sitra päätyi-

vät kuitenkin myymään yhtiön toiselle pääomasijoittajalle. Kaupassa Mehiläisen koko osakekannan arvoksi tuli 152 miljoonaa euroa. Capman, Sitra, Mehiläisen toimiva johto ja 800 yksityistä pienomistajaa saavat sijoitukselleen erittäin hyvän tuoton.

Carema on selvästi Mehiläistä suurempi. Sen liikevaihto oli viime vuonna 350 miljoonaa euroa, kun Mehiläinen pääsi 97 miljoonaa euroon. Henkilöstöä Caremalla on 4 900, kun Mehiläisen palkkalistoilla toimii 1050 henkilöä ja sen palveluksessa on 1 800 vastaanotettavaa lääkärää. Caremalla on Ruotsissa vahva asema kuntien ulkoistamisissa palveluissa.

Suomen Terveystalo Oyj on Helsingin pörsissä noteerattu terveyspalveluita tarjoava yhtiö. Yhtiö aloitti toimintansa vuonna 2001, kun Suomen Terveystalo -konserniin yhdistyivät Vaajakosken Lääkäriasema Oy sekä Medipa Oy:n lääkäriasemat Alajärveltä, Kauhavasta ja Härmästä. Vuoden 2007 liikevaihto oli hieman yli 140 miljoonaa euroa.

Yhtiön historia ulottuu 1940-luvulle, jolloin konsernin vanhimmat tytäryhtiöt perustettiin. Yhtiö on kasvanut huomattavasti vuosina 2002-2007, jolloin toteutettiin yli 100 yritys- ja liiketoimintakauppaa. Suurin kauppa tapahtui kesäkuussa 2007, kun Suomen Terveystalo osti Medivire Oyn. Vuonna 2007 tapahtui myös yhtiön listautuminen Helsingin pörsssiin. Terveystalo on Suomen suurin terveyspalveluja tuottava yritys liikevaihdolla ja toimipaikkojen

määrällä laskettauna

Maamme suurin terveysalan yritys Suomen Terveystalo siirtyi ulkomalaisten pääomasijoittajien omistukseen. Sen ostaa Bridgepointin tytäryhtiö Star Healthcare, jonka ostarjouksen on hyväksynyt jo yli puolet Terveystalon omistajista. Ostarjouksen ehtona on, että Bridgepoint saa hankittua yli 90 prosenttia Terveystalon osakkeista. Enemmistö Terveystalon osakkeenomistajista, muun muassa eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen ja työeläkevakuutusyhtiö Varma, ovat jo suostuneet myymään osuutensa.

Terveystalo tarjoaa terveys-, työterveys-, tutkimus- ja sairaanhoitopalveluja yli 100 toimipaikassa yli 50 paikkakunnalla. Yhtiö omistaa 15 yksityissairaala ja työterveysasemia.

Terveystalon katon alla työskentelee yli 2 300 työntekijää ja parituhatta itsenäistä ammattiharjoittajaa.

Star Healthcare maksaa Suomen Terveystalon osakkeista markkinahintaa korkeamman hinnan. Yhtiön osakkeen hinta nousi noin kaksinkertaiseksi.

Bridgepoint on Euroopan suurimpia pääomasijoitusyhtiöitä. Suomessa sen omistukseen ovat aikaisemmin siirtyneet A-Katsastus ja Huurre.

Kehtyis on ollut nopeaa ja tavallisella veronmaksajalla on vaikeuksia pysytellä perässä, kuka omistaa kenetkin.

Antero Nummiranta

SuPerin Palomäki: Terveyskeskustoiminnan kehittämiseen vahvempi ote (15.01.2009)

STTK:laisen Suomen lähi- ja perushoitajaliiton SuPerin puheenjohtaja Juhani Palomäki on huolissaan terveyskeskusten tulevaisuudesta ja vaatii niiden toiminnan kehittämiseen vahvempaa otetta. Terveyskeskuspalvelujen kuntoonsaattaminen vaatii nopeita ja kestäviä ratkaisuja. Toimintaa on tarkasteltava kokonaisuuksena, eikä keskityttävä pelkästään vastaanottoimintaan, kuten nyt on tehty.

Terveyskeskusten vetovoimaisuutta työpaikkana voidaan nostaa hyvällä työn ja toiminnan organisoinnilla, työolojen kehittämällä ja kilpailukykyisellä palkkauksella. Palkkauksen osalta tämä tarkoittaa mm. tasa-arvoista verotusta. Nyt yksityinen sektori pystyy houkuttelemaan lääkäreitä osinkotulojen muodossa maksettujen palkkojen kevyemmällä verotuksella. Tähän kaikkia ei ole tasavertaisia mahdollisuutta. Tällaisen veronkierron mahdollisuus on ehdottomasti poistettava.

Tällä hetkellä terveyskeskukset saavat vielä hoitohenkilökuntaa. Työoloihin, johtamiseen, työn jakoon ja palkkaukseen tulisi kuitenkin kiinnittää entistä vahvemmin huomiota. Valitettavasti yhä on niitä yksiköitä, joissa kaikki eivät saa käyttää osaamistaan. Myös harmaa tytyö on monin paikoin todellinen ongelma. Nämä asiat tulee korjata pikimmiten, jos halutaan säilyttää terveyskeskukset haluttuina työpaikkoina hoitajien keskuudessa ja huolehtia työntekijöiden jaksamisesta.

Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon on edelleen rakennettava julkisille palveluille. Kaikilla on oltava yhtäläiset mahdollisuudet hyvinvointipalveluihin. Myös palvelujen yksityistämistä tulisi tarkastella kriittisemmin. On jo osoitettu, että palvelujen yksityistäminen on tullut kunnille kallimmaksi. Lisäksi kunnat tarvitsevat ehdottomasti voimakkaampaa apua palvelujen järjestämisessä.

SuPeriin kuuluu 70 000 lähi- ja perushoitajaa, jotka työskentelevät julkisella ja yksityisellä sektorilla.

Terveyspalveluita verovelvolliselle

Menin vastaanotolle vantaalaiseen terveyskeskukseen parisen viikkoa sitten. Selkäni oli vaivannut minua jo kahden kuukauden ajan, ja apua olin yrittänyt hakea sekä julkisista että yksityisistä palveluista sitä kuitenkaan saamatta. Lopulta tilanne muuttui niin vaikeaksi että eräänä aamuna täytyi käytyä päivystyspoliklinikan puoleen. Keski-ikäinen mieslääkäri teki tutkimuksen nopeasti ja ryhtyi sitten välittömästi kirjoittamaan kahdenlaista särkylääkettä. Tehdessäni poislähtöä kysyin lääkäriltä, eikö olisi asiallista tehdä lisätutkimus röntgenkuvauksen muodossa, koska särkylääkkeitä olin syönyt jo kahden kuukauden ajan, eivätkä ne, kuten tunnettu, millään lailla poista taudin syytä. Lääkäri vastasi, että tutkimus ei ollut aiheellinen koska öse olisi kallis ja siinä menisi veronmaksajien rahojää. Janoin lievästi tyrmistyneenä, että sentään olin itsekin osallistunut sairausten palveluiden rahoittamiseen omilla verovaroini usean vuosikymmenen ajan. Lääkärin vastaveto oli tyyly huomautus että ohänkin maksaa veroja. Poistuin vastaanotolta ihmetellen. Tällaiseksiko on muuttunut niin sanotun hyvinvointivaltion terveydenhuolto?

Nimimerkki Kipeäksi itsensä maksanut

Maassamme korkea lääketieteen taso

Kolme vuotta sitten minulla todettiin kohonnut PSA-arvo, joka korreloi eturauhassyöpää Syöpä todettiin kaksi vuotta sitten. Sairauden eteneminen todettiin hitaaksi. Lääkärit ehdottivat aktiiviseurainta, koska tiedetään, että sairaus ei aina vaadi radikaalia hoitoa.

Sairaus eteni ennustetusti, mutta marraskuussa otetun näytepalan tutkimus osoitti taudin särähäkkyyden nousseen. Lääkärit ehdottivat rauhasen poistoleikkauksia, jonka hoitomuodon valitsin. Aika toimenpiteelle saatiin tämmöisenä lopulle. Sisään öMeikkunö menin toimenpidettä edeltävänä päivänä. Aloitettiin leikkauksen valmistautuminen. Tapasin ennestään tuntemani leikkaavan lääkärin sekä anestesia-
lääkärin.

Leikkauspäivän aamuna herätys oli klo 06.00. Mentii suihkuun, laitettiin toimenpiteeseen kuuluva asu, otettiin esilääkitys ja sitten 07.55 oltiin jo matkalla leikkaussaliin. Varustuksestaan se muistutti aikataulun mukaan 08.00. Ristiselän alueella ns. epiduraalitalaan laitettiin särkylääkkeen annostelua varten katetri, jonka jälkeen käteen asennetun neulan kautta alettiin laittaa nukutusainetta. Heräsin klo 14.10. Vierelläni telimeessä riippui pusseja, joista annosteltiin nesteliuosta, antibioottia ja särkylääkettä. Virtsa ja solunesteet valuiivat katetriin kautta pussiin. Iltapäivällä mentiin takaisin osastolle, jossa toipuminen alkoi. Käveleminen aloitettiin seuraavana päivänä.

Kotiin pääsin viisi päivää leikkauksen jälkeen. Katetri ja haavahakaset poistettiin kaksi viikkoa leikkauksen jälkeen. Tämän kolmen vuoden kuluessa totesin, että meillä lääkäreiden ja hoitohenkilökunnan asiantuntemus sekä hoidon taso ovat korkeaa luokkaa. Tunnen useita kaltaisiai poltiani, joilla kokemukset ovat samanlaisia. On todella pidettävä huolta siitä, että näitä saavutuksia ei anneta yksityisen bisneksen käsiin. Usein mm. terveyskeskuksissa hoitoa laiminlyödään. Siihen ei saa alistua. Ainoa vaihtoehto on kehittää julkista terveydenhuolto.

Eturauhaspotilas

SFT ja ihmisoikeudet Suomessa!

Sodan ja Fasismivastainen Työry:n puheenjohtaja Timo Kangasmaa aloitti artikkelisarjansa YK:n Ihmisoikeuksien yleismaailmallisesta julistuksesta lehtemme viime numerossa 6-08. Artikkelisarja tarkastelee, kuinka hyvin tai huonosti ihmisoikeudet toteutuvat nyky päivän Suomessa verratuna tuohon julistukseen. YK:n Ihmisoikeuksien julistuksessa on kaikkiaan 30 artiklaa, joista viime lehdessä edimme käsitellä vain aivan ensimmäiset artikkelit. Nyt jatkamme siitä, mihin viimeksi päästiin. Artiklojen kommentit perustuvat SFT:n viime vuoden marraskussa pidetyn keskustelutilaisuuden yhteydessä esiin nousseisiin mielipiteisiin.

4. artikla
Ketään ei saa pitää orjana tai orjuutettuna, kaikki orjuuden ja orjakaupan muodot on kiellettävä.

5. artikla
Ketään ei saa kiduttaa eikä kohdella tai rangaista julmasti, epäinhimillisesti tai alentavasti.

6. artikla
Jokaisella ihmisellä on kaikkialla oikeus siihen, että hänet henkilöinä tunnustetaan lain edessä.

7. artikla
Kaikki ovat tasavertaisia lain edessä ja oikeutetut erotuksetta yhtäläiseen lain suojan. Kaikkialla on oikeus tasavertaiseen suojan tätä

julistusta loukkaavaa syrjintää vastaan sekä kaikkea sellaiseen syrjintään tähtäävää vastaan.

8. artikla
Jokaisella on oikeus tehokkaaseen hyvitykseen asianomaisessa kansallisessa tuomioistuimessa häneen kohdistuneista teoista, jotka loukkaavat hänelle valtiosäännöllä tai lailla turvattuja perusoikeuksia.

9. artikla
Ketään ei saa mielivaltaisesti pidättää tai ajaa maanpakoon.

10. artikla
Jokaisella on täysin tasa-arvoisesti oikeus siihen, että häntä oikeudenmukaisesti ja julkisesti kuullaan riippumattomassa ja puolueettomassa tuomioistuimessa hänen oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan määrätessä tai häntä vastaan nostettua rikossyytettä selvitetäessä.

Tilaisuudessa kommentointiin edellä mainitun artiklan kohtaa, että toteutuuko vakuutus-oikeudessa artiklassa mainittu riippumattomuus ja puolueettomuus sekä kuullaanko asiakasta em. oikeudessa?

11. artikla
(1) Jokaisen rikollisesta teosta syytetyssä olevan henkilön edellytetään olevan syytön siihen asti kunnes hänen syyllisyytensä on laillisesti todistettu julkisessa

oikeudenkäynnissä, jossa hänelle turvataan kaikki hänen puolustustaan varten tarpeelliset takeet.

(2) Ketään ei pidä tuomita rangaistavaksi teoista tai laiminlyönneistä, jotka eivät kansallisen tai kansainvälisen oikeuden mukaan oleet rikollisia niiden tekohekellä. Myöskään ei pidä tuomita ankarampaa rangaistukseen, kuin mikä oli sovellettavissa rangaistavan teon suoritushekellä.

Tilaisuudessa esitettiin kommentina tämän artiklan (1) kohtaan: Maassamme ei mainittu kohta nykyisin enää toteudu kansalaisten osalta täysin. Maamme lainsäädännöllä on luotu mahdollisuus esimerkiksi viranomaisten suorittamaan puhelimen kuunteluun pelkkien oletusten perusteella.

12. artikla
Älköön mielivaltaisesti puuttakko kenenkään yksityiselämään, perheeseen, kotiin tai kirjeenvaihtoon älköönkään loukatko kenenkään kunniaa ja mainetta. Jokaisella on oikeus lain suojaan sellaista puuttamista tai loukkausta vastaan.

13. artikla
(1) Jokaisella on oikeus liikkua vapaasti ja valita asuinpaikkansa kunkin valtion sisällä.
(2) Jokaisella on oikeus lähteä maasta, myös omasta maastaan, ja palata maahansa.

Tilaisuudessa esitettiin kommentina, että miten ensimmäinen kohta mahtaa toteutua Suomessa? Esimerkiksi miten voi pitkäaikais-työtön muuttaa Kainuun perukoilta Helsinkiin asumaan, vaikka hänellä on oikeus siihen?

14. artikla
(1) Jokaisella vainon kohteeksi joutuneella on oikeus hakea ja nauttia turvapaikkaa muissa maissa.
(2) Tähän oikeuteen ei voida vedota, kun on kysymys tosi epäpoliittisista rikoksista johtuvista syytteistä tai teoista, jotka ovat vastoin Yhdistyneiden Kansakuntien periaatetta ja päämääriä.

15. artikla
(1) Jokaisella on oikeus kansalaisuuteen.
(2) Keltään ei saa mielivaltaisesti riistää kansalaisuutta eikä evätä oikeutta kansalaisuuden vaihtamiseen.

16. artikla
(1) Täysi-ikäisillä miehillä ja naisilla on oikeus solmia avioliittoja ja perustaa perhe ilman minkäänlaisia rodusta, kansalaisuudesta tai uskonnosta johtuvia rajoituksia. Heillä on yhtäläiset oikeudet avioliittoon, avioliiton aikana ja sen purkamisen jälkeen.
(2) Avioliiton solmiminen tapahtuu vain tulevien aviopuolisoitujen vapaasta ja täydestä suostumuksesta.

(3) Perhe on yhteiskunnan luonnollinen ja perustava ydinosa ja sillä on oikeus yhteiskunnan ja valtion suojan.

Tilaisuudessa esitettiin kommentti, että turvaako maassamme valtiovalan toimesta harjoitettu politiikka kaikille kansalaisille yhtäläiset mahdollisuudet solmia avioliitto? Miten on esimerkiksi turvattu avioliiton säilyminen työttömyyden aikana, tai voivatko opiskelijat perustaa taloudellisesti turvallisen avioliiton?

17. artikla
(1) Jokaisella on oikeus omistaa omaisuutta yksin tai yhdessä toisten kanssa.

(2) Keltään älköön mielivaltaisesti riistettävä hänen omaisuuttaan.

Tilaisuudessa esitettiin kommentina, että em. artikla ei kaikin ajoin toteudu maassamme. Se ei toteudu, kun tavallinen kansalainen joutuu omaa syyttään taloudellisiin vaikeuksiin. Tällaisena vaikeutena on pidettävä työttömäksi joutumista, kun pääomapiirit ovat joko talouslaman kourissa tai parantelevalta tulostaan summittaisilla irtisanomisilla tai pakkolomilla. Myöskään vaiken sairauden kohdatessa ei toteudu em. artikla.

Olemme jo päässeet julistuksessa jo yli puolivälin. Seuraavassa numerossa jatkamme.

Helvetin sosialismi

Jotakin kauheaa oli tapahtunut, en tiedä mitä, mutta olin kuollut. Sen tiesin varmasti. Olin joutunut jonkinlaiseen kuiluun, joka vietti alaspiini. Laskettiin persmärkeä kuin pokasena ikään ja nautin vauhdista, joka tuntui kiihtyvän. Hetken päästä näin edessäni kuilun haaraautuvan. Siinä oli opaste, joka kertoi että oikea haara vei taivaaseen ja vasen helvettiin. Päätin oitis, että taivaan iloihin, lihapatojen ja viininyreiden ääreen on päästävää. Olin mielestäni sen ansainnut raataessani koko ikäni paska-duuneissa piennellä palkalla ja joskus suoranaista näikääkin nähden. Niinpä ryhdyin reippaasti kurvaamaan oikealle.

Jostain syystä en saanut itseäni käännettyä taivaan tielle, vaan jokin selittämätön voima veti minua suoraan helvettiin. Rimpuihin vastaan ja yritin pysäyttää, mutta mikään ei auttanut. Vauhti vain kiihtyi. Kirosin katkerasti. ÖNo niin saatana, tätä se mun uneni tiesi. Nyt mä joudun vielä kaiken lisäksi helvettiin hikoilemaanö. Tunsin kuinka ilmavirta kasvoillani pikku hiljaa lämpeni. Lopulta alamäki loiveni ja vauhti hiipui, kunnes loppui kokonaan.

Olin tullut jonkinlaiselle portille, jonka päällä oli tutun näköiset työkalut: Sirppi ja vasara!

Porttiin oli kirjoitettu eri kielillä muutama sana, jotka olin ymmärtävinäni, mutta en uskonut silmiäni ennen kuin löysin saman asian selvällä suomen kielellä.: Terve tuloa Helvettiin. Sen alla

luki Helvetin Kommunistinen Puolue (HKP). Mitäs perkelettä tää tarkoittaa, kysyin ääneen. Jostain kaukaa kuului yksittäisiä laukauksia. Rohkaisin mieleni ja kolkutin varovasti porttiin. Mitään ei tapahtunut. Kolkutin uudestaan nyt vähän kovemmin. Hämmästykseni oli suuri kun portti aukeni.

Sen avasi tuttu kaveri. Se oli Pekka, vuosikymmeniä sitten tapaturmaisesti kuollut sälli, joka elinäkanaan harrasti kaikenlaisia kamppailulajeja. Pekka oli ollut hyvä kaveri ja toveri, jonka kanssa yhdessä oli liitytty nuorisoliittoon ja vannottu Työväenvalankumouksen vielä voittavan, sikäli kun se meistä riippui. Hämmästyntynyt oli Pekkakin: Jussi jumalauta!- Pekka perkele!

Mitä sä täällä teet? Ei sun vielä pitänyt tulla. Äläkä sano mun nimeeni yhdessä sen niljakeen kanssa. - Sori Pekka, ei kai se niljake vaan kuullu? Mä kai delasin, tiedä häntä tuun. Taivaaseen yritin mut tänne sitä vaan tultiin.-Älä oo huolissas tää on ihan hyvä mesta. Täällä ei tarvi porvareitten kanssa tapella, eikä niiden perseen nuolijoita demareitakaan täällä ole. -No helvetti Pekka, tähään on paratiisi.-Eikä oo kun Helvetti, isolla hoolla. Mua ihmettyttää, että miten sä tänne nyt jo tulit. Helvetin tiedustelupalvelu(htp) listalla sun nimeäs ei ollu. No, virheitä aina joskus sattuu. Mä oon seurannu htp:n tietoja sun elämästä. Sä et oo päässy helpolla: No en. Mut mitä sä täällä oot tehny? Miten täällä on näin mukavan lämmintä, ei ollenkaan tukanla kuuma niinku papin perkeleet aina väitti.

Pekka kertoi, että oli kuoltuaan

aikansa ihmeteltyä ja katsellut ympärilleen Helvetissä ja hakenut sitten portinvartijan virkaa, jonka myös sai. Hän kertoi että elämänsä aikana nyrkkeilykehissä, painimiskilla ja karatetamilla vietetty aika ei ollut mennytt hukkaan.

-Portilla joutuu joskus ottamaan yhteen sisälle pyrkivien porvareitten kanssa ja niillä ei tänne ole mitään asiaa, ainakaan niin kauan ku mä oon vake.

-Ja mitä tohon lämpötilaan tulee, niin se on ankaran taistelun tulos.(Laukausten äänet ja rätinä ja pauke vomistuivat. En pelännyt koska Pekkakin vain myymi!) Joskus silloin ku maan päällä elettiin 1900 luvun alkua, niin täällä jengi rupes vaatimaan oikeuksiaan. Ensin perustettiin tietysti Helvetin Hiillipiolyöväen Liitto(hhtl), joka sitten ryhtyi pirulta vaatimaan parannuksia helvettilisiin työoloihin. Lämpötilaa alemmas ja lapioihin pitempiä varsia mm. - No, mitä piru niihin vaatimuksiin vastas kysyin. Sanoko, ettei tässä markkinatilanteessa nyt voi näihin ylimlytoitettuihin vaatimuksiin suostua? - Eihän se vanha vihtausu suostunu mihinkään. Niinpä HHTL julisti lakon alkaneeksi. Siitä tulikin pitkä, mutta ei todellakaan mikään kuuma lakko. -Miten niin? -No kun piru ei antanu periksi, eikä suostunu edes nuottelemaan. Mutta epä antanu hiillipiodyonuritaikan periksi. Vasta kun koko Helvetti meinas jäätyä, suostu Piru ottamaan Dunaanareiden neuvottelukunnan vastaan. Mukana olleet kertoi, että piru vaan piruili eikä ottanu vielä-kään tosissaan. -No voi perkele, miten sitte? - No sit yks Irlantilainen IRA:n vanha militanti poltti pärensä ja huitas piruta hiillipiolla

suoraan sarveen. Kertovat et Piru meni siitä pitkäksi aikaa niin sekaisin et se ei tienny onko kuuma vai kylmä vai mikä ja suostu kaikkiin vaatimuksiin. Ö No se oli kunnan meininkiä. Ottaisa SAK:n edusta-jatkin lapijon mukaan neuvotteluihin ja huiতোis järkää työteettäjien päähän!

- Missä se Piru muuten nyt on? Pekka kertoi, etteivät Helvetin työläiset tyytyneetkään enää pelkään lämpötilan alentamiseen ja pidempiin lapijon varsien. Helvetissä olevat työväenliikkeet veteraanit, Marx ja Engels etunenässä, olivat pitäneet palopuheitaan ja kun vielä Lenin tuli ja pisti vauhtia asioihin niin työväen vallankumous oli tosiasia. Pirun valta kumottiin piru pantiin itse hiillilapijon varteen ja siitä asti se on unia täyttännyt. Ö Yksinkö, kysyin hämmästyneenä. Ö Joo, mutta on sillä vartija, joka vahtii että se tekee työnsä. Ö Ai, kuka? Ö Stalin. Kukaan ei oikein luottanu siihen ja niin se sitten laitettiin työhön joka vastaa sen kykyjä. Piru on isä auringon valvon silmän alla tehnyt työnsä sääntillisesti. (Ammunta ja räjähtely ei tunnut laantuvaan, päinvastoin)

Täällä taitaa olla kuuluisuksia enemmänkin? Ö Joo, tänään on Helvetin kulttuuritalolla konsertti. John Lennon ja Viktor Jara on perustanu yhteisen bändin. Niillä on eka esiintyminen. - No niitähän on mentävä kuuntelemaan. ÖMennään vaan.

Ammunta oli jo sitä luokkaa, etten voinut olla kysymättä Pekalta että mistä se oikein kuului. Pekka

tuntui haluttomalta vastaamaan. Kai mä voin sen sulle kertoa. Sähän varmaan arvaat, että täällä on kuuluisia vallankumouksellisia, niinku esimerkiksi suomalaiset Rahjan veljekset ja Toiska Antikainen. Ja se kuuluisin kaikista: Che. - No missä ne on? Ö Ne lähti taivaaseen ja perusti Paratiisin vapautusrintaman, PVR:n, joka aloitti sisissodan, joka nyt on metelistä päitellen loppumassa. Taivaasta tikkuuden tietojen mukaan se päättyi PVR:n voittoon. Ö Jumalauta Pekka,mä haluan mukaan. Sais kerrankin antaa porvareille kyytiä. Miten sinne pääsee? Ennen kuin Pekka vastasi, joku ravisti minua olkapäästä: Herä, hei herä! Mihin sä oot menossa. Taisit nähdä painajaisunta.

Se oli vaimo. Sitä mukaan kuin uni karisi silmistäni aloin käsittää. Olin nukahtanut. Oli uuden vuoden aatto ja nuorisopaukutteli papattejaan, ampui raketteja. Siitä se vallankumous taistelun melke tui uniini. Teki mieli painaa päki uudestaan tyyntyn. Laahustin kuitenkin keittöön. Nyt on sellanen olo että se vaatii ryyppyn, sanoin. Tai pari. Kaivoin votkapullon jääkaapista ja täytin lasit. Otetaanko uudelle vuodelle, vaimo kysyi. Ö Ei. Otetaan Helvetin sosialisimille. - Jaha, ja mille vielä? - Taivaan vallankumoukselle. Vaimo katsoi pitkään ja sano: Oliskohan Jussi parempi että menet takaisin pehkuihin.

**Terveisin
PuskaJussi**

Tuhatta ja sataa

Sata-komitea pyrkii "uudistamaan" sosiaaliturvaa heikentämällä työttömien työttömyysturvaa ja nostamalla eläkkeelle pääsyn ikärajoja. Sosiaaliturva ei tästä paljoa kohene, mutta säästöä se on kapitalistille pienikin nipistys työssäkäyvien kustannuksella.

Valtioneuvoston asettaman SATA-komitean tehtävänä on laatia ehdotus perusturvan uudistamisesta siten, että perusturvan taso on riittävä erilaisissa elämäntilanteissa aiheuttamatta tarvetta turvautua viimesijaiseen toimeentulotukeen. Esityksen pitäisi valmistua v. 2009. Perusturvan muutokset astuvat voimaan hissukseen v. 2017 mennessä. Komitea ei ota kantaa perusturvan tasoon, koska se on jo nyt riittävän alhainen.

EK:n Fagnäs ja SAK:n Ihalainen ehtivät kuitenkin vetää välistä ja ajaa Sata-komitean ylitse sopimalla tammikuun lopulla Ihalaisen mukaan "osiosiaalitupon". Tämä keskusjärjestöjen tekemä sopimus käsittelee pitkälti samoja asioita kuin Sata-komitea. SAK sai sovittua, ettei Sata-komitean uhkaama ansiosidonnaisen päivärahana 500-päivän rajaa lähdetä alentamaan. EK puolestaan pääsi tavoitteeseensa työnantajan Kela-maksujen poisnoton muodossa. Tämä merkitsee n. 800 miljoonan lovea Kelan kassassa, joka taas täytettäneen valtion verovaroista ja viimekädessä pieniä keskituloisten rahoilla. Joka tapauksessa tämä keskusjärjestöjen sopimus oli taas liike väärään suuntaa funktionaalisessa tulonjaossa. Raha liikkui taas pois työntekijöiltä kapitalistien pussiin, kun pitäisi käydä täysin päinvastoin.

Keskusjärjestöjen sivustavedon jälkeen Sata-komitea jää mieltämään, että mitä nyt tehdään.

Sata-komitean työn punaisena lankana on ollut pienen perusturvan takaminen siten, että työssä käyvät joutuvat entisestään suuremman riiston kohteeksi. Esillä on ollut työttömyysturvan heikentäminen lyhentämällä ansiosidonnaisen työttömyysturvan jaksot nykyisestä 500 päivästä ainakin puolta lyhyemmäksi. Eläkeikää myös aiotaan nostaa. Erään uutisen mukaan ihmisiä ei pitäisi päästää ollenkaan eläkkeelle ennen 65 ikävuotta. Rahaa siis siirrettäisiin Sata-komitean esityksissä taskusta toiseen niin, että köyhien perusturva nousee korkeintaan vähän, mutta työläisiä hiostetaan ja pai-

nostetaan entistäkin enemmän. Kapitalistien pussilla ei kuitenkaan aiota käydä. Päinvastoin, uudistus vain lisää kapitalistien voittoja. Tässä siis tämän Sata-komitean tavoitteet lyhyesti.

Törkeää!

Suomen heikosta sosiaaliturvasta huolimatta SATA-komitean mielestä köyhyys poistuu Suomesta heikentämällä sosiaaliturvaa eli puolittamalla ansiosidonnaisen päivärahana kesto, pidentämällä työttömän työoloa kohtuullisella kansalaisen eläkeikäällä. Tällaiset suositukset ajavat vain kapitalistien etuja. Tällainen on törkeää! SATA-komitean pyrkimykset on torjuttava demokraatian ja ihmisoikeuksien vastaisina aikoina.

Kapitalistit

Nykykapitalismissa on tapahtunut ja tapahtuu muutoksia, jotka merkitsevät työntekijöiden enemmistölle näkkärin ohentumista. Tuotantoteknologia muuttuu jatkuvasti, työläisten ammattitaito ja osaaminen vanhenevat nopeasti ja heiltä edellytetään elinikäistä oppimista, jotta he voisivat uusia työvoimansa. Automaation ja tietotekniikan käyttöön otton myötä työvoimavaltaiset työt tehtävät ovat kadonneet tai siirtyneet halvan työvoiman maihin. Lisäksi yhä kiristyvä työtahti ja joukkotiirtäminen uhkaavat palkkatyöläisten ja heidän perheidensä mielen-terveyttä sekä aiheuttavat syrjäytymistä yhteiskunnasta.

Kapitalistit edellyttävät voitonjensa turvaamiseksi työvoimalta yhä kasvavaa joustavuutta työehdoissa. Pitkää työpäivää tehdään pääoman tarpeiden tyydyttämiseksi silloin, kun työtä on. Suhdanteiden heiketessä työntekijät puurtavat lyhyempää työpäivää tai heidät joko lomautetaan tai irtisanoetaan. Yhteiskunnan polarisoituminen hyvin toimeentuleviin ja vähävaraisiin syvenee entisestään, koska riisti on ominaista kapitalismille.

Köyhyys

Suomessa elää nykyisin yli 600.000 köyhää ihmistä. Suhteellisen köyhyyden raja on asetettu EU:ssa 60 % keskituloista eli 1551,6 euroa/kk. Mediaanipalkka oli v. 2007 yksityisellä sektorilla 2586 euroa/kk. Suomen valtio käyttää sosiaalimenoihin 43 miljardia euroa vuodessa. Käytetty summa on riittämätön. Se on alle EU-maiden keskitason. Köyhyys järsii Suomessa työttömiä, ylivelkaantuneita, eläkeläisiä, vammaisia, vajaakuntoisia, yksinhuoltajia, lapsiperheitä ja opiskelijoita. Litan monet joutuvat tyytymään mitättömään toimeentulotukseen, työmarkkinatukseen, pieneen eläkkeeseen ja työttömyysturvan hikiseen peruspäivärahaan. Suomessa arvioidaan olevan 160 0006170 000

vaikeasti työllistettävää ihmistä.

Sosiaaliturvaa on karstittu tiuhaan 1990-luvulta alkaen useiden porvarihallitusten säästötoimilla. Osa-aikaisuudesta, määräraikaisuudesta ja pätikätyöstä on tullut viheliäinen käytäntö työelämässä. Maamme työvoimasta 900 000 henkilöä käy työssä osa-aikaisesti, määräraikaisesti tai vain tarvittaessa. Osa-aikatyö yleistynee naisvaltaisilla aloilla, kaupassa ja palveluissa. Kaiken tämän seurauksena kotitalouksien käytettävissä oleva rahan määrä supistuu ja niiden elintaso heikentyy.

Miksi kajuatan valo himmenee?

Mielen terveyden häiriö on edelleen yleisin työkyvyttömyyseläkkeelle joutumisen/pääsemisen syy. Vuonna 2006 Suomessa piti majoansa 256 300 työkyvyttömyyseläkkeensaajaa. Heistä 44 % oli eläkkeellä mielenterveydellisistä syistä. Ilmiö ei ole kuitenkaan uusi. Masennusdiagnoosilla myönnettujen työkyvyttömyyseläkkeiden määrä kaksinkertaistui jo 1990-luvulla samaan aikaan, kun työkyvyttömyyseläkkeiden kokonaismäärä vähentyi. Eläketurvakeskuksen laatimien tuoreiden tilastojen mukaan v. 2007 runsaat 4 000 suomalaista joutuivat masennuksen vuoksi työkyvyttömyyseläkkeelle. Lukumäärä on 10 vuodessa puolitoistakertaistunut. Masentunut ihminen passivoituu ja eristäytyy. Hän ei kykene puolustamaan itseään ja hoitamaan arjen asioitaan.

Voidaankin pohtia, miten suomalaisen koron maamme kansalaiset ovat saaneet maksaa 90-luvun pankkikriisistä ja toinen toistensa seuranneista sosiaali- ja terveydenhuollon säästöohjelmista. Yhteiskunnan turvattomuus, vastuutonmuus ja kynnyssyy poikivat työttömyyttä, syrjäytymistä, väkivaltaa ja kasvavia mielen terveysongelmia.

Surkea vähimmäisturva

Vähimmäisturva tarkoittaa sosiaaliturvaa, joka perustuu jonkin syyhyn, kuten vanhuuteen, vajaakuntoisuuteen, työkyvyttömyyteen tai työttömyyteen. Sen lisäksi kansalainen voi saada, jos sosiaalilaitan harkinta suo asumistukea ja toimeentulotukea. Yli 200 000 kotitaloutta kiitui v. 2008 aikana toimeentuloturvan varassa. Sen perusosan on yksin asuvalla ja yksinhuoltajalla ruhtinaalliset 399,10 p/kk. Perusosan lisäksi muita katettavia menoja ovat asumistukilain mukaiset asumismenot kuten vuokra/vastike, vesimaksu ja lämmityssähkö, vähäistä suuremmat terveydenhuollon menot, taloussähkö ja kotivakuutusmaksu. Yksin asuvalle henkilölle vähimmäisturva kertyy 6006700 p/kk. Kannustaisiko tällainen euroalajä myös Liisa Hysällä?

Periytyvä työttömyys

Työttömyys on yhteiskunnallinen ongelma, jonka seuraukset kostaatuvat isältä pojalle. Työttömän työttömyyspäivärahan 500 päivän enimmäisajan täytyttyä hän puotaa työmarkkinatulle. Sitä maksetaan viideltä päivästä viikossa 24,51 p/päivä. Lisäsiivuna voi saada lapsikorotusta 4,6468,79 euroa päivässä, jos on varaa siittää/synnyttää lapsia. Puolison tulot vaikuttavat sen suuruuteen. Niistä

huomioidaan tulot, jotka ylittävät 536 p/kk. Työttömyysturvan peruspäiväraha on samansuuruinen työmarkkinatuen kanssa, jottei peruspäivärahalla putoaminen pännisi niin paljon. Suomessa työttömyysturvan taso on muita Pohjoismaita 2006300 p/kk heikompi. Merkilleksi asiaa tekee se, että työttömyysturvan perustason ei ole tehty tasokorotusta kahdeksan vuoteen, vaikka elinkustannukset ovat nousseet vihasti samana aikana.

Ikääntyvä Suomi

Työvoimaviranomaisten mukaan työikäinen väestö Suomessa alkaa vähentyä v. 2010 alkaen 17 000 henkilöllä/vuosi ikääntymisen vuoksi. Ennusteen mukaan v. 2015 Euroopan aikuisväestöstä on puolet yli 60-vuotiaita. Suomessa väestön ikärakenteen muutoksesta selvittää näppärästi sillä, kun suomalaiset kilpailevat sosiaalietuuksien huonontamisessa itsensä hengiltä. Kapitalismissa työvoima on vain tavaraa. Kannustavuuden periaatteena on yhdistää sosiaaliturva ja verotus niin, että työstä saa aina enemmän rahaa kuin sosiaalietuuk-

sista. Työttömyyden pahetessa sosiaaliturva heikenee entisestään, koska yhteiskunnan tuki ei saa hallituspuolueiden mielestä ylittää surkeintakaan orjapalkkaa. Kun tähän päämäärään lisätään vielä sosiaaliturvan vastikkeellisuus, on kansalaisten tukia tai palveluja saadakseen alistuttava entistä halvemmaksi työvoimatarvaksi. Siitäkin huolimatta vaikka he eivät tulisi edes tienaamallaan liksalla toimeen. Yhden luvun periaatessa tässä kilpailukykyä edistävissä aikeissa tarkoittaa vain tyhjyyttä ammottavaa leipälukua.

Jotta sosiaaliturva olisi tasoltaan siedettävä, kannustava ja oikeudenmukainen yllinnoitetussa ja vauras Suomessa, jokaiselle täysikäiselle kansalaiselle tulisi taata 6 ilman velvoitteita ja nikottelua 6 valtion toimesta vähintään 1 000 euron suuruinen perusturva.

Siihen suuntaan eivät enempää keskeiset työmarkkinajärjestöt kuin Sata-komiteakaan ole pyrkimässä.

Matti Laitinen

Yliopistolaki uudistuu

Dinosauruspuitosta leikkikentäksi, mutta kenen ehdoilla?

Yliopistoissa on jotain innoa. Ne voisivat olla dynaamisen innovaatioyhteiskunnan eteenpäinmenoa vauhdittava moottori, mutta nyt ne vain istuvat paikallaan ja pimitävät nurkissa tietojensa rippeitä.

Ehdotuksessa uudistetuksi yliopistolaki todetaan, että yliopistot ovat vastaavat merkittävien osin yhteiskunnan ja työelämän uudistuskäynnistä ja lakiuudistuksen tavoitteena on vastata ympäröivän yhteiskunnan muutoksiin ositen, että kansakuntamme kilpailukyky kasvaa, hyvinvointi lisääntyy ja kulttuuri, luovuus ja sivistys vahvistuvat. (http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Koulutus/koulutuspolitiikka/Hankkeet/Yliopistolaitoksen_uudistaminen/liitteet/lausuntoluonnos_140808.pdf).

Sinänsä hauskaa törmätä pitkässä aikaa kansakunta-sanaan, joka on viime vuosikymmeninä kokenut kohtuuttoman inflaation. Suorastaan uudistavalta sen käyttö ei kuitenkaan kuulosta.

Lain laatijat ovat mielenkiintoisen yhtälön äärellä. Täytyy rakentaa laki, joka samanaikaisesti sekä alle viivaa yliopistojen roolia kansallisen kertomuksen rakentamisen apuvälineinä että korostaa sitä, kuinka yliopistot ovat nyt omillaan toimivia yrityksenomaisia rakenteita, jotka saavat itse lähteä jännin seikkailuihin ihan kansainvälisille koulutusmarkkinoille asti.

Autonomiaa on kun saa päättää mihin rahansa käyttää

Yliopistolaita puhuttaessa mainitaan usein, että uusi laki kasvattaa yliopistojen autonomiaa. Tämä kuulostaa tietysti hienolta - yliopisto saa määrätä omasta toiminnastaan, esimerkiksi tutkimuksesta, opetuksesta ja näiden erilaisista painotuksista. Tässä on kuitenkin ymmärrettävä, että kyse on tällaisen autonomian sijaan ensisijaisesti

taloudellisesta autonomiasta. Yliopistoista tulee ikään kuin aikuisia! Ei enää tarvitse käydä valtiovanhemman lompakolla, vaan yliopistot saavat itse kantaa taloudellista vastuuta.

Taloudellisen vastuun vastapainoksi tarvitaan valvontaa, jota edustavat mm. ulkopuoliset jäsenet yliopiston hallituksessa. Yliopistoja pyrittäin virtaviivaistamaan yrityselämän mallien mukaan, mutta luottamusta niiden itsensäiseen päätöksentekoon ei ole. Taloudellisen vastuun kantaminen hierarkisoi puolestaan valtarakenteita, jolloin myös yliopiston sisällä vastuu siirtyy monijäsenisiltä päätöksentekoilta entistä vahvemmin yksiköiden johtajille. Ehkä tämä kertoo jotain yrityselämän ihmiskäsityksestä, jota ei ehkä tieteilin autonomia ja kollegiaalinen päätöksenteko ovat vain jääneet pois muodista. Toisaalta taloudellinen autonomiakin on jossain määrin kyseenalaista kun pääosa rahasta tulee edelleen valtiolta, jolla on myös jatkossa selkeät intressit valvoa yliopistolaitoksen toimintaa.

No onko kaikki nyt sitten hyvin?

Yliopistot kaipaavat jatkuvaa sisäistä uudistumista. Niiden piirissä on paljon arroganssia, oman pesän suojaamista ja pysähtyneisyyttä. Nämä kysymykset eivät kuitenkaan ratkea yhden hallituskauden aikana läpi runnotun uudistuksen avulla, jotta ei ole kunnolla perustelua eikä tarkkaan harkittu. Valtavalla rynnäkillä etenevä uudistus hautaa alleen tärkeitä kysymyksiä esimerkiksi sivistyksen luonteesta, yliopisto-opetuksen laadusta ja vapaan tutkimuksen edellytyksistä kooltaan jatkuvasti kasvavassa yliopistolaitoksessa. Nyt ratkaisuja tehdään pohjimatta ensin niitä edeltäviä kysymyksiä. Tällä tahdilla jää pakostakin huomamaa paljon asioita, joita sitten hiljaksen paikkailaan uuteen yliopistoon siirtymisen jälkeen.

Rita Jailo

Palestiinan kärsimysten tie

Jälleen kerran on Israel hyökännyt Palestiinaan, nyt Gazan alueelle. Syyksi sanotaan Gazan alueelta tulleet raketihyökkäykset Israelin alueelle. Palestiinalaisten sotimisella on kuitenkin taustansa. Israel, on ollut ajamassa palestiinalaisia pois heidän omalta maaltaan siitä asti kun juutalaisia on paikalle asettanut. Palestiinalaisilla on viety maat ja vesivarat, tuhattu öljypuolehdot, tungettu heidät aivan apartheidin tai intiaanireservaatien mallisesti omille leireilleen, estetty kaikin tavoin heidän elinkeinonsa harjoittamista. Kaikki tämä siksi, että Israelin mukaan "Herran valittu maa kuuluu Herran valitulle kansalle". Antero Nummiranta on koonnut historiikin alueen vaiheista.

Kuva tammikuisesta Palestiina-mielenosoituksesta Helsingissä. Näitä mielenosoituksia oli useita.

Historian kronologiaa:

1517 Palestiinasta tulee osa osmani-imperiumia.

1897 Ensimmäinen sionistikongressi asettaa tavoitteeksi juutalaiselle kansalle tarkoitettuna öködinö perustamisen Palestiinaan.

Tällöin maan väkiluku oli vain runsaat puoli miljoonaa, heistä noin 2500 juutalaista, jotka omistivat alle 1% maaperästä ja elivät sovuissa alkuperäisten asukkaiden kanssa.

1914-1918 Ensimmäinen maailmansota. Lähi-itä vuosisatoja hallinnut osmani-imperiumi hajoa lopullisesti.

1916 Iso-Britannia ja Ranska jakavat suuren osan Lähi-itä etupiirekseen.

1917 Iso-Britannia antaa Balfour-julistuksen, jossa se tukee juutalaisten oikeuksien kodinö perustamista Palestiinaan ja valloittaa suurimman osan aluetta.

Palestiinalaiset eivät aluksi vastustaneet kasvavaa juutalaisten maahanmuuttoa. Juutalaisten voimakas lisääntyminen ja sionistisen liikkeen päämäärän - puhtaasti juutalaisten valtion perustaminen Palestiinaan - toteaminen synnyttivät voimakasta vastustusta brittiläisten siirtomaapolitiikkaa ja juutalaisten etuoikeuksia kohtaan. Kampailu huipentui 1936 alkaneeeseen yleislakkoon ja sitä seuranneeseen aseelliseen kapinaan. Brittien sotavoimat mursivat kansannousun, palestiinalainen väestö riisuttiin aseista, satoja johtajia vangittiin samalla, kun sionistit pääsivät vahvistamaan voimiaan ja toimintaansa.

1947 YK ehdotti suurvaltojen aloitteesta Palestiina jakamista kahdeksi erilliseksi arabi- ja juutalaisvaltioksi.

1948 Israelin itsenäisyysjulistus. Valtion ensimmäisiin ja tärkeimpiin kuuluva laki antaa sionismin lähtökohtien mukaisesti jokaiselle juutalaiselle oikeuden Israelin kansalaisuuteen. Samalla, jotta puhtaasti juutalainen valtio olisi mahdollinen, oli sen jäljelle jääneeltä ei-juutalaiselta väestöltä ristettävä nämä oikeudet. Palestiinalaiset, elävät he Israelissa tai maanpakoon karkotettuna, muodostavat pelkällä olemassaolollaan uhan sionistiselle

valtiolle.

Sotilaallisten poikkeuslakien avulla rajoitetaan palestiinalaisten liikkuvapautta, heidän oikeuttana järjestäytyä poliittisesti, lehdistövapauttaan sekä takavarikoidaan heidän omaisuuttaan ja suoritetaan mielivaltaisia karkotuksia. Konekoneisia kyltä tuhoataan ja fyysisistä terroria käytetään.

1959 Fatah perustetaan Kuwaitissa. Fatahin kannattajien huivin väri on musta-valkoinen.

1964 PLO perustetaan.

1970-luvulla PLO:hon kuului kahdeksan Damaskoksessa ja Beirutissa päämajaansa pitävää järjestöä, tärkeimpinä Fatah ja vasemmistolaiset vapautusjärjestöt. Kaksi marxismi-leninistiläistä ryhmää erosi PLO:sta 1974 syytettyään sitä Israelin tuhoamisen päämäärän pettämisestä ja siirtymisestä kohti kahden valtion tavoitetta.

Neuvostoliitto oli aikoinaan hyväksymässä YK:n ehdottamaa Palestiina jakoa. Syytä tähän ilmeiseen virheeseen lieene ollut se, että NL katsoi toimenpiteen tuolinö kohdistuvan Englannin imperialismia vastaan Lähi-idän alueella. Kitkaa aiheutti vuoden 1967 sodan jälkeen se, että Neuvostoliitto kannatti YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmaa N:o 242 eikä myöhemminkään siitä sanoutunut irti.

PLO on katsonut, että päätöslauselmassa ei viitata Palestiina kansallisiin oikeuksiin ja Palestiinan kysymystä kuvataan vain öpokolaiskysymyksenä.

Neuvostoliitosta tuli myös vuodesta 1973 jälkeen eniten siirtolaisia Israelin kuin mistään muusta yksittäisestä maasta. (Nykä-Venäjäähän käy Israelin kanssa myös asekauppaa)

Israel edustaa erikoista sekoitusta länsimaista poliittista traditiota ja juutalaista uskonnollista perinettä. Vaikka länsimainen liberaali demokratia on hallitsevassa asemassa, Israelin valtiossa on myös selvää teokraattisia piirteitä. Eräissä suhteissa Israel on siis rakenteellisesti lähempänä monia islami-

laisia valtioita kuin länsimaisia demokraatioita. Ennen ja jälkeen holokaustia Euroopasta, Puolasta ja Venäjältä tulleet ovat askenaaseja. Käsitys öikeasta israelilaisesta otti ihanteekseen Euroopasta tulleet pioneerit, jonka piti olla sekulaari, länsimaisesti sivistynyt ja fyysinen, vastakohtana sekä diasporan ajan uskonnollisille ökirjatoukkajuutalaisille että itämaiden sefardi-öarbijuutalaisille.

1967 Kuuden päivän sota, jossa Israel valtaa Gazan, Golanin, Länsirannan ja Siinan.

1967 PFLP:n perustetaan, johdossa kristittyjä palestiinalaisia, edusti marxilais-leniniläistä suuntaa. Käyttävät puna-valkoista huivia.

1973 Jom kippur eli lokakuun sota.

1981 Israel pommittaa Irakin ydinreaktoria Bagdadin lähellä. 1982 Israel hyökkää Libanoniin (operaatio örauha Galileaanö) ja palestiinalaisten joukkomurha Sabran ja Shatlan pakolaisleirissä.

YK:ssa Israelin tuomitsevat päätöslauselmat ja pakotteet ovat aina vesittyneet USA:n veto-oikeuden vuoksi. Paitasi amerikkalaiset juutalaisten apu, erityisesti USA:n valtion kaikinpuolinen tuki ja ennen kaikkea Yhdysvaltain asetoimitukset ovat pitäneet ja pitävät Israelin pystyssä Israelin armeija on ehdottomasti suurin sotilasmahti Lähi-idän alueella. Israelilla on aina uusien sotilasteknologia käytössään USA:n avulla ja myös sen oma asetuotanto on suurta.

USA:n tuen taustalla on tietenkin Lähi-idän mahtavat öljy- ja kaasukentät.

Aikaisemmin palestiinalaisten ja Kiinan suhteet olivat varsin lämpimät ja ongelmattomat. Kiina kuului niihin harvoihin maihin, jotka eivät milloinkaan tunnustaneet Israelin valtiota, ei diplomaattisesti eikä defacto. Ensimmäinen palestiinalainen valtuuskunta (Al Fatah'n) vieraili Beijingissä jo vuonna 1964. PLO:n edustajat kertoivat tuosta vierailusta: öHe tukivat meitä, vaikka ympärillämme olevat arabivaltiot

olivat meitä vastaan.ö

Kiina tuki PLO:ta eikä puuttunut sen jäsenjärjestöjen sisäisiin kiistöihin. Mao Zedong sanoi -65 mm. : öTe olette suuren maanosan portti ja me sen takaosa. Imperialismin tavoitteena täällä on Aasian riistämisen .teidän osanne on taistelussa länttä vastaan on taistelu Israelia vastaan.ö

Viime vuosina Israelin kauppa-kumppanien määrä on kasvanut huomattavasti ja taloudellinen yhteistyö on lisääntynyt erityisesti Kiinan, Japanin ja Intian kanssa.

2000 Toinen intifada alkaa

2003 Yhdysvaltain johtama liittoutuma hyökkää Irakiin..

2004 Jasser Arafat kuolee.

Hamas on lyhenne nimestä öIslamilainen vastarintaliikeö (arab. Harakat al-muqawama al-islamiiyya) ja merkitsee samalla ökiikhoä tai öinnostustaö Egyptin vahvan Muslimiveljeskunnan vaikutus ulottuu erityisesti Gazan alueelle. Ironista kyllä Israel oli 1980-luvulla pyrkinyt aktiivisesti vahvistamaan islamilaista liikettä, heikentääkseen PLO:n kannatusta Länsirannalla ja Gazassa.

Tammikuussa 2006 Hamas osallistui parlamenttivaaleihin ensimmäistä kertaa. Hamasin vaalissa. Muutos ja reformi, sai 44,45% äänistä, Fatahin saadessa 41,43%. Hamas sai kaikkiaan 74 paikkaa parlamentin 132:sta paikasta. Vaalit hävinneen edellisen valtuupuolueen Fatahin edustaja ilmoitti, ettei puolue ole valmis hallitusyhteistyöhön Hamasin kanssa.

Venäjä tunnustaa Hamasin kutsuamalla sen edustajat neuvotteluihin Moskovaan. Sen sijaan Israel, Euroopan unioni ja Yhdysvallat eivät halua neuvotella Hamasin kanssa ennen kuin Hamas tunnustaa Israelin ja luopuu vaatimuksesta tuhota Israel. Israel on jäädyttänyt palestiinalaishallinnolle meneviä tullituloja, Euroopan unioni ja Yhdysvallat palestiinalaishallinnon palkkamenoiksi tarkoitettua avustukset.

27.12. 2008 Israel aloitti ilmapommitukset Gazaan, vajuata viikkoa myöhemmin myös maajoukot lähtivät liikkeelle.

Raketti-iskujen lisäksi öhyökäykseen taustalla vaikutti myös Israelin sisäpolitiikka. Pääministeri Ehud Olmert oli siirtymässä syrjään, ja hänen paikkaansa tavoittelevat ulkoministeri Tzipi Livni ja puolustusministeri Ehud Barak olivat erittäin motivoituneita esittelemään Israelin sotilaallista voimaa. Hyökkäystä kuvattiin verisimmäksi vuosikymmeniin.

Taistelut saivat monet elintärkeät järjestelmät romahtamaan kokonaan. Energiaa tai puhdasta vettä puuttui monilta, terveydenhuolto lamaantui. YK ei kyennyt enää toimittamaan riittävästi ruoka-avustuksia perille, koska se oli huolissaan työnteekijöidensä turvallisuuden puolesta.

Kuolleiden palestiinalaisten määrä kipusi muutamassa viikossa yli 1300:aan, kun taas israeliläisten

uhrien määrä lasketaan muutamissa. Tiheään asutulla ja kaupunkimaisella alueella siviiliuhrien määrä ylitti surmansa saaneiden taistelujoukkojen määrän nopeasti, ja satojen kuolleiden kerrottiin olleen lapsia. Lisäksi palestiinalaisia vammautui pysyvästi tuhansia.

Israel syyllistyi Gazassa kansanmurhaan ja valtioterrorismiin. Sen öhyökäys ei kohdistunut pääasiassa Hamas-järjestöä vastaan, kuten virallisesti on ilmoitettu. Hyökkäys kohdistui tietoisesti Gazan siviiliväestöön, jonka asemaa heikensi myös se, että Israel esti jo parin kk ajan ennen öhyökäystä lääketoimitukset Gazaan. Israel jarrutti muutenkin kaiken avustustoiminnan perillemenoä öhyökäyksen aikana.

Kansan ääni-lehtemme kantana on tukea palestiinalaisten oikeutettuja vaatimuksia yleensä, eikä niinkään jotain erityistä järjestöä. Kuitenkin sanomme nyt, että Palestiinan vaalien tulosta on kunnioitettava ja Euroopan Unionin ja Yhdysvaltojen olisi lakettava pitämästä Hamasia terroristijärjestönä ja tunnustettava se laillisesti osapuoleksi Israelin ja palestiinalaisten neuvotteluissa.

USA:n on lakettava tukemasta ja aseistamasta uskontoon perustuvaa Israelin juutalaista valtiota ja lakettava sortamasta yhtä merkittävintä alkuperäiskansaa, palestiinalaisia. Kahden valtion rinnakkain olo voi olla väliaihe, mutta vain uskonnosta, rasismista ja vihasta vapaa yksi valtio voi turvata pysyvää rauhaa. Nämä kansat pystyivät elämään rauhanomaisesti rinnakkain vajuat parituhatta vuotta roomalaisten jälkeen!

Palestiinalaisten kamppailu ihmisoikeuksistaan jatkuu.

KÄ/AN

Lähteet: Joe Sacco: Palestiina WSOY 2004, Israelin historia: Hannu Juusola, Gaudeamus 2005, Palestiinan kysymys- sosiologi-demokraattisten puolueiden ja sosialististen maiden aseen: Ari Kukkonen, Uudistuva ihmiskuntamarxilainen keskustalehti 2/1981, Palestiinalaisia runoja: Suomi-Palestiina Seura 1983, Wikipedia ja muita nettisivuja tammikuussa 2009.

Katso myös Palestiina-aktivisti Juhani Valon haastattelu STP:n Vapaa Sana verkkosivustolla:
<http://suomentyovaenpuole.blogspot.com>

Kirje vankilasta

Äiti
Minuun koskee, äiti,
Että sinä puhket kynneliin
Kun vieraat koputtavat oveesi
Ja kysyvät minua.

Mutta minä uskon, äiti,
Uskon,
Että elämän suuruus
Syntyi vankilassani.
Ja minä uskon, äiti,
Että viimeinen vieraini
Ei ole sokea leppäko.
Se on päivä.
Uusi päivä.

Samih Al-Kassem

ISRAELIN JOHTAJAT VASTUUSEEN RIKOKSISTAAN

Israelin brutaalissa hyökkäyksessä Gazaan sai surmansa yli 1 300 palestiinalaista, joista suuri osa oli siviilejä, lapsia ja naisia. Israelin puolella uhreja oli 13, joista kolme oli siviilejä.

Israel syyllistyi Gazassa kansanmurhaan ja valtioterrorismiin. Sen hyökkäys ei kohdistunut pääasiassa Hamas-järjestöä vastaan, kuten virallisesti on ilmoitettu. Hyökkäys kohdistui tietoisesti Gazan siviiliväestöön, jonka asemaa heikensi myös se, että Israel esti jo parin kuukauden ajan ennen hyökkäystä lääketoimitukset Gazaan. Israel jarrutti muutenkin kaikkinaisten avustustoimitusten perillemenoja Gazaan konfliktin aikana.

On siten täysin absurdia ja suhteetonta, että päähuomio on tulitaun voimaantumisen jälkeen kohdistunut siihen, miten aseitoimitukset Hamas-järjestölle saataisiin estettyä. Huomio tulisi kiinnittää sen sijaan siihen, miten Yhdysvaltain aseitoimitukset Israelille voitaisiin estää. Kansanmurha Gazassa toteutettiin pitkälti Yhdysvaltalaisilla aseilla, kuten F-16-hävittäjillä ja Apache-helikoptereilla.

Kansainvälistä oikeutta on toteutettu viime vuosina erittäin yksipuolisesti. Sotarikosoikeuden eteen saatettu lähinnä Yhdysvalloille ja läntiselle Euroopalle epämieluisia henkilöitä ja niiden vihollisia. Tsetsejan sodan seurauksena on oikeuden eteen joutunut niin ikään venäläisen osapuolen edustajia.

Ei voi olla niin, että länsi ja sen liittolaiset, kuten Israel, ovat kansainvälisen lain yläpuolella. Vaadimme, että Israelin johtajat saatetaan sotarikosoikeuden eteen vastaamaan syyttöksiin kansanmurhasta. Lisäksi kaikkia Israelin kanssa sotilaallista yhteistyötä tekeviä tahoja tulisi pitää sen kanssarikollisina.

Yhdysvaltojen uusi presidentti Barack Obama totesi virkaanastujaispuheessaan, että öYhdysvallat on jokaisen sellaisen kansan, miehen, naisen ja lapsen ystävä, joka tavoittelee rauhaa ja kunniallisuutta. Obama ilmoitti Yhdysvaltojen olevan jälleen valmis johtamaan (maailmaa)ö. Toistaiseksi johtajuutta ja moraalista selkärankaa ovat osoittaneet Venezuela ja Bolivia katkaisemalla diplomaattisuhteensa Israelin kanssa Gazan tapahtumien johdosta.

Tuoreella Yhdysvaltojen presidentillä on heti virkakautensa alussa erinomainen tilaisuus oivottaa johtajuutta ja välittämistä maailman kansoista tuomitsemalla jyrkästi Israelin Gazassa harjoittaman epäinhimillisen valtioterrorismin ja kansanmurhan. Obaman pitää lopettaa maansa perinteinen Israelin myötäily, aseistaminen ja rahoittaminen.

Euroopan Unionin ja Yhdysvaltojen on irtisanouduttava tähänastisesta yksipuolisesta politiikastaan suhteessa Israeliin ja Palestiinaan. Niiden on lakattava pitämästä demokraattiset vaalit vuonna 2006 voituttua Hamasin terroristijärjestönä ja tunnustettava se lailliseksi osapuoleksi Israelin ja palestiinalaisten neuvotteluissa.

Gazan saarto on purettava. Israelilla tulee olla päävastuu Gazan jälleenrakennuksen arviolta 1,5 miljardin euron suuruisista kuluista.

Helsingissä 23.1.2009
Hands Off Venezuela - Finland

Tässä kuvakollaasissa vasemmalla pikkupoika pelkää henkensä puolesta Natsi-Saksassa. Oikealla taas on kuva nykyisestä Palestiinasta. Sama asia sielläkin.

Israelin sotaotimet Gazassa saivat yksimielisen tuomion: Ne ovat sotarikoksia.

Palestiinan umpisolmu vain tiukkeni Israelin vaalien jälkeen, äärioikeisto voitti

Helmikuun 10. pidetyt Israelin kansanedustuslaitoksen Knessetin vaalit eivät tuoneet minkäänlaista uutta Palestiinan tilanteeseen. Päinvastoin, umpisolmu tiukkeni entisestään. Valtaan pääsivät äärioikeistolaiset sekä arabivastaiset voimat. Vaalit tosin voitti keskustalainen ja hiukan maltillisempi Tzipi Livnin johtama Kadimapuolue 28 paikallaan. Tältä puolelta voitaisiin odottaa jotakin positiivista vaikka Livni olikin kannattamassa Gazan sotaa. Livni on kuitenkin ilmaissut halunsa neuvotella palestiinalaisten kanssa.

Kadimalle hävisi äärimmäisen niukasti 27 paikallaan Benjamin Netanjahun Likud-puolue. Netanjahu on sotapolitiikko ja kannattaa jyrkkää linjaa arabeja ja palestiinalaisia kohtaan. Hän ei myöskään hyväksy itsenäisen Palestiina-valtion perustamista. Likudia

säestää vieläkin jyrkempi puolue Avigdor Liebermanin Israel Beiteinu-puolue. Tämä puolue sai 15 paikkaa ja on julkisesti arabivastainen ja rasistinen ja haluaa karkottaa palestiinalaiset pois omalta maaltaan. Neljänneksi jäi 13 paikallaan Israelin työväenpuolue, joka sekään ei ole järin palestiinalaisystävällinen. Vaaleihin osallistui myös kolme arabipuoluetta, jotka saivat 12 paikkaa 120 paikalliseen Knessettiin.

Todennäköisesti Tzipi Livni ei pysty kokoamaan enemmistöhallitusta vaan pääministeriksi tulee nousemaan Benjamin Netanjahu Israel Beiteinu puolueen tuella ja palestiinalaisten vainoaminen tulee jatkumaan entistä kauhempaan.

Palestiina tilannetta ei siis saada paikallisin voimin selvitettyä koskaan - varsinkaan kun palestiinalaisväestö on myös itse jakau-

tunut kahtia Hamasiin ja Fatahiin. Ainoa apu voisi tulla ulkopuolelta USA:sta. Mutta USA:n pääntressi tulee olemaan kuten ennenkin, Lähi-idän öljyvarojen hallinta. Siksi ei voida odottaa muuta, kuin että USA jatkaa Israelin massiivista tukemista, johon vuosittain menee kymmeniä miljardeja dollareita. Ongelmaan vielä liittyy Iran, jonka senkin kiinnostuksen kohteena ovat öljyvarat, ja USA:n karkottaminen alueelta. USA:n ja Iranin edut ovat ristikkäin ja Israel ja Iran toistensa pahimmat viholliset.

Tähän sotkuun yksi Obama tuskin pystyy vaikuttamaan mitenkään, jos edes haluaa mennä asioiden ytimeen, eli palestiinalaisten kohtaa vuosisataiseen häikäilemättömään sortoon. Voidaan todeta raamatullisesti, että pimeys valtaaa öHerran valitun kansan öyllä.

Toimitus

Viro, Sofi Oksanen kirja, Suomalaisen kirjallisuuden pohjanoteeraus

Puuttumatta Sofi Oksanen menestyksellisen Puhdistus kaunokirjallisiin ansioihin, kiinnostavampaa on se, kenestä se kertoo. Aivan kirjan lopusta löytyy dokumentti, KGB:n asiakirja, jossa päähenkilön kerrotaan kuuluneen Omakaitsejärjestöön ja osallistuneen terrorikohtien neuvostokansalaisia vastaan. Niinpä niin. Tämä kirjan naisten himoitsemia mies, Hans, ei ollut kukaan muu kuin ihan ehta virolainen natsirikollinen.

Omakaitsejärjestö piti huolta siitä, että Viro oli öjudentreio ja ennen Natsi-Saksan Wannsee-kongressia tammikuussa 1942. Sohvi on kirjoittanut 300 sivua kehnohkoa rakkaushömppää ja aivan lopussa kertoo päähenkilömiehen tehneen murhan tai murhia ja olleen natsi. Nyt on pakko kysyä, oliko Finlandia-kirjojen taso todella niin heikko, että oli ryhdyttävä fasismia reabilitoimaan?

Suussa maailmassa tämä olisi kulttuuriskandaali. Valtakunnan

ykköslehden Helsingin Sanomien kulttuuritoimituksen esimies Saska Saarikoski eroasi. Hänen alaisensa, kirjallisuus- ja teatterikriitikot ovat kilvan kehuneet teosta paljastaen, ettei heillä ole mitään käsitystä Viron historiasta eikä kirjallisuuskriittikolla ilmeisesti edes kirjallisuudesta. Suomen Kirjailijaliiton uusi puheenjohtaja Tuula-Liina Varis eroaisi. Hän on julkisuudessa suitsuttanut teosta kyseenalaistaen siten koko suomalaisten kirjailijakunnan moraalin.

Molemmat henkilöt niin Saska Saarikoski kuin Tuula-Liina Varis tuntevat varsin hyvin kunnianarvoisan suomalaisen kommunistiruonilijan Pentti Saarikosken. Eikö heitä edes hävetä? Pentti-raukan on täytynyt pyöriä haudassaan tätä farssia katsellessaan. Pahimman takin käännöksen teki kuitenkin kirjallisuuskriitikko Pekka Tarkka. Kommunisiruonilijamme vankkumattoman palvoja Pekka Tarkka siirtyi sujuvasti lumoutumaan nyt

fasismin ylipapittaren luomuksista. Pekka Tarkan täytyy houraila. Ellei sitten kyse ole koko suomalaisen kulttuuriliitin puhdistautumisrituaalista? Edistyskäsittelyssä haudataan. Suomi ja Viro siirtävät moraalista kompassiaan niin, että Neuvostoliittoa tarkastellaan nyt virolaisen fasistin silmin.

Uskon, että WSOY on vastuullinen kustantaja ja tilaa Sofi Oksalasta seuraavaksi Gertrudin tarinan. Gertrud oli Tsekkoslovakian juutalainen, joka tuotiin virolaiselle kuolemanleirille tapettavaksi. Hän joutui virolaisten miesten, sellaisten kuin kirjan Hans, raiskaamiksi ennen kuin hänet ammuttiin.

On vaikea uskoa, että nuori lahjakas kirjailija lähtisi toissaan puolustamaan fasismia. Sofi Oksanen tekee sen, koska ei tiedä, mistä hän kirjoittaa. Miten Finlandia voidaan antaa henkilölle, joka ei ota moraalista kantaa päähenkilöidensä fasismiin?

Leena Hietanen/
KOMINFORM

Brax yrittää purkaa sotasyllisyystuomiot

Oikeusministeri Tuja Brax on pyytänyt oikeustieteen tohtori Jukka Lindstedtiä ja oikeustieteen lisensiaatti Stina Löytömäkeä laatimaan selvityksen sotaan syyllisiksi tuomittujen oikeudellisen kohtelun mahdollistaneesta lainsäädännöstä.

Maamme oikeustopirit ja Karjalan palauttamista vaativat yrittävät palauttaa sotasyllisten maineen ja kumota tuomiot jälkikäteen. He ovat ilmeisesti pystyneet vaikuttamaan myös Braxiin.

Korkein oikeus päätti viime vuoden lopulla, ettei sillä ole toimivaltaa purkaa tuomiota, niin kuin ei olekaan. Sotasyllisyysoikeudenkäynnin Saksaa ja sen liittolaisia vastaan olivat toisen maailmansodan voittaneiden liittoutuneiden yhteinen päätös. Suomessa niitä valvoi Neuvostoliitto, Saksassa sama tehtiin Nürnbergin oikeudenkäynnissä kaikkien liittoutuneiden voimin. Suomessa selvitettiin pelkillä vankeustuomioilla kun taas Saksassa syytetyistä suurin osa tuomittiin kuolemaan.

Tuomioiden oikaisua on vaatinut Väinö Tannerin sukulinainen, joka on

viennyt asian Euroopan ihmisoikeustuomioistuimeen.

Tuomiot annettiin 21.2.1946 ja näitä sotasyllisiksi tuomittuja on kahdeksan: Presidentti Risto Ryti, 10 vuotta kuritushuonetta, armahdettiin terveydellisistä syistä v. 1949; pääministerit J.W. Rangel 6 vuotta vankeutta, Edwin Linkomies 5 ½ vuotta. Lisäksi vankeutta saivat ministeri Väinö Tanner 5 ½ vuotta, Suurlähettiläs T.M. Kivimäki 5 vuotta, ministerit Antti Kukkonen, Henrik Ramsay ja Tyko Reinikka 2 vuotta 3 kuukautta. Muut kuin Ryti vapautettiin sen jälkeen, kun olivat kärsineet puolet vankeudesta.

Näiden sotasyllisten syyllisyydessä ei pitäisi olla selvittämistä. Suomi vietiin Talvisotaan täysin järjettömällä ja joustamattomalla politiikalla, jossa Suomi torjui Neuvostoliiton tarpeet parantaa Leningradin turvallisuutta vaikka Suomessa tarjottiin kaksi kertaa suurempaa aluetta Laatokan pohjoispuolelta kuin mitä sen olisi täytynyt luovuttaa Karjalan kannakselta Leningradin turvaksi. Jatko-

sotaan Suomi taas valmistautui Saksan liittolaisena ja jopa eduskunnan siitä mitään tietämättä. Eli nämä herrat Mannerheim mukaan lukien veisteivät tuota kuuluisaa ajopuuta huolella ja suunnitelmallisesti. Lopputuloksena sodista oli yli 90 000 kaatunutta suomalaista sotilasta ja siviiliä.

Ainoa paikka, missä sotasyllisyystuomioita voitaisiin käsitellä uudelleen, on Haagin kansainvälinen rikostuomioistuin. Siellä tulisi käsitellä myös Israelin nykyjohton sotarikokset palestiinalaisia kohtaan. Sinne kuuluisi myös USA:n entinen presidentti George W. Bush sotarikoksistaan Irakissa ja Guantanamossa. Kuvaavaa on, ettei Bush suostunut liittämään USA:ta jäseneksi koko tuomioistuimeen, koska ilmeisesti suunnitteli omia tulevia rikoksistaan.

Jos Braxin hanke etenee ja Suomen vahvistaa maamme oikeistoa ja sotaintoilijoita. Pian he saattavat saada päähänsa vaatia myös kommunististen puolueiden kieltämistä.

Ulospääsy rikkaiden ja pankkien ah

uusi talousliberalis

Pekka Tiainen

Finanssikriisi ei tullut yllätyksenä. Finanssikriisin mahdollisuus on voitu ennakoita usean vuoden ajan. Esimerkiksi sopii oheinen lainauskirjoituksestani Kansan Aässä pian kolme vuotta sitten (Tiainen Pekka, 2.6.2006):

öViime vuosien mittaan johdannaisoiminta on kasvanut maailmanmitassa räjähdysmäisesti. Se on alun perin kehittynyt antamaan suojaa, koska se voi tasata vaihteluita. Suojausten suojausten suojausten keijut ovat kuitenkin alkaneet muistuttaa korttitaloa, joka voi hajota käsiin koska hyvänsä. Pelättäinkin, että tästä on tullut uusi rahamarkkinoiden kriisin lähde, joka voi pahimmillaan johtaa pahoihin talouden häiriöihin ja talouden taantumaa tai lamaan.ö

Nyt tilanne on monella tapaa niin huono, että juurikaan huomoinn ei olisi voinut käydä. Pakkolomailmukset ovat päivittäisiä. Työttömäksi jääneiden ja nuorten työnhakumahdollisuudet ovat heikentyneet jyrkästi. Työttömyys on kääntynyt nousuun, mutta tilanteen huononeminen alkaa näkyä työttömyysluvuissa tästä eteenpäin enemmän.

Eläkerahastojen kymmenien miljardien menetykset ja maksaminen

Asia, josta ei ole kerrottu koko totuutta, ovat työeläkevarojen menetykset. Eläkeyhtiöt ovat ilmoittaneet, että tuotot vuonna 2008 ovat olleet 15-17,5 %. Nämä prosenttiluvut kätevätkään taakseen sen karmean tosiasian, että eläkerahastojen arvo on romahtanut yhteen laskien arviolta 25 miljardia euroa. Siitä Ilmarisen ja Varman kaltaisten työeläkerahastojen menetyks on suuruusluokkaa 18 miljardia. Loppu on valtion ja kuntien eläkerahastojen menetyksiä. Mm. Ilmarisella osakursssiappiitit ovat 40 % osakkeiden arvosta.

Menetyksiä on vaikea saada takaisin. Siksi työmarkkinajärjestöjen johto henkilöityi Elinkeinoelämän Keskusliiton johtajaan **Leif Fagernäsiin** ja SAK:n puheenjohtajaan **Lauri Ihalaiseen** sopi, että työeläkemaksuja korotetaan parin vuoden päästä yli sen, mikä maksua oltaisiin nostamassa suurten ikäluokkien eläköitymisen perusteella. Hallitus on ilmoittanut poistavansa työnantajan kansaneläkevakuusmaksun elvytystoimena, mutta taustalla on myös pyrkimys pysyvään poistamiseen. Fagernäsin-Ihalaisen sopimus lähete siitä, että työnantajan kansaneläkevakuusmaksun poiston tilalle nostetaan työeläkemaksua ajankohdantana kun taloustaanuman oletetaan väistyvän.

Laskua maksetaan heikentämällä sosiaaliturvaa ja palveluita

Työeläkemaksun korotus jaettaisiin puoliksi työnantajien ja puoleksi palkansaajien maksettavaksi. Työntantajan osuus hyvitetään kansaneläkemaksuennuksella. Palkansaajien maksu luvataan hyvittää veron kevennyksellä. Siten työmenetyks maksetaan Kansaneläkelaitoksen varoista ja palkan-

saajille tämä katettaisiin valtion varoista. Kattaminen Kansaneläkelaitoksen varoista merkitsee, että raha otetaan pois kansaneläkeistä, opintotuista, työttömyysturvasta ja KELA:n osuudesta toimeentulotukea. Valtion kassasta maksettava menetyks otetaan valtion muista menoista, kuten sosiaaliturvasta ja henkilöstöltä.

Öngelmaksi tuli myös se, että tässä ylikäveltiin sosiaaliturvan uudistamista valmistellut Satakomitea. Siellä oli kaksi vastakaista rintamalinjaa, ansioetuksia puoltavat ja perusturvaa puoltavat. Kiistan ydin on siinä, että jos menot eivät saa kasvaa, perusturvan parantaminen tulee maksettavaksi ansioetuksia leikkaamalla ja päinvastoin. Siksi Sata-komiteassa oli esitys työttömyysturvan ansiöpäivärahauden lyhennyksestä 500 päivästä. Fagernäsin-Ihalaisen sopimus tarkoitti, että tämä torjuttin ja tässä asiassa Sata-komitea ohitettiin. Samalla kuitenkin asia hoidettiin niin, että tämän torjuntavoiton kuten myöskin työeläketappioiden maksajiksi tulevat perusturvan saajat. Lisäksi Fagernäsin-Ihalaisen sopimus sisältää sen, että osa-aikalakkeen ikärajaa ollaan nostamassa. Myöskin lakautettavan työttömyyseläkejärjestelmän tilalle tullut työttömyysturvan ansiöpäivärahan maksamista 500 päivän jälkeen olleen huonontamassa. Tällä hetkellä 57-vuotiaana työttömäksi ansiöpäivärahalle jäävä, jos 500 päivää ei tule täyteen ennen 60 ikävuotta, voi jatkaa ansiöpäivärahalla 65-vuotiaaksi tai vaihtaa työttömyysturvan eläkkeeksi 63-vuotiaana. Ansiöpäivärahan pidennys oltaisiin poistamassa. Heikentämisuhan alla on myös vuorotteluvapaajärjestelmä.

Finanssikriisin ja virheiden seuraukset siten ujutetaan tällä tavoin kansalaisten maksettavaksi. Sellaisella palkansaajalla, joka ei menetä työpaikkaansa, palkkojen ostovoima kasvaa tänä vuonna. Korot myös alenevat. Suurituloisten verokevennyksiin ei kajota eikä varallisuusveron poistamisvirhettä olla perumassa. Vastapainoksi huononnuksille toteutetaan merkityksellään pienempiä parannuksia, jotka peittävät huononnuksen. Tällä tavoin haetaan tuki hyvätuloisilta ja osalta palkansaajia ja eläkeläisiä, ja osan väestöstä edut uhrataan. Kärsijöinä ja maksajina ovat pienituloisten kansan osa, työttömäksi jäävät ja hajoja ja hallitse-poliittika toimii. Enemmistö tuki riittää, mutta se on kohtalokasta Suomelle kansakuntana, koska kansaa jaetaan ja hyötyjillään ovat omaisensa, jotka taas ovat häviäjiä. Mielikuvaa yhteisvastuullisuudesta luodaan puhumalla tinkimisestä osingoista ja optiopalkkauksen rajoittamisesta. Köyhempää kansanosaa kuitenkin uhkaa laskun maksu.

Alueellistaminen leikkaamalla työpaikkoja ei järkevä

Alueiden tukea haetaan valtion työpaikkojen alueellistamisella. Sitä tehdään kuitenkin käytännössä siten, että ihmiset menettävät työpaikkansa. Siirroilla huonosti toteutettuna samoin vaarannetaan monien julkisen hallinnon yksiköiden toimivuus ja vaarannetaan kansalaisten oikeusturvaa. Ihmiset ovat joutuneet vuosikymmenten

mittaa hylkäämään kotiseutunsa ja muuttamaan keskuksiin. Nyt näissä keskuksissa vietään muuttaneiden ihmisten lapsilta työpaikkoja ja julkisen sektorin työpaikoilla paikataan teollisuustyöpaikkojen menetyksiä ja maatalouspolitiikan syvän kriisin vaikutuksia. Valtion tuottavuusohjelmaa toteutetaan siten, että määräaikaista irtisanotana, toimintoja leikellään. Jopa yliopistoille määrätään leikellös malli ja velvoite kattaa kasvava osa menoistaan kun valtion budjetista ei heru. Se johtaa ajanoon yliopistokiteistöjen osakkeiden myyntiin ja lukukausimaksujen laajenevaan käyttöön. Pieni-tuloisemman kansanosan lapsilta suljetaan tietä korkeakoulutukseen.

Maatalouspolitiikan kriisi on kärjistynyt, koska on toteutettu tilakoon suurentamista tuottavuuden nostamisen nimissä. On tehty velkaisia tiloja, joiden investointien maksu on riippuvaista tuesta. Tukihanaa taas kiristetään EU:n puolesta. Etelä-Suomi ja Porin-Imatran rajan pohjoispuolella Suomi asetetaan vastakkain siten, että eteläisen Suomen tukea ollaan leikkaamassa. Halki Suomen on tehty kipeä haava, joka jakaa ja uhkaa hajottaa myös MTK:n. Tämä, valtion toimintojen alueellistamisen ongelmat sekä työpaikkoi- sen vähennyksestä pääkaupunkiseudun ulkopuolisessa Suomessa nakertavat nykyistä hallituspuolijaa. Keskusta menettää keskuksissa ja myös perinteisillä tukialueilla. Fagernäsin-Ihalaisen sopimus taas tarkoittaa, että köyhempi kansanosaa maksaa. Se heijastaa sisäisiä jännitteitä SAK:n sisällä. Jännitteet tulevat esille suunnitelmassa nostaa Paperiliiton **Petri Vanhalan** nostamisessa SAK:n puheenjohtajaksi. Paperi- ja massateollisuuden työpaikat vähentyivät vuodesta 1975 vuoteen 2006 60 000:sta runsaaseen puoleen 32 000:een. Viimeisten kahden vuoden aikana on hävinnyt lisää 8 000 työpaikkaa ja määrä on pudonnut 23 000:een. 2000-luvulla huono kehitys on johtunut merkittävästi osin vahvasta eurosta, jonka haitallisia vaikutuksia ei haluta ääneen sanoa. Teollisuustyöntekijöiden reagointi on oikeutettua. Samalla törmätään vaikeuteen, että kun yhteiskunnan kokonaistuotannon vääristymiä ei kunnolla oikaista, kunta-alan palveluiden ja valtion työpaikat ovat uhattuina ja lasku lankeaa köyhemmälle kansanosalle ja lisäksi saadaan kasvualustaa maaseudun vastaisuudelle.

Pankeille ei saa lahjoittaa rahaa 1990-luvun laman takana

Vuosille 2010-2011 valmisteltavassa palkkaratkaisussa pääministeri Vanhasen tähtäimessä on koordinoitu ratkaisu, jossa valtio on mukana. Kriisi siten palautti pöydälle tupot, joista Eteläranta ehti ilmoittaa luopuvansa. Tämä liittyi Vanhasen esittämään talouden kasvua tukevaan ohjelmaan, joka perustuu keskeisesti valtion investointeihin. Kyse on vain siitä, miten rahat todellisuudessa käytetään. **Antti Tanskanen** malli tarkoittaa sitä, että valtio ottaa ulkomaista lainaa ja lainaa pankeille ja yrityksille yhteensä 15 miljardia ja eläkeyhtiöt lisäksi takaisinlainaavat yrityksille yhdeksän miljardia eli yhteensä käytettäisiin 30 miljardia. Tanskanen ehdottamaa yritysten

Kuva Narinkkatorilta Helsingissä. Tässä eduskuntapuolueiden puheenjohtajat yhdessä ja muut hallitus- ja EU-puolueet ovat jo parkkimmentä vuotta vannoneet uusliberalis- umpikujan globaalin finanssikriisin myötä.

talletustodistusten ostoa ei tulnate toteuttamaan, mutta se pienentäisi 15 miljardin osuutta 10 miljardiin. Lainauksen ehoista käydään vään- töä, sillä Suomi teki 1990-luvun laman pankkituissa historiallisen virheen. Norja otti pankkitu- kien vastineeksi pankkien osakkeita ja maksoi valtion kasvaneen velan myymällä osakkeet pankkien toivuttua. Suomessa raha leikkaiti osin kunnan palveluita ja sosiaaliturvasta. Englannin **Brownin** mallissakaan ei lähdetä lahjoituksiin eikä Suomenkaan pidä siihen mennä, vaan raahan on oltava vastikkeellista eli korollista ja takaisin maksettavaa, jolloin vain konkurssitapa- ksuissa jotain menetetään.

1990-luvun laman jälkeen sanottiin, että liikepankit ja osuuspankit maksoivat pankkituet takaisin. Tosiasiassa SKOP-ryhmän pilkkomisella säästöpankkien pankkituki jaettiin muille eikä valtiolle.

Useissa maissa pankkeja kansallistetaan. Suomessa kansallistaminen on vaikeaa, koska pankit ovat suurelta osin ulkomaaisissa käsissä. Kansallistua voidaan mm. Nordea Pankki Suomi Oyj, Sampo Pankki Oyj ja Sampo Oyj ja niistä voidaan muodostaa yksi kansallinen pankki, jossa talletukset ovat turvassa ja joka myöntää lainaa edullisiin ehdoin. Pankit olisi saatavissa haltuun edullisiin ehdoin vaikka maksamalla, koska pankki- osakkeet ovat romahtaneet. Kuntarahoitus voi myös muuttaa itsensä kuntaomisteiseksi pankiksi, jolloin se saa talletuksia ja lainoittaa. Kansallinen yhteiskunnan omistama pankkisektori tarvitaan suojaksi globaalila rahamarkkinamylly- rystä vastaan ja tallettajien ja lainanottajien turvaksi.

Haarukka 100 miljoonasta 30 miljardiin ja tilanne hallinnassa?!

Kun **Jyrki Katainen** ilmoitti lisäelvytykseksi aiemman lisäksi 100 milj. euroa, summa oli lähinnä lapsellinen. 23.1.2009 hän ilmoit- tikin, että lähivuosina otettava laina pankkituissa historiallisen virheen. Norja otti pankkitu- kien vastineeksi pankkien osakkeita ja maksoi valtion kasvaneen velan myymällä osakkeet pankkien toivuttua. Suomessa raha leikkaiti osin kunnan palveluita ja sosiaaliturvasta. Englannin **Brownin** mallissakaan ei lähdetä lahjoituksiin eikä Suomenkaan pidä siihen mennä, vaan raahan on oltava vastikkeellista eli korollista ja takaisin maksettavaa, jolloin vain konkurssitapa- ksuissa jotain menetetään.

Järkevää on myös järjestää pa- rempia ehtoja asuntojen peruskorjaamiselle, rakentaa vuokra-asun- toja, lisätä rahoitusta järkevään koulutukseen vaihtoehdoksi työtömyydelle, lisätä tuettua työl- listämistä pitkäaikaistyöttömyy- den nousun ehkäisemiseksi jne. Finanssikriisin aiheuttivat keskei- sesti pankit ja rahoituslaitokset, jotka ahneudessaan kaddottivat tehtävänsä palvelua talouden toimi- vuutta ja alkoivat aiheuttaa tuhoa muulle taloudelle. Tulonjakoa oli myös jatkuvasti muutettu pääoma- tulojen ja rikkaiden eduksi maailman mittassa ja myös Suomessa. On keuhuttu, että Suomessa pankki- järjestelmä on toiminnut hyvin, mutta se on tehokkaammin kuin monessa muussa maassa rahastanut

n ahneuden aiheuttamasta kriisistä, liberalismi on kuollut

Neenjohtajat yhdessä rivissä kaupunkipyörillä. Valtapuolueet Keskusta, Kokoomus, SDP menevät uusliberalismin nimiin. Mitenkäs nyt suu pannaan, kun tuo talouspolitiikka ajautui

mutta kansantaloutta ja yhteiskuntaa. Silti se on todellisuudessa ajautunut ongelmiin: ei kai muuten esittäisi 24 miljardin luotonannon lisäämistä yhteiskunnan toimesta. Tosin ositain on kyse amerikkalaisen ja muun ulkomaisen rahan lähdon korvaamisesta, koska ulkomainen raha lähtee kattamaan tappioita ulkomailla.

Siten lähikuukausina kaikki talouspolitiikan keskeiset kysymykset tulevat olemaan pöydällä ja tullaan tekemään kausu ulottuvia ratkaisuja, joilla puututaan tulevaan vuosikymmenen asioita ja seuraavien 20 vuoden asioita.

NATO-ujutusta kaiken muun varjolla

Hyödyn kaikista näistä ristiriidoista korjaa tällä hetkellä Kokoomus ja sen sisäinen NATO-suuntaus ja kansalaisten oppositio kanavoitui vaaliuurnilla perussuomalaisille ja muutoin kansalaisliikkeinä johtuen työväen ja demokraattisen liikkeen nykyinen alennustila, jota on pahentanut eri ryhmien johdon kyvyttömyys yhteistyöhön yhteisten tavoitteiden ajamisessa. Yhteistyön tärkein este on eri ryhmittymien johdon vaatimus, että toisten on mukauduttava periaatteellisissa ja järjestöissä asioissa heidän tahtoonsa ehtona yhteistyölle, mutta se estää tasavertaisuuden perustuvan yhteistyön.

Samalla ylitse tämän kaiken NATO-suuntausta ollaan vahvistamassa. Asia tuli esille siinä, että Martti Ahtisaari Nobel-päättönsä saatuaan ensitöikseen ilmoitti kannattavansa NATO:on menoa. Hän haluaa korostaa rooliaan apartmentien lopettamisessa, mutta kuitenkin vaatii liittymistä NATO:oon, joka on kylmän sodan jäämistöä ja jonka lähtökohdanta on etuvastakkaisuus lännen ja idän

välillä. Hän voisi saada paremmin tuen suomalaisilta, jos ilmaisisi riittävä uskottavasti, ettei pidä NATO-jäsenyyttä Suomen kannalta viisaana. Ulkoministeri Stubb totesi puolustuslonteosta, että öSuomi harkitsee nyt övahvasti NATO:aa. Se on hänen päämääränsä. Stubbin NATO-suuntautuneisuus aiheutti osaltaan ETYJ:n epäonnistumisen Georgia-kriisin ehkäisemisessä. Stubb joutui pahoittelemaan Israelin johdon iskua Gazaan, mutta hänen NATO-mönteisyytensä on estänyt toimimasta siten, kuin Suomen ulkopoliittikan linjaan sopii eli sovitelluratkaisujen hakemiseksi tässä tapauksessa Israelin ja palestiinalaisten kesken. Ei pidä unohtaa, että Ukrainan kaasukiista on liittynyt siihen, että Ukrainasta on haluttu tehdä lännen liittolainen Venäjän aseman murtamiseksi. Ukrainan sai kaasunsa halvalla. Sen olisi järkevää toimia yhteistyön rakentajan Venäjän ja muun Euroopan välillä. Uhat, jotka kohdistetaan Venäjään, tulee poistaa. Tällaisista uhkista on kyse, kun länsi pyrkii tekemään itselleen sillanpääaseman Balkanista, Turkista, Ukrainasta, Georgiasta ja muista Kaukasian maista. Belgradin pommitukset on nähtävä osana tätä laajentumispolitiikkaa. Samoin pyrkimykset kuljettaa Baikalin kaasu ja öljy putkia pitkin kiertäen Venäjän etelän kautta ja ohjaamalla putket Välimerelle. Ukrainan Siperiasta tulevien putkien hallinta lännelle lojalin hallituksen avulla ovat osa taistelua energiasta. Välimeri-putkihänke on osaltaan taustalla siinä, että kurdeille ei haluta antaa itsenäisyyttä.

200 vuotta sitten autonomia avasi tien Suomen ja Venäjän vastakkaisuuden lopettamiseksi ja itsenäisyydelle

Meillä tullaan keuhkilla juhlimaan Suomen vuonna 1809 saadun autonomian 200-vuotisjuhlaa. Tässä yhteydessä on tarpeen nostaa esiin pannessa pidetty Yrjö Maunu Sprengtportenin rooli siinä, että hän visioi Suomen itsenäisyyden ja kirjoittaa itsenäisen Suomen perustuslain jo vuonna 1784 ja hänen käsialaansa oli Suomen autonomia, joka sopi Aleksanteri I:lle. Keskeistä oli, että Sprengtporten mursi Suomen ja Venäjän vuosisataista vastakkainasettelua, joka oli seurausta suurvalta-Ruotsin laajentumispolitiikasta ja yhteenlöymäyksestä Venäjän kanssa, joka myöskin pyrki vahvistamaan suurvalta-asemaansa. Suomen kansa joutui kirsimään suurvaltojen eturistiriidan takia. Tärkein opetus oli, että Suomen ei tulla olla osapuolena suurvaltojen välisissä eturistiriidoissa ja tämä on ollut Suomen sodan jälkeisen ulkopoliittikan ja 75 vuoden rauhan jakson keskeinen kulmakivi. NATO-suuntaus pyrki viemään Suomen uudelleen vastakkainasettelun tielle. Suomen tulee painavasti olla sillan rakentajana tavoitteena, että Euroopan sisäinen vastakkaisuus pysyvästi poistetaan ja Venäjä ja muu Eurooppa aloittavat rakentavan yhteistyön vuosisadan.

Obaman presidentiksi tulon suhteen on herätetty suuria toiveita ja mahdollista onkin, että Yhdysvaltain ulkopoliittika esimerkiksi arabimaiden suuntaan muuttuu rakentavammaksi ja myös Kuu-

ban suhteen tilanne muuttuu: Guanantonan sulkeminen liittyy näihin molempiin ja ihmisoikeuspainotukseen. Merkillä pantavaa kuitenkin on, että Obama kohdisti lähes alkajaisiksi arvostelun Kiinaan ja sen valutan heikkouteen. Kiinan hallituksen kannalta ongelma on tarve saada suunnattomasti lisää työpaikkoja ja tehtäviä vain väkivaltatunautuuden taantumien takia. Työttömyyden kasvu Kiinassa kiihtyy, jos vieni heikkenee lisää valutan vahvistumisen myötä. Siitä voi muodostua Kiinan hallituksen ja järjestelmän asemaa uhkaava tekijä.

Obaman linjaan kuuluvat ihmis-oikeudet tulevat olemaan lisäpepuste Kiinan arvostelulle. Sitä oirehti jo se, että hän avauspuheessaan korvasi Bushin puheet pahan akselista leimaamalla kommunismin pahaksi siinäkin. Tämän voi ymmärtää sannaatukseen hakemisenä ja kuuluvan amerikkalaiseen nykyretoriikkaan. Silti syntyi käsitys, että Yhdysvallat tarvitsee uhkakuvia ja jos jokin uhkakuva väistyy, tilalle tarvitaan uusi. Obamaa ei pidä missään tapauksessa tuomitaa, vaan tukea sitä mikä hänen linjassaan on positiivista, mutta samalla myös esittää kritiikkiä silloin kun siihen on aihetta, jotta linja korjaantuisi. Yksi suurekkaan maan presidentti ei maailmaa yksinään muuta. Siihen tarvitaan kaikkia ja yhteistyötä ja sodan ja väkivallan hylkäämistä politiikan jatkeena. Näköpiirissä on myös se, että öljyn hinnan romahdus tuo vaikeuksia Venezuelaan ja pyrkimykseen hakea riippumattomuutta Yhdysvalloista. Obamaan osaltaan riippuu, että Kuubaan tulee samanlaisia verilyölyä kuin Israelin poliittisen johdon käynnistämässä hyökkäyksessä Gazaan

Suurvalta Ruotsin johto leimasi Sprengtportenin maanpetturiksi, kun hän siirtyi Venäjälle vuonna 1786. Vaihtoehtona oli kuitenkin vangitsemisen uhka, koska hän esitti Ruotsille Suomen autonomian ja tunnettiin itsenäisyyden puuhajana. Oikeammin hän oli maanpakolainen eikä maanpetturi, mutta toimi myös Venäjällä Suomen autonomian ja itsenäisyyden hyväksi erittäin ratkaisevalla tavalla. Hän ajatteli, että suomalaiset ymmärtäisivät hänen linjansa, mutta aika ei ollut kypsä ja suomalaiset joutuivat puolustamaan Venäjän armeijan hyökkäystä vastaan Suomen sodassa. Venäjän teki suurvaltopoliittikkaa, eikä kansan näkökulmasta siihen ollut luottamista. Kansa oli myöskin joutunut ottamaan asioita omiin käsiinsä koska Ruotsin valtaa edustanut eliitti lähinnä juoksi itseään ja omaisuuttaan suojellakseen karkuun Ruotsiin, kun vaara uhkasi, ja kansa jätettiin valloittamaan sotajoukon armoille. Tässä tilanteessa Sprengtporten arvioi tilanteen väärin, mutta häntä ei käy syyttäminen siitä, että vaikeassa tilanteessa asiat eivät kulkeneet hänen haluamallaan tavalla. Hän kuitenkin jatkoi työtään autonomian aikaansaamiseksi lähtökohdaksi itsenäisyydelle tulevaisuudessa ja se on hänen historiallisen ansionsa kuten se, että hän pohjusti Suomen ja Venäjän yhteistyön vastakkaisuuden sijaan.

NATO-menojen uuttaminen budjettiin

Kun nyt sitten jälleen halutaan historiasta opittu unohtaa NATO-puuhailulle, kehä kiertyy umpeen. NATO:n pohjustamiseksi puolustusmäärärahoja halutaan puolustuslonteossa kasvattaa reaalisesti 2 % vuodessa hintojen nousun lisäksi. Näin sotilaallisen liittoutumisen hinta maksetaan etukäteen ennen sotilaallista liittoutumista, jolloin NATO-jäsenyyshetkellä voidaan sanoa, ettei se maksa enempää kuin NATO-jäsenyyteen kuulumattomuuskaan. Se kuitenkin maksaa ja hinta on Suomen luopuminen rauhaa edistävästä ulkopoliittikasta, jonka kulmakivi on, että Suomi ei ole suurvaltojen eturistiriidoissa osapuolena, vaan sillanrakentajana. Samalla menetetään niitä taloudellisia hyötyjä, joita on Suomen ja Venäjän taloudellisesta yhteistyöstä. Vastaväitteeksi tähän esitetään esimerkiksi puuttullit, vaikka vahvasta eurosta on ollut monin kertainen haitta metsäteollisuudelle. Myöskin unohtetaan, että Suomi antoi osana EU-jäsenyyttä ulkomaankauppapolitiittisen vastuun EU:lle. Siksi Suomea ei kohdella erillisinä vaan osana EU:ia. Suomessa tapahtunut selänkäntö Venäjän suuntaan ja NATO-suuntaus ovat muutenkin aiheuttaneet, että Suomi toimii Venäjän näkökulmasta tavalla joka ei välttämättä ole molemmin puolisen edun mukaista. Suomen on NATO-jäsenyyden sijaan palattava yhteistyön ja sillan rakentamisen ulkopoliittikkaan. Stubbin valinta on, luopuuko hän NATO-suuntautuneisuudestaan ja jos ei, ulkoministerin vaihtaminen on tarpeen.

Sotilasmäärärahojen 2 % n reallinen lisäys vuosittain sopii mahdollisimman huonosti nykyiseen laskusuhdanteeseen ja siitä aiheutuviin sosiaaliturvan ja hyvinvoin-

tupalveluiden leikkauksiin tulevaisuudessa. Ei voida ajatella, että tällaisessa tilanteessa suojataan suurituloisten verokevennykset, rikkaiden varallisuutta ei veroteta ja asemäärärahoja kasvatetaan osana NATO-suuntausta niin kuin mitään ei olisi tapahtunut. Tällaisella tavalla kriisiä ratkaistaan siirtämällä ongelmia tulevaisuuteen. Se, että varuskunnat turvataan, on perusteltua, ettei työpaikkoja mene. Elytyttä pitää, mutta kysyntää ja kansalaisten ostovoimaa pitää nostaa ja estää samalla konkurssreja, asuntojen menetyksiä ja ehkäisemällä irtisanomisia. Varakkaimman väestön etuuskista kiinnipäätminen on tällaisessa tilanteessa yhteiskuntavastuutoimudessa samassa sarjassa kuin se, kun Suomen sodassa sen ajan rahaeliitti huolehti omat rikkautensa pakenemalla Ruotsiin kansan kärsiessä. Yhteiskuntavastuutoimuuksia naker-ta pohjaa Suomelta kansakuntana. Seuraavissa presidentinvaaleissa on tärkein asia turvata, että presidentiksi nouse ketään sellaista henkilöä, joka vie Suomen NATO:n vaan henkilöllä tulee olla selkeä lähtökohhta, että Suomesta ei tehdä NATO-jäsentä. Suomen on järkevää rakentaa paitsi hyviä naapurisuhteita Venäjän kanssa myöskin hyviä suhteita mm. Pohjoismaihin ja Viroon, Latviaan ja Liettuaan sen tukemiseksi, että nämä maat alkavat rakentaa niiden itsenäisyyden kunnioittamiseen perustuvaa yhteistyötä Venäjän kanssa ja ette pyrkivät vähentämään kytken-tä NATO:oon ja ajan oloin eroamaan NATO:sta. Tätä helpottaa, kun pohjoiseen saadaan rakennettua yhteistyöhön ja luottamukseen perustuva turvallisuus-rakenteet.

EU:n parlamenttivaalin käyttö perustuslain kritiikkiin

Tämän hetkinen keskustelu ja valmistelu pohjataan myös asetelmia tulevia vuoden 2011 eduskuntavaaleja, niiden jälkeistä hallitusta ja vuoden 2012 presidentin vaaleja silmällä pitäen. Silloin käydään jo keskustelua siitä, millainen olisi tilanne Suomessa vuonna 2015, kun eduskuntavaalit ja itsenäisen Suomen täyttyessä 100 vuotta vuonna 2017, samana vuotena, kun presidentti Obaman toinen presidenttikausi päättyy, sekä näkymistä 2010-luvulla ja myös siitä eteenpäin. Ei ole poissuljettua, että euroalueesta tulevat eroamaan Italia, Espanja ja Kreikka, jolloin euroalueesta tulee jonkinlainen pohjoisen liitto, mutta on mahdollista, että euro haudataan, ja myös Suomelle palaa markka, koska taloudet ovat liian erilaisia ollakseen yhteisvalutassa.

Kesäkuussa 2009 ovat EU:n parlamenttivaalit. Niihin on välttämättömästi osallistua, ettei ruokita sellaista ajattelua, että vaaleja boikotoidaan, koska oikeus äänestää on taistelulla saavutettu.

Myöskin eurovaalin on välttämättömästi osallistua, että on mahdollisuus saada esille kanta, ettei hyväksytty EU:n perustuslakia olpa sen nimi Lissabonin sopimus tai mikä vain, sillä se siirtää entisestään valtaa itsenäisiltä mailta Brysseliin.

Jatkuu seuraavalle sivulle...

Turvallisuuspoliittinen selonteko ja sen Nato-kannanotot

Vuoden 2009 turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon sisältö valmistui perjantaina 23. tammikuuta tasavallan presidentin ja valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisen ministeri valiokunnan kokouksessa. Selonteossa arvioidaan Suomen turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa kokonaisvaltaisesti ja esitetään valtioneuvoston 2010-luvun loppupuolelle ulottuvat linjat. Selonteko annetaan virallisesti käännoksineen eduskunnalle valtioneuvoston yleisistunnossa helmikuussa.

Mielenkiintoisin osio laajassa yli 100-sivuisessa selonteossa on sen kannanotot Natoon ja Suomen mahdolliseen Nato-jäsenyyteen. Siinä tulee esille Suomen hallituksen ja poliittisen eliitin varaukseton Nato-myönteisyys. Ainoa mikä heitä harmittaa on, ettei Suomen kansa vielä kääntänyt hyväksy Nato-jäsenyyttä.

Presidentti Tarja Halonen otti kantaa selontekoon sanoen, ettei sinä sanota yhtään mitään uutta. Kyllä selonteossa sanotaan paljonkin ja myös uusia asioita. Niillä on merkitystä sanoi öaladoobi-presidenttiä mitä tahansa. Tässä muutamia lainauksia selonteosta:

Natoko muka vakauttaa?

"Natolla on turvallisuutta ja vakautta ylläpitävä ja edistävä vaikutus. Samalla kun kriisinhallintatehtävät ovat korostuneet, kollektiivinen puolustus on säilynyt liitto-kunnan ydintehtävänä. Naton perussopimuksen 5. artiklan mukaisesti hyökkäys yhtä jäsentä kohtaan on hyökkäys kaikkia kohtaan. Tällöin jokainen jäsen on velvoitettu auttamaan hyökkäyksen kohteeksi joutunutta tarpeelliseksi katsomallaan tavalla YK:n peruskirjan 51 artiklan mukaisesti. Natolla on erityisasema transatlanttisena puolustus- ja turval-

Kuva Helsingissä muutama vuosi sitten pidetystä kaupunkisotaharjoituksesta. Taustalla näkyy Meri-Hakaa.

liisuusjärjestönä. Naton 26 jäsenmaasta 21 on EU-jäsenmaata. Yhdysvaltojen asema Naton tärkeimpänä yksittäisenä taloudellisenä, teknologisenä ja sotilaallisena toimijana korostaa Natossa tehtävän yhteistyön merkitystä myös tilanteessa, jossa Euroopan unionin turvallisuus- ja puolustuspoliittinen merkitys vahvistuu. Lisääntyvässä kriisinhallintatehtävissä tarvitaan jäsenmaiden lisäksi nykyisten kumppanimaiden ja muiden mahdollisten yhteistyömaiden voimavaroja. Naton yhteistyöohjelmia on avattu myös Euroatlanttisen kumppanuuksineuvoston ulkopuolisille maille. Samalla on kehitetty operaatioita koskevaa tiedonsaantia sekä mahdollisuuksia osallistua operaatioita koskevan päätöksenteon valmisteluun. "Naton, kuten myös Euroopan unionin, laajentumisella on ollut keskeinen merkitys vakauden lisäämisessä ja jakolinjojen poistamisessa kylmän sodan jälkeisessä Euroopassa. Nato on ilmoittanut, että sen ovet ovat avoinna uusille, kriteerit täyttävälle jäsenmaille."

Selonteko puolustaa USA:n ohjushankkeita Euroopassa

"Uusilta teknologioilta suojautumiseen kuuluvat muun muassa

hanke Naton ohjuspuolustuskyvyn luomiseksi ja sen mahdollinen kytkeyminen Yhdysvaltojen kansalliseen ohjuspuolustukseen. Suomen strateginen ajattelu tähtää laajaan eurooppalaiseen yhteistyöhön ja yhdyntymiseen, jonka avulla poistetaan vastakohtaisuuksia ja torjutaan ennalta turvallisuusuhkia."

Ettäkö vain kriisinhallintaorganisaatio?

"Nato on poliittis-sotilaallinen liittokunta, jonka olemassaolon perustana on Pohjois-Atlantin sopimus ja sen 5. artikla. Käytännön toiminnassaan Nato on ensisijaisesti kriisinhallintaorganisaatio. Se on jäsenilleen ja kumppaneilleen keskeinen yhteistyöjärjestö. Suomi osallistuu aktiivisesti kumppanimaille avoinna olevaan yhteistyöhön sekä kumppanus- ja yhteistyöohjelmien kehittämiseen. Suomi käy säännöllistä poliittista vuoropuhelua Naton kanssa ja osallistuu Nato-johdoinen kriisinhallintaoperaatioihin. Suomi pyrkii osallistumaan Naton nopean toiminnan joukkoihin täydentävään toimintaan kehittämässä kansainvälisessä kriisinhallinnassa tarvittavia kykyjä sekä vahvistamaan Suomen kansallisia puolustusvalmiuksia. Se tukee myös Suo-

men osallistumista Euroopan unionin taisteluosastojen toimintaan sekä Euroopan unionin voimavarojen käyttöön."

Suomi avittamaan muiden sotia

"Ulkoministeriön Suomen mahdollista Nato-jäsenyyttä koskevan selvityksen mukaan jäsenyydellä olisi ennaltaehkäisevä, Suomen turvallisuutta vahvistava vaikutus. Nato-jäsenyys antaisi Suomelle liittokunnan 5. artiklan mukaiset turvatakuut. Samalla mahdollinen jäsenyys velvoittaisi Suomea auttamaan muita jäsenmaita, mikäli nämä joutuisivat hyökkäyksen kohteeksi. Mahdollista jäsenyyttä on syytä tarkastella sekä Suomen ulkopoliittisen aseman ja puolustuksen että kehittyvän kriisinhallintayhteistyön näkökulmasta. Euroopan unioni on luonut jäsenilleen tasavertaiset mahdollisuudet osallistua kriisinhallintayhteistyöhön. Naton jäsenenä Suomi olisi täysivaltaisesta mukana liittokunnan päätöksenteossa. Naton jäsenenä Suomi osallistuisi myös Nato-Venäjä -neuvostoon. Suomi katsoo, että Naton tavoitteet kansainvälisen vakauden ja turvallisuuden edistämiseksi ovat yhteensopivat Suomen ja Euroopan unionin ulko- ja turvallisuuspoliittisten tavoitteiden kanssa."

Jäsenenä Suomi olisi mukana liittoutuman puolustus suunnittelussa ja puolustusmateriaaliyhteistyössä, mikä parantaisi Suomen puolustuskykyä ja yhteensopivuutta kansallisen puolustuksen, viranomaisyhteistyön ja kansainvälisen kriisinhallinnan tehtävissä. Jäsenenä Suomi osallistuisi liittokunnan sotilaallisiin huoltovarmuusjärjestelyihin. Nato-jäsenyys edistäisi lisäksi Suomen kansainvälistä pelastuspalveluyhteistyötä, vahvistaisi kansainvälisen avun vastaanottokykyä sekä hyödyttäisi Suomen puolustusteollisuutta.

Häkämies suosittelee Suomelle puolustusmenojen 2% vuosittaisista lisäsuorautta

"Nato suosittaa jäsenilleen, että ne käyttäisivät kaksi prosenttia bruttokansantuotteestaan puolustukseen. Vuonna 2007 tämän tavoitteen täytti viisi Naton 26 jäsenmaasta. Jäsenyyttä mahdollisesti harkittaessa on arvioitava myös, mitä vaikutusta Suomen puolustusjärjestelmälle on Natomaiden suuntautumisella asevelvollisuudesta ammattimiehoihin." Samaa tekstiä puhuu myös Häkämies ennenkuin Natoon on virallisesti liittyttyään.

Tässä selonteon kiteytys

"On olemassa jatkossakin vahvoja perusteita harkita Suomen Nato-jäsenyyttä. Laaja poliittinen yhteisymmärrys on välttämätöntä ja kansalaismielipiteen huomioiminen tärkeää mahdollisesta jäsenyydestä päätettäessä..."

Näin siis puolustuspoliittisessa selonteossa puhutaan Natosta. Lähivuosina tullaan pitämään sekä eduskuntavaalit ja presidentinvaalit. Jos silloinkin vielä Kokoomuksen vaalimenestyys jatkuu, saamme kokoomuksellaisen värisuoran: sekä presidentti, pääministeri ja ulkoministeri ovat Kokoomuksesta. Silloin tuo edellisen kappaleen ilmaus ö kansalaismielipiteen huomioiminen on tärkeää mahdollisesta jäsenyydestä päätettäessä, menettä merkityksensä, koska Kokoomus tulee liittämään ö demarien suosiolla tuella ö Suomen Natosta mistään kansalaismielipiteistä riippumatta, koska katsoo vaalituloksen itsessään oikeuttavan siihen. Sitten osallistutaan imperialistisiin sotin kaikkialla maailmassa ja suomalaisia sankarivainajia tullaan juhlimaan jälleen kerran.

Reijo Katajaranta

....Jatkoa edelliseltä sivulta

Ulospäisy rikkaiden ja pankkien...

Vaali tarjoaa myös mahdollisuuden tuoda esiin muita EU:n ongelmia ja antaa ihmisille mahdollisuuden äänestää vaihtoehtoa kaikkialla maassa, koska koko maa on yksi vaalipiiri toisin kuin eduskuntavaaleissa ja kunnallisvaaleissa, joissa tämä verottaa äänimäärää.

Uuden talousliberalismin raunioilta jälleenkarrakseen

Muutos tarvitaan myös asenteissa aiheudesta ja pituamattomuudesta yhteisvastuuseen, yhteiskuntavastuuseen, huolenpitoon ja keskinäiseen solidaarisuuteen ja erilaisen rakenteellisen ja suoran syrjinnän lopettamiseen. Tällaiset muutokset tarvitaan, että Suomi kansakuntana osaltaan selvittää kriisinsä ja voi tukea myös myönteistä kansainvälistä kehitystä. Julistamme uudeksi talousliberalismiksi kutsutun 30 vuotisen aiheuden aikakauden päättyneeksi.

Maailma nousi toisen maailman sodan raunioista. Menestyksen ohella kehittyi uusia ongelmia. Korjaukset ne virheet, joita tehtiin sitä edeltäneenä runsaan 30 vuoden kasvukautena sotien jälkeen ja jotka ajoivat silloisen kasvumallin kriisiin ja antoivat tilaa vahingolliselle uudelle talousliberalismille. Käynnistämme yhteiskunnallisen keskustelun tulevaisuuden vaihtoehtoista ja toimimme yhdessä paremman tulevaisuuden puolesta kaikista huolta pitäen. globaalien vastuumme kantaen, luonnon tuhoamisen estäen ja sodan väkivallan lopettaen. Muutos tapahtuu kansalaislähtöisesti keskeisesti kansalaisjohtamiseksi ja aidoituen poliittiset raja-aidat murtaen ketään syrjimättä.

Helsingissä 24.1.2009

Pekka Tainen
Valtiotieteen tohtori,
kansantalous

Pääsihteri Kim Jong Ilin syntymäpäivää juhlittiin sekä Tukholmassa että Helsingissä

Kuva Tukholman suurlähetystön tilaisuudesta. Vasemmalta KDKT:n Pohjoismaiden suurlähettiläs Ri Hui Chol. Keskellä Suomi-Korea seuran kunniapuheenjohtaja Pekka Leppänen ja oikealla Suomalais-Korea-seuran hallituksen jäsen Tapani Salonen. Oikealla olevassa kuvassa Antti Siika-aho esitelmöi KDKT:n kehityksestä Helsingin tilaisuudessa.

Helmikuun 7. Suomi-Korea-seuran ja Juha-aatteen opintoyhdistyksen jäsenet tekivät matkan Korean demokraattisen kansantasavallan suurlähetystöön Tukholmaan pääsihteri Kim Jong Ilin 67. syntymäpäivän kunniaksi järjestetyille vastaanotolle.

Tilaisuudessa käytiin keskusteluita sekä Korean tilanteesta että tavattiin Ruotsi-Korea-seuran ja Ruotsin kommunististen puolueiden edustajia.

Lauantaina 14.2. järjestettiin Helsingissä seminaari Korean tilanteesta. Seminaarissa alustivat Antti Siika-aho Korean kehityksestä

2000-luvulla ja Juha Kieksi korealaisesta joukkovoimistelusta. Korealaisessa yhteiskunnassa tapahtuu koko ajan merkittävää edistystä, mutta Etelä-Korean äärikonservatiivinen hallinto USA:n tukena jarruttaa rauhanomaisen ratkaisun löytymistä Korean niemimaalla.

Evoluution idea ja evoluutioteoria: Charles Darwinin syntymästä 200 vuotta

Tänä vuonna tuli kuluneeksi 200 vuotta Charles Darwinin (1809-1882) syntymästä ja syksyllä 150 vuotta hänen merkittävimmän teoksensa *The Origin of Species* (suom. Lajien synty) julkaisemisesta. Charles Darwin on yksi suurimmista milloinkaan eläinistä luonnontieteilijöistä. Hän löysi kehitysopin keskeiset lainalaisuudet tehtyään tarkkoja havaintoja viisi vuotta kestäneellä maailmanympärimatallaan Beagle-laivalla.

Darwinista on kirjoitettu niin paljon, ettei hänen elämänsä ja uraansa tarvitse laajemmin esitellä. Juhlavuosi on kuitenkin nostanut joitakin kiinnostavia kysymyksiä pintaan. Ollaan joksinkin yksimielisiä, että Darwin löysi ainoastaan perustan evoluutioteorialleen. Darwinin jälkeen evoluutioteoria on kehittynyt suurin harppauksin. Ainoastaan fundamentaali-uskavaiset saattavat vielä yrittää kiistää sen.

Darwinin opista ei enää kiistellä, sen tulkinnoista kyllä

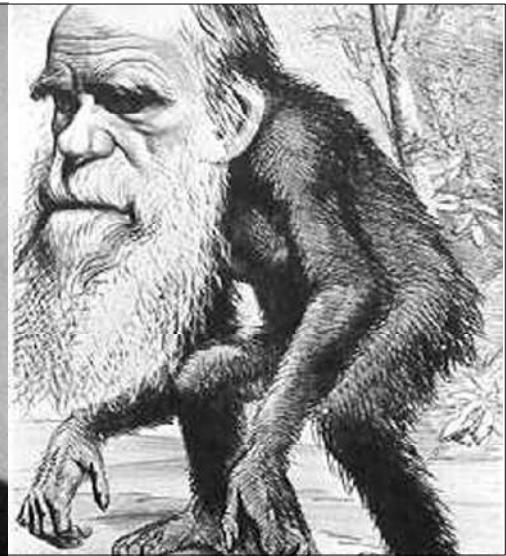
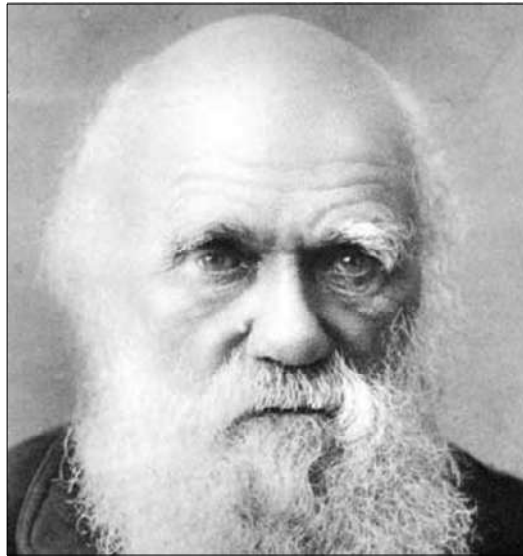
Darwinin jälkeen on mm. löydetty periytyvyyden biokemiallinen mekanismi: geenit. Se on ensininkin todistanut erityisen *darwinistisen periytyvyysmallin*, jossa **hankitut ominaisuudet eivät periydy geneettisesti**, mutta samalla se on saattanut etenkin sosiobiologit pyrkimään väittämään, että kaikki riippuu vain geeneistä. Ihmiset ovat heidän mukaansa jo geneettisesti niin eriarvoisia, että se antaa luvan yhteiskunnalliselle eriarvoisuudelle o ajattelulle, että jokainen selvittää maailmassa omillaan: öVahvemmat syökööt heikompiään. Sillä öidealla ei ole kuitenkaan mitään tekemistä luonnontieteen eikä siten myöskään Darwinin kanssa, emmekä me sitä paitsi tiedä, mitä ominaisuuksia missään määrin tulevaisuudessa tarvitaan!

Ympäristön vaikutus ohittaa geenit

Tällä tavalla tulkittu Darwin kuitenkin sivuuttaa ympäristön vaikutukset ihmisen ja kaikkien korkeampien eläinten kehitykseen. Neuvostoliittolainen **Ivan Pavlov** (1849-1936) tutki ja mm. osoitti, että mitä korkeammasta eläinlajista on kysymys sitä enemmän se oppii vuorovaikutuksessa ympäristönsä kanssa ja on tuon vuorovaikutuksen tuote käyttäytymiseltään. Myös ihmisen kehittymisen ratkaisee yhteiskunnasta omaksuttu kulttuuri, vaikka geenit luovatkin persoonallisuudelle perustaa. Kulttuurivoluutio on siis paljon nopeampaa käytännössä syrjäytynyt geneettisen evoluution.

Mitä marxismen klassikot ajattelivat Darwinista

Toinen mielenkiintoinen asia on marxismen klassikoiden suhtautuminen Darwinin evoluutioteoriaan. Marx ja Engels olivat Darwinin aikalaisia ja he arvostivat korkealle Darwinin evoluutioteorian. Tässä muutamia Engelsin esittämiä arvioita Darwinista: ö.luonto ei kierrä ikuisesti samankaltaisena, vaan käy läpi todellisen

Charles Darwinin evoluutioteoria on aikanaan aiheuttanut suurta kiistelystä ja saanut myös pilapiirtäjien mielikuvituksen lentämään. Nykyään evoluutioteoriaa ei kiistä juuri kukaan muu kuin fundamentalisti-uskavaiset.

historian. Tässä yhteydessä on mainittava ennen kaikkea Darwinin ösoittamalla, että koko nykyinen orgaaninen luonto, kasvit ja eläimet, näiden mukana myös ihminen, on miljoonia vuosia kestäneen kehitysprosessin tulos.ö (Marx ö Engels valitut teokset, osa 3 ja artikkeli Sosialismin kehitys utopiasta tieteeksi sivu 117)

Samassa kirjassa sivulla 316 kirjoituksessaan Ludwig Feuerbach ja klassisen saksalaisen filosofian loppu, Engels arvostaa Darwinia näin: öTosin Feuerbach eli vielä silloin, kun tehtiin kolme ratkaisevaa löytöä: keksittiin solu, oppi energian muuttumisesta ja kehitysoppi, joka on saanut nimensä Darwinistaf ö

Ja sivulla 328: öJa vihdoin í Darwin ensimmäisenä todisti yhtenäisesti, että kaikki meitä nykyään ympäröivät elimistöt, ihmiset mukaan luettuina, ovat pitkään, muutamista alunperin yksisoluisista alkiosta alkaneen kehitysprosessin tuote.ö

Engels korosti Darwinin asemaa myös puheessaan Marxin haudalla v.1883: öNiin kuin Darwin keksi orgaanisen luonnon kehityslain, niin myös Marx keksi ihmiskunnan historian kehityslainí .ö

Engelsin kritiikki Darwinia kohtaan

Kuitenkin Engels myös esitti arvostelua Darwinin evoluutioteoriasta ja piti sitä vielä keskeneräisenä teoriaana. Näin hän arvioi Darwinia mm. Luonnon Dialektiikan johdannossa, (sama kirja sivulla 46): öDarwin ei tiennyt millaista karvasta satiiria hän kirjoitti ihmisistä ja erittäinkin omista maanmiehistään todistaessaan, että vapaa kilpailu, olemassaolontaistelu, jota taloustieteilijät juhlivat korkeimpana historiallisena saavutuksena, on eläinmaailman normaali tila. Vasta yhteiskunnallisen tuotannon tietoinen organisaatio, jossa tuotetaan ja kulutetaan suunnitelmallisesti voi kohottaa ihmiset muun eläinkunnan

yläpuolelle yhteiskunnallisessa suhteessaí ..Historiallinen kehitys tekee sellaisen organisaation päivästä päivään yhä välttämättömämmäksi, mutta myös päivästä päivään mahdollisemmaksi.ö Kirjeessään Pjotr Lavrovits Lavroville marraskuussa 1875 Engels painottaa kriittistä suhtautumista Darwinin teoriaan: öDarwinin opista hyväksyn kehitysteorian, mutta Darwinin todistustapaa (olemassaolon taistelu, luonnon valinta) pidän vain äsken löydetyn tosiseikan ensimmäisenä, väliaikaisena, epätäydellisenä ilmauksena.ö

Darwinismi tieteen historian valossa

Kehityvän yhteiskunnan, luonnon ja maailmankaikkeuden ideat ovat tieteessä yhtä vanhoja kuin itse tiedekin ja peräisin antiikin Kreikasta, ja sitä on lähestytty sekä maailmankuvallisfilosofisesta näkökulmasta, kuten Herakleitos, joka tunnetaan mm. lentävistä lauseistaan öKaikki virtaaö ja öSamaan virtaan ei voi astua kahta kertaaö, että geometriasta tutun aksioomaattis-deduktiivisen menetelmän (kritiikin) näkökulmasta, kuten Zenon Elealainen, joka ns. aporiaosaan osoittaa, että íliikettäö ei voi kuvata johdonmukaisesti oikein klassisella kaksipäisellä logikalla, jonka ontologinen taustasitoutus sen kuvamaasta materiaalisesta kohteesta on, että kukin tuon kohteen ominaisuus joko TÄYSIN ON siinä, tai SITÄ EI OLE LAINKAAN.

Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, ettei muutosta ollenkaan voisi kuvata oikein klassisella logikalla, jolla TEORIOIDEN SISÄLLÄ päätellään tosista lauseista uusia, vaan se tarkoittaa sitä, että on todellisuuden alueita, JOIDEN VÄLILLÄ ei voida päätellä deduktiivisesti, joiden tieto ns. EI REDUSOIDU (palautu) toisen alueen tietoon, esimerkiksi matemaattinen fyysikaaliseen tai loogiseen ja päin vastoin, biologinen fyysikaaliseen, tai yhteiskunnallisen biologiseen.

Tuollainen sisäinen looginen koherenssi juuri luonnehtii yhtä erillistä TIETEELISTÄ TEORIAA ns. ajattelumuotona, joka on joko tosi tai epätosi sen mukaan kuvaako se KOHDETAAN oikein vai väärin, erotukseksi muusta övähemmän tieteellisestä tiedosta.

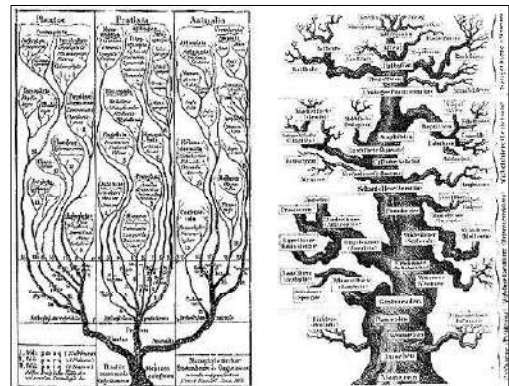
Evoluution ideat ennen Darwinia

Evoluution IDEAN toi biologia-tieteen sisälle ranskalainen akateemikko **Jean Baptiste Lamarck** (1744 ö 1829), jonka työ muodostaa siirtymävaiheen ruotsalaisen kasvitieteilijän **Carl von Linnén** (1707 ö 1778) kuvailevasta esiluonnontieteestä Darwinin johdonmukaisesti tieteelliseen kehitysbiologiaan. Lamarck julkaisi 1778 yleisesityksen Ranskan kasveista, jossa hän otti käyttöön Linnén ns. teennäisjärjestelmän rinnalle ns. dikotomisen lajintunnustusjärjestelmän, jonka hän katsoi kuvaavan lajien **TODELLISIA SUKULAISSUSUHTEITA** ja näin väitti eri lajien olevan evoluution tulosta. Vallankumouksen alettua Kuninkaallisen puistosta muodostettiin v. 1793 Lamarckin esityksestä Luonnontieteellinen puutarha, ja

hänet itsensä nimettiin sinne öhyönteisten ja selkärangattomien professoriksiö, joita hän ryhtyi systematisoimaan kuten kasvejakin. Hän tutki fossiilisia selkärangattomia evoluutioideansa todistamiseksi. Näin evoluutioilmiotä sovellettiinkin jo ennen Darwinia mm. sekä fossiilien ajoittamiseen kallioperän perusteella että päin vastoin. Lamarck kuitenkin arveli jonkin elimen **KÄYTÖSSÄ MUODOSTUNEIDEN OMINAISUUKSIEN PERIITYVÄN** (mutta ei esimerkiksi loukkaantumisten aiheuttamien vaurioiden), jonka virheen Darwin nykyaikaisessa evoluutioteoriassa korjasi.

Myös Darwinin isoisä, luonnontutkija Erasmus Darwin oli esittänyt evoluutioteorian, mutta isoisä ja pojanpoika olivat riitautuneet ikäihviksi, kun edellinen oli pitänyt jälkimmäistä ötäysin tyhminäö ja kieltäytynyt ottamasta tätä kasvatettavakseen vanhempien pyynnöstä, johtuen pojanpojan ösilmiinpistävän hitaasta älyllisestä kehityksestäö teini-ikäisenä...

Risto Koivula
Reijo Katajaranta

Evoluutioteoriaa on useimmiten kuvailtu haarautuvana puuna, jossa uudet eliölajit syntyvät vanhemmista eliölajeista aivankuin uudet oksat vanhasta oksasta. Tässä kaksi esitystä evoluutiopuusta.

Tuokiokuvia Bolivian matkalta

Olemme saapuneet lentäen La Pazin kaupunkiin Bolivian ylätasangolle. Katselemme kaupunkia sen yläpuolelta vuoren rinteeltä. Keskustassa on pilvenpiirtäjiä ja siirtomaavallan aikaisia koristeellisia rakennuksia. Laajalle laaksoon ja pitkin vuorten rinteitä levittäytyvät asuntoalueet. La Paz on Bolivian toinen pääkaupunki - se kaupallinen. Sucre on maan hallinnollinen pääkaupunki ja se sijaitsee ylätasangon laidalla. Sucresta itään ja koilliseen levittäytyvät hedelmälliset viljelysalueet ja edelleen koilliseen laajat sademetsäalueet.

Maa jakautuu voimakkaasti kahdella hedelmälliseen ja luonnonvaroittoaan rikkaaseen itään ja ylätasangon ja vuoriston köyhään länteen. Matkamme reitti kulkee ylätasangolla, Altiplanolla, intiaanien asuinalueilla. La Pazin ja Sucren puolivälissä sijaitsevan **Oruron** kaupungin väestöstä 90 % on intiaaneja. Intiaanit pakenivat espanjalaisia valloittajia tänne vuoristoon, eivätkä eurooppalaisten mukanaan tuomat kulkutauditkaan harventaneet alkuperäisväestöä näillä seuduilla. Mahtoiko se johtua kylmästä ilmanalasta täällä 3000 - 4200 metrin korkeudessa?

Naisten värikäs perinteinen puukeutuminen näkyy kaupunkien katukuvassa; on hassuja huopahattuja ja värikkäitä huiveja. Niillä on kääritty selässä kannettavaksi joko lapsi tai myytävää tuotetta. On katukauppiaita ja kaduille levittäytyviä kauppiaita sekä muuten vain elämää kaduilla, kuten lounastuntiruokailua ryhminä kyykyssä istuen katukeittiön äärellä. (5 kuvaa, joista valita)

Potosin kaupunki syntyi vuoren kupeelle, kun espanjalaiset valloittajat perustivat hopeakaivokset. Kaupunki eli noin 300 vuotta kolonialismin toiston kautta, mikä näkyy katukuvassa upseina palatseina ja pitkin rinteitä levittäytyvinä laajoina työläiskortteleina. Alueen alkuperäisväestö työskenteli kaivoksissa hirvittävässä olosuhteissa; kerrotaan, että työläisistä osa kuoli ensimmäisen työviikkonsa aikana. Hopea vietiin Espanjaan tai sillä maksettiin sotavaroja Euroopassa.

(kuva: Potosi ja Cerro Rico vuori)

Korkea ilmanala ei todellakaan sovi meille pohjoiseurooppalaisille; hoipertelemme ja osa oksentelee. Meille tarjotaan teetä cocapensaasta lehdistä; useimmille se auttaa eikä aiheuta mitään sivuvaikutuksia. Paikalliset pureskelevat coca-lehtiä. Se auttaa paitsi vuoristotautiin niin antaa voimia ja poistaa nääläntunnetta. Tämä on maalaisväestölle tärkeää, kun ollaan pitkät päivät kaukaisilla vaimoilla töissä ja vasta illalla aterioidaan. Boliviassa ei pidetä siitä, että USA on ulottanut huumeiden vastaisen sotansa Etelä Amerikkaan myös cocapensaastaan viljelyyn.

Altiplanon eli ylätasangon ja miksei maailmanmittakaavan erikoisin nähtävyys on **Ujunin suolaavikko**. Se on muinoin ollut järvi, mutta nyt se on kuivunut suolaavikoksi. Sen mittasuhteet ovat

Tässä ollaan La Pazin kauppakujalla.

La Paz, etualalla keskustaa, rinteellä hökkelasumuksia, taustalla Illimani vuori.

valtaiset, 10 500 neliökilometriä, ja se on 3600 metrin korkeudella. Suolakenttä levittäytyi siimankantamattomiin hääkiseväniä lakeutena. Keskellä viimeistä kylmää suolakenttää on pieni tuliperäinen saari önkatalojen saariö. Vaikutelma rannalla on kuin kevättälvisillä hangilla hiihtokeskuksessa, vaan missä ovat sukset? Saarella on lämpimämpää ja komeat pylväskätkukset ovat kukassa. Kaktusta käytetään kuten meillä puuta; siitä tehdään kalusteita ja ovia, sitä käytetään talojen kattorakenteissa.

Matkallamme La Pazista etelään nousimme Oruron kaupungissa Ujuniin menevään junaan. Junan ikkunasta katsoimme tuntikausia karua Altiplanoa, joka alkoi jo muistuttaa aavikkoa. Matkan varrella näimme alueen suurimman järven 90 km pitkän **Poopon**, jolla on jokiyhteys **Titicaca-järveen**. Poopo on hyvin matala, joten kuivina kausina se menettää haihduttamalla niin paljon vettä, että sen pinta-ala supistuu murto-osaan. Näimme siellä valtaisan flamingoparven, joka peitti meren lahden täysin. Erilaiset vesilinnut ovat käytettyä riistaa ja niiden munat ovat ainakin paikallisten herkkua. Ilmastonmuutosko vai mikä, mutta juuri viime vuosina Poopo-järvi on talvisin kuivunut täysin.

Puita näimme ylätasangolla hyvin harvoin. Se on muuttamassa aina

vain karummaksi sateiden ja sulamisvesien vähentyessä. **Quinoa** on ainoa viljalaji, joka menestyy karulla ja kylmällä ylätasangolla. Tosin se on hyvä ravintoarvoiltaan, esim. proteiinia on jopa 16%. Näin se on keskeinen osa ylätasangon alkuperäisväestön ravintoa.

Laama on merkittävin ylätasangolla menestyvistä kotieläimistä. Laama kuuluu kamelieläinten heimoon, kuten myös alpaka. Näistä

saadaan villaa ja laamasta käytetään myös lihaa yleisesti. Laama on hyvin ilmeikas eläin, tosin kyllästyessään turistien tunkeiluun, se saattaa sylkäistä. Kamelieläimistä vikunja ja guanaco, joita näimme myös matkan varrella, ovat pienikokoisempia ja sirompia, kaurismaisia ja hyvin arkoja. Niiden hoito vastaa ehkä meidän poronhoitoamme; otetaan kiinni ajoittain ja merkitään jne. Tulini katsoneeksi paikalliselta TV-kanavalta tällaista ohjelmaa

Intiaaninaisia perinteisissä asuissaan.

sopivana täydennyksenä matkalla itse koettuun.

Tiedemiehet seuraavat **Andien jäätiköiden** muutoksia. Bolivian Andeilla on Chacaltayan huipun (5 400 m) tuntumassa suosittu hiihtokeskus noin 5000 m korkeudessa; ei siis ihan kenelle vain, jos ei ole tottunut vuoristoilmaan. Sen huipulla olevan ikijään oletetaan katoavan kahden vuoden kuluessa. Kun jää sulaa korkealla, vuoristomaiden energiatalous ja veden saanti järkkäyvät, vuosittaiset keväiset sulamisvedet ovat aina vain niukempia. Jäätiköiden sulamisen lisäksi lämpötilan nousu on aiheuttanut etenkin Perussa ja Boliviassa luonnon-katastrofeja. Myrskyt ja mutavyöryt ovat kohtalokkaita vuoristoalueilla, joilla elävät maanosaan köyhimmin ihmiset. Ilmastonmuutos vaikuttaa pahimmin luonnosta elantonsa saaviin kansanosiin.

(lähde Helsingin Sanomat 19.10.08)

La Pazin kaupungista itään ja koilliseen olevien vuorien takana laskeutuvat paikoin jyrkin rintein **Jungana öpöviliset sademetsät** (öVuuristoiset sademetsät). Niitä pidetään kansainvälisesti erityisen arvokkaina elämän monimuotoisuuden säilyttäjinä. Jungasta saa mielikuvan kun tietää, että Perun Inka-kaupunki Machu Picchu sijaitsee näiden vuoristoisien sademetsien alueella; korkeuserot ovat suuret, laaksoissa kiemurtavat joet, kosteutta on paljon ja kasvillisuus on tiheä. Siellä tavataan harvinaisia villieläimiä ja siellä esiintyy noin 40 puulajia, joita on vain siellä. Jungaa uhkaavat laittomat hakkuut. Metsiä kaadetaan, jotta sieltä saataisi arvoita kuten seetriä ja tammea. Jungan alavilla mailla uhkana on maiden muuttaminen maanviljelyn käyttöön ö erityisesti geeninmuunnellun soijan viljelyyn. Greenpeace on ottanut Jungan (Yungas) suojeluohjelmaksi. (lähde Greenpeacen metsiensuojelun ohjelma)

HMK

Kansanäänestys vahvisti Bolivian uuden perustuslain voimaantulon

Evo Morales oli v. 2002 lähellä voittoa presidentin vaaleissa. MAS-puolue oli tuolloin toiseksi suurin puolue Bolivian kaksikamarisessa parlamentissa. Lisäksi puolue oli liittoutunut poliittisesti aymara-intiaaniväestöä edustavan MIP-puolueen kanssa. Ensimmäistä kertaa Bolivian historiassa intiaaniväestö ja uusliberalismin vastainen liike esittivät merkittävää osaa maan parlamentissa. Liittoutuma muodosti enemmistön maan parlamentissa.

MAS (Liike kohti sosialismia) koostuu erilaisista vasemmistosuunnauksista, ay-liikkeestä ja kansanliikkeistä. Moralesin ydinkannattajat ovat kokanviljelijöitä etenkin Aymara-intiaaneja. Sen poliittinen siipi edustaa entisiä guevaralaisia sissejä, trotskilaisia ja maolaisia militanteja ja heidän tukijoitaan taajamissa sekä maan keskiluokkaa.

Presidentti Sánchez de Lozada (MNR) joutui eroamaan virastaan 18.10.2003 kaasusodan vuoksi ja luikkimaan USA:han. Bolivia aikoi toimittaa maakaasuaan putkise Chilen satamien kautta USA:han ja Meksikoon. Maan hallitus pyrki edelleen yksityistämään valtion teollisuutta. Sen harjoittama uusliberalistinen talouspolitiikka, kansainvälisen valuuttarahaston vyönkiristysohjelma ja USA:n imperiaalistinen huumeosota ei miellyttänyt maan valtaenemmistöä olevia intiaaneja. Kaikista hallituksen toimista koitui hyötyä vain Bolivian omistavalle luokalle. Aymara-intiaanit olivat esittäneet maakaasun toimittamista ennen sen maastavientiä ilmaiseksi köyhiin bolivialaiskoteihin. Bolivialla on mantereen toiseksi suurimmat maakaasuvarat. Kriisin seurauksena kongressi nimitti uudeksi presidentiksi varapresidentti Carlos Mesan. Hänkin joutui eroamaan ajallaan, koska hänet koettiin uusliberalistisen yhteiskuntajärjestelmän edustajaksi.

Ensimmäinen intiaanipresidentti

Evo Morales voitti 18.12.2005 presidentinvaalit. Hän julisti sosialistisen MAS-puolueensa päämajassa Cochabambassa, että hänen vaalivoittonsa merkitsee Bolivian uuden historian alkua, historian, joka perää tasa-arvoa, oikeutta ja rauhanomaista yhteiskunnallista oikeudenmukaisuutta. Okuten kansa, joka taistelee maansa puolesta ja rakastaa sitä, meillä on valtava vastuu meidän historiamme muuttamiseksi.

Morales oli luvannut jo aikaisemmin kansallistaa Bolivian teollisuuden, lopettaa ulkomaan velan maksun ja keskeyttää USA:n ponnistukset kookapensaans kasvattamisen juurimisiksi maasta. MAS-puolueen tavoitteena oli palauttaa valta ja maa-alueet takaisin aymara-, guarani- ja ketsua-intiaaneille yhdessä työläisten kanssa. Hän astui tammikuussa 2006 presidentin virkaan maanosana ensimmäisenä intiaaniväestön edustaja.

Vasemmalta Hugo Chaves, Fidel Castro ja Evo Morales. Kuva vuodelta 2006. He muutoilevat paitsi uutta Etelä-Amerikan historiaa, myös koko maailman historiaa. Fidel on tosin siirtynyt toimijasta neuvonantajaksi.

Presidentit Hugo Chávez Frias, Evo Morales Ayma ja Fidel Castro Ruiz tapasivat 28.6.29.4.2006 Havannassa ja allekirjoittivat maidensa nimissä ALBA-sopimuksen (Bolivaarinen vaihtoehto meidän Amerikkamme kansoille) sekä Bolivian, Kuuban ja Venezuelan kansojen keskinäisen kauppasopimuksen TCP:n (Kansojen kauppasopimus).

Kansallistaminen alkaa

Toukokuussa kansallistettiin Bolivian kaasuvarat. Saman vuoden elokuussa avattiin perustuslakia säättävä kokous, jonka tavoitteena on uusia maan v. 1967/1994 oleva perustuslaki. Moralesin johtama MAS-puolue sai kokouksen enemmistön 135/255. Morales asetti tavoitteekseen myös maareformin, jolla jaettaisiin 200 000 km² maata enimmäkseen alkuperäisväestöä edustaville talonpojille.

Varapresidentti Alvaro Garcia Linera linjasi Moralesin hallituksen päämääräksi valtion roolin voimistamisen kapitalismissa ja asettaa sille aktiivinen rooli yhteiskunnassa. Uuden hallituksen astuessa valtaan valtio ei omistanut yksittäisiä yrityksiä. Vuoden aikana hallitus saattoi valtion hallintaan jo kaasu- ja öljytuotannon, kaivosteollisuuden ja televiestinnän. Valtiota kehkeytyi tärkein taloudellinen toimija Boliviassa. Pyrkimyksenä on hankkia 30640 maan taloudesta valtion käsiin. Päämääränä on yhteiskunnan moniarvoisen nykyaikais-taminen, jossa yhdistyisi moderni teollisuustalous, kaupunkilaisperheiden mikroryhmykset ja talonpoikien yhteisölliset taloudet.

Uusi perustuslaki

Bolivian alkuperäiskansojen, talonpoikien ja kansanliikkeiden Sucessa pitämä huippukokous kutsui 10.9.2007 kaikkia bolivialaisia puolustamaan perustuslakia säättävää kokousta, joka oli joutunut keskeyttämään toimintansa oikeis-toimistomien lietsomien levoit-tuimien vuoksi. Huippukokous hyväksyi 18-kohtaisen ohjelman uuden perustuslain pohjaksi. Perustuslain keskiössä ovat maan yhtenäisyyden säilyttäminen, sosiaalisten oikeuksien laajentaminen ja luonnonvarojen kansallistaminen.

Uuden perustuslakiluonnoksen 2 § mukaan: "Intiaaniväestölle ja

alkuperäiskansoille palautetaan ennen siirtomaavallan alkua vallinnut, heidän esi-isänsä aikainen, oikeus heidän omiin alueisiinsa. Tämä perustuslaki takaa heille vapaan itsemääräämisoikeuden, joka painottuu heidän tahtoonsa muodostaa ja olla osa yhdistynyttä, monikansallista ja yhteisöllistä valtiota sekä takaa heidän itsehallinto-oikeutensa, kulttuurinsa ja alueensa jälleennakentamisen perustuslain puitteissa."

Kommunitarismi

Uuden perustuslain tärkeimmät periaatteet ovat:

- 1) Monikansallisen kommunitaarisen (yhteisöihin perustuvan) yhtenäisen valtion perustaminen.
  - 2) Intiaaniväestön osallistumisen takaaminen maan taloudelliseen ja poliittiseen järjestelmään. Maan oikeuslaitoksen tuomareista vähintään 50 % pitää edustaa intiaaniväestöä.
  - 3) Alkuperäiskansojen, alueellisen, maankunnallisen ja kunnallisen itsehallinto sekä vallan hajauttaminen.
  - 4) Presidentin uudelleen valitsemisen mahdollisuus ja eri etnisten ryhmien edustus kongressissa. Maan kaksikamarinen kongressi muutetaan yksikamariseksi kansalliskokoukseksi.
  - 5) Hallitus ja parlamentti siirtyvät La Pazista ja Sucreen ja Sucrelle myönnetään pääkaupungin asema.
  - 6) Armeijan ja kansallisen poliisiin keskinäisten suhteiden uudelleenjärjestäminen. Armeijan kontrole tulisi ulkoisen turvallisuuden ja poliisi huolehtia maan sisäisistä asioista kuten rikollisuus, liikenne, turismi ja yleinen järjestys.
  - 7) Katolinen kirkko menettää erityis asemansa maan uskontokuntien joukossa.
- Pitkään kestäneiden kahinoiden ja neuvottelujen jälkeen Boliviassa päädyttiin siihen, että perustuslain lopullisesta hyväksymisestä päätetään kansanäänestyksessä 25.1.2009. Neljä rikkaita osavaltiota (Santa Cruz, Tarija, Beni ja Pando) edustava oikeisto-oppositio uhkasi hallitusta jopa sisällissodan mahdollisuudella. Evo Morales on pysynyt vaikeuksista huolimatta vallassa, koska hän nauttii kansansa enemmistön ja maan armeijan tukea. Seuraavat presidentin vaalit järjestetään 6.12.2009.

Morales jatkaa yhteisö-sosialismia ajavalla linjallaan

Presidentti Evo Morales ilmoitti 6.1.2009, että loputkin uusliberalistisen politiikan aikana yksityistetyt luonnonvarat, muu kansallinen omaisuus ja yhtiöt palautetaan Bolivian kansalliseen hallintaan. Seuraavina kansallistamisen kohteina ovat rautatieliikenne sekä sähkön tuotanto ja sen jakelu. Hallitus ohjaa tänä vuonna 1,8 miljardia dollaria polttoaineiden ja ruoan hintojen tukemiseen ja näiden perushyödykkeiden saatavuuden takaamiseen kaikille kansalaisilleen. Varoja suunnataan myös vanhus-hoitoon ja peruskoulutukseen. OGP:n 23.12.2008 suorittamien mielipidemittausten mukaan bolivialaisista 65 % oli uuden perus-

tuuslain hyväksymisen kannalla ja 19 % ei ollut vielä päättänyt kantaansa asiaan. Kansalaisista vain 16 % vastusti tuolloin sen hyväksymistä. Kansanäänestys vahvisti 25.1.2009 reilulla äänen enemmistöllä (yli 60 %) Bolivian uuden edistyksellisen perustuslain voimaantulon.

Matti Laitinen

Lähteet: Prensa Latina / KOMINFORM, Matti Laitisen omat lehtiartikkelit, Bolivia's New Constitution: Avoiding violent confrontation crisis group Latin America Report 23, 31.8.2007, YLE ja Observatorio de Gestión Publica

Venezuelan perustuslakikansanäänestys antoi Chavezille jatkoajan

Caracas, 15.2. (Xinhua) 6 Venezuelassa sunnuntaina 15.2. pidetyssä perustuslakikansanäänestyksessä hyväksyttiin presidentin virkakauden jatkaminen.

Venezuelan kansallinen vaalivestasto on ilmoittanut, että kyllä-äännet voittivat 54,36 prosentilla hyväksytyistä äänistä. 51-äänien osuus oli 45,63 prosenttia. Kaikkiaan 16 767 511 venezuelalaista antoi äänensä näissä vaaleissa, joissa ratkaistiin maan presidentin virkakauden jatkaminen. Käytännössä tämä merkitsee sitä, että Venezuelan istuva presidentti Hugo Chavez voidaan valita uudelleen vuoden 2012 vaaleissa ja sen jälkeenkin.

Chavez valittiin ensimmäisen kerran presidentiksi vuonna 1998 ja toisen kerran vuonna 2006. Chavez itse ilmoitti olevansa tyytyväinen vaalien tulokseen. Venezuela tulee pysymään Latinalaisen Amerikan muutoksen johtavana voimana eikä paluuta vanhaan enää ole, hän sanoi. Chavez on ilmoittanut poliittiseksi linjakseen 621. vuosisadan sosialisminä rakentamisen.

Koko valtakautensa ajan Hugo Chavez on ajanut Venezuelan riippumattomuutta Yhdysvalloista sekä monikansallisista yhtiöistä ja rahoitusjärjestelmistä. Samalla hänen myötävai-kutuksellaan on toteutettu Latinalaisen Amerikan sisäistä integraatiota ja luotu mm. ALBA-valtioyhteisö, johon kuuluvat Venezuelan lisäksi Kuuba, Bolivia, Nicaragua, Honduras ja Dominica. Chavezia vastaan tehtiin vuonna 2002 epäonnistunut vallankaappausyritys.

Xinhua News Agency / KOMINFORM

Kun Suomen Yleisradio uutisoi jotain Venezuelasta, Chavez melkein aina mainitaan ökiisteltynä presidentinä. Miksi hyvä Yleisradio? Ei Chavezin saavutuksissa ole mitään kiistelemistä. Ne ovat vakuuttavat. Venezuelan vaalivaikokausen aikana maassa elävien köyhien ihmisten määrä on puolittunut (54 % arvoon 26 %). Äärimmäinen köyhyys on vähentynyt jopa yli 72 %. Köyhyys on määritelty vain käteistulojen perusteella, eikä siinä ole huomioitu pääsyä maksuttomaan koulutukseen ja terveydenhuoltoon. Kymmenvuotiskauden aikana köyhien venezuelalaisten kotitalouksien määrä on alentunut 39 %.

Lisäksi Venezuelan kansalaista kohden käytettävät sosiaaliturvamenot ovat kolminkertaistuneet seurantaikaudella v. 1998-2006. Samaan aikaan lapsikuolleisuus on vähentynyt kolmasosaan. Julkisen sektorin terveyskeskuslääkärien määrä on 12-kertaistunut v. 1999-2007 taaten näin miljoonien ihmisten pääsyn terveydenhuoltoon.

Myös Venezuelan ulkomaan velka suhteutettuna maan bruttokansantuotteeseen on laihunut 25,6 % arvoon 9,8 %. Valtion julkinen velka on nykyään vain 14,3 % BKT:sta.

Sinäpä Ylelle tiedoksi joitakin Chavezin ökiistanalaisista saavutuksista. Se, että Chavez haluaa jatkoajaa itselleen on luonnollista. Venezuela ja koko Etelä-Amerikka elää nyt suurta muutosta, joka vie vuosia. Se tarvitsee pitkäjänteistä johtoa, jossa eivät mitkään länsimaisen demokratia 2 vaalikauden säännöt toimi, vaan tällaiset demokratian pelisäännöt vaarantaisivat bolivaarisen vallankumouksen.

Toimitus

Kaasukonflikti Ukrainan kanssa -2

Tämä Vuosaaren voimalaitos toimii myös venäläisellä kaasulla. Meillä ei kuitenkaan ole mitään pelkäämistä, että kaasuhanat pistettäisiin Venäjän puolella kiinni, koska sopimukset maidemme välillä ovat kaasun osalta asialliset.

Lukijat ilmeisesti ymmärsivät heti, miksi tämän artikkelin otsikko muistuttaa niin kovasti jonkinlaisen hollywoodilaisen sarjaelokuvan nimeä. Ensimmäisenä nimeä on ensin filmataan ensimmäinen osa, sitten toinen, kolmas jne. Tänä talvena me olimme todistajia Venäjän ja Ukrainan hallitsijoiden ohjaaman taitamattoman kaupallis-poliittisen näytelmän jo toisesta osasta eli farssin ainek- sia sisältävästä dramasta.

Monet osiot olivat hyvinkin tuttuja ja kaasuventtiilin sulkeminen uudenvuoden ensimmäisenä päivänä, Ukrainan suorittama kaasun laiton haltuunottaminen, Moskovan tarjoama maakaasun epärealistinen hinta.

Tästä huolimatta oli kuitenkin huomattavia eroja. Mutta ennen sitä kerron ensin itse tapahtumien kulusta.

Viime syksynä Ukrainan pääministeri Julia Timoshenko allekirjoitti Moskovassa kaasusopimuksen, jossa määriteltiin Venäjän ja Ukrainan yhteistoiminnan pääperiaatteet lähivuosien ajaksi. Sen jälkeen alkoivat varsinaiset venäläis-ukrainalaiset neuvottelut kaasun konkreettisesta hinnasta vuodelle 2009. Osapuolien esittämät tarjoukset olivat hyvinkin lähellä, mutta jostain syystä neuvottelut jatkuivat vaikeasti ja keskeytyivät kokonaan uudenvuoden edellä (ukrainalaisen osapuolen aloitteesta). Tämän lisäksi ukrainalaiset viranomaiset eivät voineet mitenkään suorittaa maksua jo saamastaan kaasusta. Sen tuloksena, kuten Venäjän hallituksen lähellä olevat piirit todistavat, Putin päätti öpittää kiinni periaatteestaan ja käski sulkea venttiilin (tilanne oli nimenomaisesti Putinin komennossa, koska Medvedev yritti pysytellä koko ajan konfliktista syrjässä ja siirtyi etusijalle vasta ensimmäisessä kansainvälisessä konferenssissa, joka ei kuitenkaan pystynyt päättämään mitään. Tammikuun ensimmäisestä päivästä lähtien maakaasun toimitukset Ukrainaan päättyivät. Silloin Ukrainan viranomaiset aloittivat Euroopan maihin toimitettavan kaasun ölaittoman haltuunoton (eli itse asiassa eurooppalaisille tarkoitettun kaasun varastamisen) ja vieläpä sellaisissa mittasuhteissa, että maakaasun toimitukset ulkomaalaisille kuluttajille päättyivät kokonaan. Tilanteen seurauksista

TV:n välityksellä lukijat ovat saaneet yhtä hyviä tietoja kuin minä itse. Muutaman päivän kuluttua loukkaantunut Venäjän johtajisto lopetti kokonaan Ukrainan kautta tapahtuvat kaasutoimitukset.

Sen tuloksena tilanteesta joutuivat kärsimään kymmenet miljoonat ihmiset (esimerkiksi Bulgariassa jouduttiin jopa sulkemaan kouluja, joita ei voitu muuten lämmittää), ja eräiden Euroopan maiden ja koko EU:n johtajat alkoivat painostaa Venäjää ja Ukrainaa vaatimalla kaasutoimitusten aloittamista uudelleen. Pidettiin jopa kansainvälinen konferenssi, mutta ongelma ratkesi vasta sen jälkeen, kun Venäjän ja Ukrainan pääministerit allekirjoittivat uuden sopimuksen, jota Ukrainan presidentti Jushtsenko ei enää rojhennut evätä. Kokonaisuudessaan ötoimen kaasuota ei kesti vajaan kuukauden päivät.

Ja nyt siitä, mitä eroja oli tässä toisessa osadassa ensimmäiseen verrattuna. Ennen kaikkea Ukraina oli tällä kertaa hyvin valmistautunut konfliktiin muodostamalla strategisen varaston maanalaisiin kaasusäiliöihin, jonka volyymi oli puolet venäläisen kaasun vuotuisesta viennistä. Periaatteessa Ukrainan viranomaiset olisivat voineet kinastella kaupasta Venäjän kanssa vaikka ensi vuoteen asti, erityisesti kun talouslaman vuoksi kaasun teollinen kulutus Ukrainassa supistui voimakkaasti ja useat tuotantolaitokset pysähtyivät tosiasiallisesti jo ennen tammikuuta. Myös vaikeita tilanteita pääsi syntymään ja eräillä, ennen kaikkea maan itäisillä alueilla kaasutoimituksia rajoitettiin, mikä liittyi Ukrainan kaasutoimitusjärjestelmän erikoisuuksiin.

Nimittäin neuvostovalan aikana maanalaisia kaasuväaroja rakennettiin Ukrainassa, ei sitä varten, että niistä olisi toimitettu kaasua ukrainalaisille kuluttajille, vaan tarkoituksella taata joidenkin mahdollisten katkoksiensa varalle vientitoimitukset Eurooppaan eli Lännen suuntaan. Vastaavasti varastojen varsinaiset kapasiteetit eivät riittäneet täyttämään Ukrainan kaikkia juoksevia tarpeita ja näitä varastoja rakennettiin tasavallan länsialueelle, Neuvostoliiton silloisen valtiorajan tuntumaan. Toisaalta tasavallan itäisen alueen kaasutoimitukset hoidettiin kaasujohdoista, jotka nyt

Putin sulki. Juuri tähän liittyi ukrainalaisten kaasutyöläisten arvoituksellinen hallittomuus päästää kaasua pohjoisen asemansa kautta ja he tahtoivat suunnata tämän kaasun itäisille alueille ja toimittaa eurooppalaisille kaasua maanalaisista varastoistaan.

Toiseksi erikoisuudeksi muodostui konfliktin kansainvälistyminen. Vaikka edelliselläkin kerralla ukrainalaiset viranomaiset harrastivat samoin kaasun ölaitonta haltuunottoa, se ei kuitenkaan johtanut kaasutoimitusten täydelliseen katkaisemiseen, erityisesti silloisen epätavallisen kylmän talven oloissa. Koska tällä kertaa Venäjän kaasu ei ollut elintärkeää välttämättömyys Ukrainalle, oli selvää, että ukrainalainen presidentti teki puhtaasti poliittisen päätöksen pyrkimyksessään asettaa Venäjä ja EU vastakkain, missä hän myös osittain onnistuikin.

Ja viimein vielä yhdestä erikoisuudesta. Jos ensimmäisen ökaasusodan syyllisenä oli silloin puhtaasti kaupallisia päämääriä tavoitellut herra Putin, niin tällä kertaa perusvastuun konfliktin aiheuttamisesta kantaa jo herra Jushtsenko. Toisaalta on hyvin vaikeata sanoa, mitä etuja nimenomaan hän on ajanut takaa ja kaupallisia vaikeuuksia poliittisiksi. On mahdollista, että molempia samalla kerralla.

Ensimmäisenä i kaasuodan tuloksena kolme vuotta sitten muodostui hyvin erikoinen kaavio kaasutoimituksista Ukrainaan. Tätä asiaa hoiti jostain kummallisesta syystä venäläis-ukrainalainen yhteisyrittäjä öRos-UkrEnergo. Sen nimi kirjoitetaan myös latinalaisin kirjaimin, koska yritys on rekisteröity peräti Sveitsissä. Kyseinen yritys osti kaasua Venäjältä ja Keski-Aasiasta ja jälleenmyi sen Ukrainan valtioliselle öNaftogaz-kaasukonsernille. Toimituskaava on selvästi korruptoitunut ja Ukrainan puolelta yrityksen omistajina ovat herra Jushtsenkon vihollisten väitteiden mukaan tämän öystävät (kaupallisessa mielessä). Kun viime syksynä Julia Timoshenko kävi neuvottelua Putinin kanssa, hän sopi tämän kaavan mitoimisesta, mitä öJushtsenkon ystävät eivät voineet tietenkään hyväksyä. Tästä huolimatta ei kannata aliarvioida Jushtsenkon mahdollista halua kariuttaa sopimus Venäjän kanssa

yksinkertaisesti siitä syystä, että sen on saavuttanut nimenomaan Timoshenko, sekä mahdollisesti Jushtsenkon pyrkimystä öavata silmät kirotujen moskovaalaisten juonitteluihin sekä omille kansalaisilleen että myös koko Euroopalle.

Mutta miten käytännössä herra Jushtsenko provosoi vuoromukaisen kaasukonfliktin? Toistaiseksi asian kaikkia haaroja ei ole vielä julkistettu, mutta hyvin totuudenmukaisilta näyttävät väitteet siitä, että nimenomaan Jushtsenko antoi määräyksen Ukrainan Kansallispankille olla suorittamatta maksua jo toimitettujen kaasusta sekä että nimenomaan hän antoi määräyksen öNaftogazille poistua neuvotteluista.

Ja vaikka, kuten olen jo enemmän kirjoittanut, perusvastuun ökaasusodasta kantaa herra Jushtsenko, mutta myös venäläisiä viranomaisia ei voida pitää täysin syyttömänä ja osattomina.

Mistä syystä Ukrainalle an-nettii kesällä ja syksyllä mahdollisuus muodostaa strateginen kaasuväarasto? Oliko tarkoituksena lujittaa sen asemaa toimitusten keskeyttämisessä? Muutakaan vastausta ei ole näkyvissä. Edelleen kannattiko öpittää kiinni periaatteesta kaasuhanan sulkeamisesta Jushtsenkon rankaisemiseksi, joka muutenkin saattaa pysyä vallassa ehkä muutaman kuukauden? Kuten Vladimir Iljitsh Lenin on aikoinaan sanonut, övihastuminen politiikassa on yleensä vihon viimeinen asia. Ja päätteeksi, miksi venäläinen osapuoli piti niin tiukasti kiinni vaatimuksistaan joulukuun neuvotteluissa, vaatimalla vääjäämättömästi 250 dollarin hintaa tuhannesta kuutiometristä kaasua, kun taas Ukraina ehdotti 235 dollaria? Toisaalta ottamalla huomioon Gazpromin jo kärsimät menetykset, Putinin ja Timoshenkon niin juhlallisesti solmitun uuden sopimuksen mukaisesti venäläinen kaasumonopoli tulee hyötyvän Ukrainasta vielä vähemmän kuin se olisi hyötynyt hyväksymällä öNaftogazin joulukuun tarjouksen. Kyse on nimittäin siitä, että joulukuussa oli tarkoitus solmia sopimus kiinteällä hinnalla, kun taas nyt kaasun hinta Ukrainaan varhen on sidottu öljyn hintaan (yhdeksän kuukauden viiteään) miinus 20 prosentin alennus. Koska öljyn hinta on voimakkaasti laskenut, vuoden loppuun mennessä

Ukraina tulee maksamaan kaasusta noin 150 dollaria tuhannesta kuutiosta. Ehkä myös Venäjälläkin joku toivoi avointa konfliktia?

Joka tapauksessa, paitsi Timoshenkoa, josta tuli uudemman kerran öisänmaansa pelastaja, ja Putinia, joka hetkellisesti pystyi tukemaan voimakkaasti laskevaa kannatustaan (Jushtsenko ei pysty enää auttamaan millään tavalla), kaasukonfliktista kärsivät kaikki osapuolet. Hävisivät vilustuneet eurooppalaiset kuluttajat, huononivat veljeskansojen, Venäjän ja Ukrainan väliset suhteet ja viimein joutuivat kärsimään Venäjän ja Ukrainan valtiolliset edut. Ja jos Eurooppa jo muutenkin viittasi kiintaalla Ukrainan suhteen, niin Venäjällä ötoimen kaasuota tulee vielä muistuttamaan itsestään. Venäjän viranomaisten kaikista pritoimenpiteistä huolimatta EU:n mielestä Venäjä kantaa ainakin yhtä suuren vastuun syyttömien keskeyttämisestä Euroopasta. öGazprom joutuu menettämään toimitettavan maineensa sekä tulevat ylimääräiset vientisopimukset (kaasutuotannon supistumisen johdosta näiden sopimusten täyttämisen kävisi kyllä muutenkin vaikeaksi). Eurooppalaisten johtajien lukuisen lausuntojen ja kommenttien perusteella Eurooppa pyrkii vähentämään riippuvaisuuttaan Venäjän kaasusta ja tulee tarkistamaan toimitusten volyymeja. Asialla on toinenkin puolelta ja jopa Venäjälle ystäväilyllisissä Serbian kaltaisissa maissa ovat aktivoituneet ne, jotka eivät vain yksinkertaisesti eivät pidä Venäjistä, vaan suorastaan vihaavat Venäjän kansaa.

Kokonaisuudessaan tämän-kertainen kaasukonflikti osoitti uudemman kerran, että Neuvostoliiton jälkeen muodostuneella alueella sopimukset ja kaupparat ovat usein vain sen paperin arvoisia, jolla ne on kirjoitettu. Mitä tulee meidän (Venäjän ö kääntäjän huom.) johtajimme, niin useat heistä eivät yleensä pysty toteuttamaan minkäänlaista johdonmukaista politiikkaa ja lojkiikan asemesta käyttävät ohjeenaan henkilökohtaisia mieltymyksiään tai pelkkää tunteitaan. Tästä huolimatta kyseinen tilanne ei voi jatkua ikuisesti ö lama asettaa kaikki asiat niille kuuluville paikoilleen.

Sergei Skvortsov
NKP:n Keskuskomian
ensimmäinen (pää-) sihteeri.

Suomen Kuntaliiton kultainen ansiomerkki Wahrmannille

Suomen Kuntaliitto myönsi Kalevi Wahrmannille Kultaisen ansiomerkkinsä tunnustukseksi ansiokkaasta työstä kunnallishallinnon hyväksi. Wahrman on ensimmäistä kertaa osallistunut kunnalliseen luottamustehtävään vuonna 1972.

Porvoon kihlakunnanoikeus on aiemmin myöntänyt Wahrmannille Herastuomarin arvonimen.

Wahrman toimii mm. Kommunistisen Liiton puheenjohtajana ja on Suomen Työväenpuolueen hallituksen jäsen.

Kansan ääni kuuluu muutoksen puolesta

Maa ilman lamaa

Yhdysvalloista jälleen kerran alkanut lamarutto ei sentään koske kaikkia maailman valtioita. Jumalan silmäterä ja Valittu Kansa Israel ei kärsi lamasta. Parhailaankin se jakaa naapureilleen ilmaista apua pommien ja ohjusten muodossa. Ilmeisesti Israel halusi käyttää Bushin hallinnon viimeiset hetket hyödykseen. Ilmeisesti sionistit pelkäävät Obaman hallinnon olevan hieman järkevämpi kuin Bushin sotahullut apulaiset. Onhan jokaiselle selvä ettei Israel ilman Yhdysvaltain aseita ja rahoja pystyisi

Gazan kansanmurhan tapaisiin sotarikoksiin. Kyllähän Yhdysvaltain hallinto ymmärtää, ettei Israelin tukeminen ole Yhdysvaltain etujen mukaista, mutta juutalaispankkiirin rahat painavat vaassa enemmän.

Ulkoministeri Stubbilta sentään tuli ensimmäinen järkävä lausunto virkaurallaan. Stubb tuomitsi Israelin suhteettoman voimankäytön. Kunhan ei Stubbin kohtalona olisi Erkki Tuomiojan ulkoministerinä kokemat Israelin suurlä-

hettilään ja jatkuvasti paikallisten raamattulebanien hyökkäykset. Ihmettelin aikoinaan miksi jonkun maan lähetystön annetaan jatkuvasti sekaantua Suomen sisäisiin asioihin. Ehkä syynä on lännen maailmalla toteuttamat ihmisoikeuksien ja demokration kaksioisstandarit, jos teet lännelle palveluja saat demokration nimissä tappaa kuinka monta ihmistä katsot tarpeelliseksi.

Reino Welling
Jämsänkoski

Talousetuudet ovat romahdusten ja irtisanomisten uutisia.

5. helmikuuta Deutsche Bank raportoi historiallisesta tappiosta. Kun pankkien sijoitukset haaksirikoutuvat, niiden seuraamukset näkyvät suurina tappioina. DB:n kultapöju Boaz Weinstein uhkapelasi pankin rahoja Wall Streetissä. 1,8 miljardin euron sijoitukset jäivät pankille viiden miljardin euron tappiot. Tämä on Deutsche Bankin ensimmäinen tappio 50 vuoteen. Weinstein erosi pankista ja perusti oman hedge-rahaston. 35-vuotias Weinstein oli nuorena shakkimestari ja nousi 20-vuotiaana blackjackin mestariksi ja luottojohdannaispelaajaksi 24-vuotiaana.

Maailmanlaajuisella kapitalismin työttömyys nousee vauhdilla 1000 työllästä per tunti.

Yhdysvalloissa työttömyys nousi 7,6 prosenttiin. Tammi-kuussa potkut sai 598 000 amerikkalaista työllästä. Luku on suurin sitten vuoden 1974 joulukuun, jolloin potkujia sai 602 000 ihmistä. Viime joulukuussa hävisi 577 000 ja marraskuussa 597 000 työpaikkaa. Tämä vuonna ennustetaan häviävän kolme miljoonaa työpaikkaa.

Espanjassakin työttömyys lyö ennätyksiä. Työttömiä on tällä hetkellä 3,3 miljoonaa ihmistä (14% työvoimasta) ja luku kasvaa nopeammin kuin koskaan ennen. Kasvu oli tammikuussa 6,35% ja vuoden sisällä 47,12%. Monessa kaupungissa marssitaan kaduilla ja ammattiiliot valmistelevat yleis-

lakkoa. Poliittinen eliitti tekee sen, mihin pystyykin. Rukoilee pankkeja ja pääomapiirejä osoittamaan yhteiskunnallista vastuuta.

Kiinassa työttömyys koettelee ennen muuta siirtotyöläisiä. Heistä 2,0 miljoonaa on menettänyt työpaikkansa. Työttömyyden pelätään lisäävän levottomuuksia. Muualle paikkakunnaltaan pois töihin muuttaneita kiinalaisia on yhteensä 130 miljoonaa. Taantuma pakottaa yrityksiä Kiinassa irtisanoamaan työlläisiä ennätysvauhdilla. Kiina käyttää yli 580 miljardia dollaria lisää talouden elvytykseen. Kiinan talouden kasvu lokajoulukuussa oli vielä 6,8 prosentissa. Koko viime vuoden kasvu oli 9 prosenttia, mikä on matalin seitsemään vuoteen. Monet ekonomistit ennustavat, että tällä vuodella Kiina tulee olemaan laman keskellä. Citigroupin analytytöt ennustavat, että taantuma Kiinassa tulee esiintymään kiivaammassa vauhdissa kuin mitä maan nousu oli ollut (Deeper Downturn).

Muutkin Aasian maat potevat äkkipysähdystä. IMF:n mukaan maailman kolmanneksi suurin, Japanin talous supistuu tänä vuonna 2,6 prosenttia. Maan vienti supistui joulukuussa peräti 35 prosenttia vuoden takaisesta. Danske Bankin mukaan Japania uhkaa hintojen laskukierre, deflaatio, joka lamautti maan talouden 1900-luvun alussa.

Myös Etelä-Korean kokonaistuotanto supistui joulukuussa 5,6

prosenttia edelliseen vuosineljännekseen verrattuna.

Eurostatin mukaan, EU:n alueella työttömiä on 12,47 miljoonaa ihmistä. Irlantikin kääntyi IMF:n puoleen ja kerjää 10 miljardia euroa. Inflaatio euroalueella oli 1,1 prosenttia. Venäjän hallitus tuki ruplaa 200 miljardilla dollarilla. Ilman työtä Britanniassa on 6,3 ja Saksassa 8,3 prosenttia. Britannian tehtaissa tuotettiin 4,5 prosenttia vähemmän tavaraa kuin viime vuonna. Yhtä paljon tuotanto oli lasketun vuonna 1974, jolloin oli siirretty kolmipäiväiseen viikkoon. Saksassa vastaava lasku oli peräti 12 prosenttia. Teollisuuden tilaukset supistuivat joulukuussa neljännekseltään viime vuoteen verrattuna.

Irlannissa 4,3 miljoonasta asukkaasta puoli miljoonaa on pian ilman työtä. Pääministeri ennustaa elintason laskevan jopa 12 prosenttia. Irlanti oli ensimmäinen EU:n maa, joka vaipti taantumaa viime syyskuussa.

Lentoyhtiö SAS vähentää 3 000 työntekijää lisää. Lisäksi lentoyhtiöstä lähtee 5 600 työntekijää joko ulkoistusten kautta tai myytävien osien mukana. Sen lisäksi SAS myy tytäryhtiönsä Spanairin, jossa työskentelee 3000 työntekijää.

Virossa alkaen valtion virkamiehistä palkkoja on alettu laskea. Todelliseksi uhkaksi Virossa on noussut deflaation mörkö.

Dimitris Mizaras
KOMINFORM

Häkämiehen horinat

Nykyinen puolustusministerimme on tullut kuuluisaksi toinen toisensa jälleen suustaan loikkivista sammakoista, rupisammakoista peräti. Viimeisin Häkämiehen vitsi oli seuraavaanlainen: Kun maailman demokraattisin ja vapain valtio, joka ihme ja kumma Häkämiehen mielestä on USA, saa uuden ja värillisen presidentin, alkaakin suomalaisten kannatus ja mieltymys kääntyä Natolle suosiolliseksi. Käytän mielipidekirjoituksissani paljon suomalaisia sananlaskuja, niissä on valtava määrä kansanvitsausta. Yksi tähän asiaan sopiva on - sen lauluja laulat kenen leipää syöt.

Huomasin eräässä lehtijutussa maininnan, jonka mukaan Obama sai jenkien aseellisuudelta 600 miljoonaa dollaria vaalirahaa, sionististen pankkiirin vaalirahat

eivät myöskään olleet senteissä luettavia. Kuten tunnettua Yhdysvaltain vaaleissa ei köyhillä ole menestymisen mahdollisuuksia. Tunnettua on myös, ettei Yhdysvaltain presidentillä ole varaa jättää rahoittajiensa toiveita huomioimatta. Edellyttäen että haluaa pysyä presidenttinä ja yleensä hengissä.

Sodissa on aina omat hyötyjänsä, amerikkalainen aseellisuus ei halua rauhaa Lähi-itään, ei Irakiin eikä Afganistaniin, päinvastoin, uusia kriisipesäkkeitä luodaan kautta maailman. Hyötyjiä ovat myös turvayhtiöt, jälleenrakennusrahoja kavaltavat tahot jne.

Yhdysvallat on luvannut vetäytyä Irakista vuoden 2011 loppuun mennessä, toivoen jonkin ihmehen pelastavan jenkien kasvat siihen

mennessä. Tosin ennen määräaikaan saattavat sotadollarit loppua, ennusmerkit viittaavat siihen. Kiinalaiset alkavat kyllästyä jenkien sotien rahoittamiseen.

Afganistanin miehitysjoukkoja lisätään 20.000 miehellä. Ei presidentin vaihto muuta jenkien sotapolitiikkaa, siihen on totuttu vuosikymmenten aikana. Luulisi turhissa sodissa poikansa tai miehensä menettäneillä olevan halua rauhantönnön tukemiseen. Viitteitä kotirintaman sorkumiseen on jo ilmassa, lukuisa määrä jenkkipoikia siirtyi oikosäristen pataljoonaan kuitenkin ennen Washingtonin päättäjien viisastumista tunnustamaan sodat hävityiksi.

Reino Welling,
Jämsänkoski

EU-vaaleista

EU-vaaleihin suhtaudutaan eri maissa ja puolueissa eri tavoin. Siinä ei päde samat kriteerit kuin muissa vaaleissa. Parlamenttipuolueet yleensä laittavat ehdolle osamuneeita tähtiä. Ruotsissa sosiaalidemokraatit putsasivat listat kriittisistä edokkaista jo viime vaaleissa, joka johti siihen, että Juni-lista sai 14% äänistä ja kolme edustajaa. Ruotsin Kommunistinen Puolue ja KPLM(r) eivät osallistuneet vaaleihin ollenkaan. Nyt tulemme siihen, että kaikissa puolueissa on kriittisiä ja siksi he hakevat sopivia ehdokkaita, joita he voisivat äänestää.

Olen tavannut johtavia EU-kriittisiä. Olen voinut keskustella heidän kanssaan ömolempia osapuolia kiinnostavista asioista. Näen EU-vaalit osana yhteisrintaman luomisessa suurpääomaa vastaan. Kukaan ei voi vakavissaan kiistää, että EU on suurpääoman luomus ja sen tärkeä instrumentti.

Professori Sören Wibe veti johtopäätökset hyökkäyksestä

Ruotsin ammattiyhdistysliikettä vastaan. Hän on nyt Junilistan puheenjohtaja. He asettavat täyden listan vaaleissa.

DKP Saksassa asettaa täyden listan. Puolueessa vähemmistö ei halunnut osallistua vaaleihin. Enemmistö katsoi, että EU on olemassa ja ei ole näköpiirissä sen hajoamista ja siksi tulee puolueen profiili näkyä. Saksan Vasemmistoliitto ei ottanut kommunisteja listoilleen.

Taskassa, Norjassa ja Ruotsissa ei kommunistiset tahot ole ainakaan vielä merkittävästi huomioineet EU-vaaleja. Ruotsin Kommunistinen Puolue välttää EU-vaaleja kuin ruttoa.

Henkilökohtaisesti olen aina ollut sitä mieltä, että EU on kommunisteille on tärkeintä näkyvyys eri vaaleissa ja luulisin, että näkyvyys on osallistumisessa EU-vaaleihin.

Wäinö Pietikäinen

Siionin virsi

Sinä tuholainen Israel, sinä tappamisen tautia kantava kapinen koira,

tuhsit heidät, tuhsit Gazan ihmiset, siionismin nimissä, mutta heidän henkeään, Palestiinan henkeä, et saanut, etkä koskaan saakaan, edes siionismin nimissä,

sinä tuhsit maat, tuhsit talot, sinä tuhsit sielut lasten leikkivien, siionismin nimissä, hytisevät himojensa horkassa, hullut, hornamaiset huutajasi, niinkutsutut tukijasi, kanssatappajasi,

rauhasi raivattu raketeilla, paukkuvilla paketeilla, ammustesi akkuina aivoton kuolema, aivosi ammuttuina alas, tuntuu tungettuna tuiskutuuleen tappavaan, teräsmyrskyyn tuhoavaan, urhosi uhoavat uhmalla, rakastaen ruumiita, raatoja.

Sinä julistat oikeutta ja jaat vääryyttä, sinun hirveitä tekojasi, siionismin nimissä, ei saisi arvostella, siitä sinä suutut, pyydät isoveljesi apuun, USA, EU, NATO,

sinä saalistat seteleitä Saksan, uliset uhreja uusia, iniset isoveljesi ihmisiltä, taaloja tappamiseen, aseita ampumiseen,

sinä teit Gazasta laboratoriosi, kun isoveljesi käski, kun NATO nuuhkautti nenääsi, ajokaasuja aseiden ainutlaatuisten.

Sinä mediaa muotoilet, sinä massoja makeilet, sinä sodan saastuttama, sinä alimmasta tulisesta helvetistä, zombiena, psykopaattina, Israelina ilmeistyit, tuhoamaan lapset, vanhukset, äidit ja isät,

sinä Israel, raiskaaja rauhan, kuristaja rauhankyyhkyn, sinä häpäisit Varsovan urheat taistelijat, jotka kävivät natsismia vastaan, sinä häpäisit nuo gheton sankarit, vapauden vaalijat, sinä häpäisit ihmiset, ihmismielet, kaikki siionismin nimissä,

Inhoan sinua, Israel!

Juhani Valo

Historiallisen vakava talous- ja työttömyyskriisi

* **Stora Enso lomauttaa 5000 työntekijää ja Metso Oyj lomauttaa koko henkilöstön ja irtisanoo lisäksi noin 1200 henkilöä.**

* **Sanoma News vähentää 200 työpaikkaa.**

* **Työttömyysaste kipumassa kaksinumeroiselle tasolle**

* **Työttömyys nousee pahimmilleen vuonna 2010**

* **Euroopan teollisuuden kuplatyhjeni**

* **EU:n alueella on 12,47 miljoonaa työttömää**

* **Irlannissa 4,3 miljoonasta asukkaasta puoli miljoonaa on pian ilman työtä**

* **Pääministeri ennustaa elintason laskevan jopa 12 %**

* **USA:n pankkikriisi kehittyneessä epidemiaksi**

* **Itävallan pankkisektori uhkaa kaatua**

Tässä on otos viime aikojen lehtiotsikoista. Lomautus- ja irtisanomiset jatkuvat katkeamattomana virtana.

Suhtautuminen työttömyyteen ja elvytykseen muuttunut

Kekkosen presidenttikaudella maamme työttömyys kohosi 60 000:een, mikä sai UKK:n runnomaan hätätilahallituksen. Tänä päivänä työttömyys on 61 7-kertainen, mutta poliittisen eliitin edustajat laulavat Sorsan III-hallituksen kaudella 1985 aloitettua laulua ötyövoimapulasta.

Vuonna 1991 valtiovarainministeriön silloinen ylijohdaja **Sixten Korkman** vastusti elvytystä: ötyöttömyyden uhka pakottaa palkkasopetukseen, jos kustannusromonttia ei tulopoliittisella saada aikaan. Ö Korkman piti työttömyyden kasvua toivottavana asiana. Nyt hän EVA:n toimitusjohtajana vaatii hallitukselta lisää palkkuja elvytykseen.

Joulukuussa 1993 valtiovarainministeri **Iiro Viinanen** totesi tv:ssä, että Ruotsi on Euroopan sairas mies, ellei se tajua, että työttömyyden on annettava kasvua, jotta maa selviää ulkomaanveloistaan. Hänen mielestään 7 % on ehdottomasti alhaisin hyväksyttävissä oleva työttömyysaste. Uusliberalismin oppeja julistavat ekonomistit sanovat vajaan 10 %:n työttömyyttä östytysohjelmissä.

Julkisessa keskustelussa väitetään usein, että työttömyys on tullut jäädäkseen ja työttömyys on käänneä verrannollinen taloudelliseen kasvuun. Näin ei ole. Esimerkiksi Lipponen hallituskausilla oli monen vuoden yhtäjaksoinen taloudellisen kasvun aika, mutta laaja

työttömyys pysyi lähes vakiona koko ajanjakson: kokonaistyöttömyys vaihteli 400 000 molemmin puolin koko ajan.

Suurtyöttömyys on valinta

Muutama vuosi sitten tv-utisissa kerrottiin USA:n työttömyyslukujen julkistamisesta: öTalouden tarkkailijat iloitivat siitä, että työttömyys ei ole vähentynyt; pelättiin, että työllisyyden kohentuminen olisi aiheuttanut ylikuumenemisen ja inflaation vaaran. Suomen tilanteesta näin ei sanota. Tosin työministeri **Tarja Cronberg** kuvaili vielä 3-4 kuukautta sitten Suomen työllisyystilannetta öerinomaiseksi.

öHallituksen ja pankin tiet eivät koskaan yhtyneet, muistelee Ahon hallituksen (1991 - 1995) oikeusministeri **Hannele Pokka**. öPoliitikkojen tehtävänä oli vahtia työttömiä ja konkurssia, Suomen Pankin markan vakaata arvoa ulkomailla.ö

Tilastotempu ei poista työttömyyttä

Lipponen kielsi kokonaistyöttömien määrän julkaisemisen työllisyyskatsauksessa 90-luvun lopulla eikä lukua ole vielääkään pyynnöistä huolimatta palautettu TEM:n katsaukseen. Laaja työttömyys on notkahduksen jälkeen kipumassa kohti 400 000:n rajaa. Tosin tästäkin luvusta puuttuu ns. piilotyöttömyys jonka luvuksi arvioidaan 100 000. Piilotyötön on henkilö, jota puoliso elättää ja joka ei edes mene työvoimatoimistoon, kun tietää, ettei siellä työtä tule. 90-luvun lamavuosien suurtyöttömyyden lukemista ei tilanne ole paljoa parantanut. Tilastokeskuksen öhaastattelututkimuksenö luvut ovat eräänlainen otos työttömistä eivätkä ne mitenkään kuvaa ongelman luonnetta. Tilastotempuilla keinottelu ja ötyövoimapulao-propaganda on tulkutonta.

Väki vähenee ja pidot paranevat

Näin toteavat työnantajat, kun yt-neuvottelujen päätyttyä väkeä ohjataan kilometritehtaalle. Kun sodan jälkeen sataman portilla oli pitkä työttömien jono, palkkaa sai tarjota sen verran kuin lystäisi. Rapakon takana on tutkittu työttömyyden palkkajousta eli työttömyyden vaikutusta palkkoihin. Tulokseksi on saatu -0,1 eli 100 % työttömyyden lisäksi alentaa palkkoja 10 % Kysymys pari vuotta sitten Elinkeinoelämän keskusliiton kansanedustajaehdokkaille järjestämässä tilaisuudessa Kuopiossa toimitusjohtaja Fagernäsiltä ja palkkajohtaja Riskiltä onko tämä

luku EK:n mielestä maissaan. Vastausta en uteluuni saanut.

Työttömyys maksaa valtiolle pari miljardia vuodessa

Vaikka työnantajat hyötyvät työttömyydestä ja pyrkivät säilyttämään sen korkealla tasolla, työttömyys on kallista ja järjetöntä yhteiskunnalle. Pari-kolme vuotta sitten työttömyyden hoitokustannukset ovat valtiolle parisen miljardia. Tämä summa saadaan, kun lasketaan yhteen kaikki työhallinnon menot. Puolet menoista nielee työmarkkinatuki.

Työttömyys on vallankäyttöä

Vaikutusvaltaiset henkilöt taivastelevat korkeaa työttömyyttä ja joukkokortisanomia. Poliittinen eliitti ja ekonomistit uskottelevat talouskasvun voivan poistaa työttömyyden. Pääongelma on kyvyttömyys jakaa työtä ja toimeentulon edellytyksiä. Joukkokortisanomissa on kurittamisen, alistamisen ja pakottamisen maku. Valitettavasti vielä tänään on esimiehiä, jotka kuvaavat johtamistyylillään: öParas kannustin on lopputilin pelko ja paras kiitos se, ettei joka päivä haukuta.ö

Kriisi on kokonai-svaltaista

Villii rahoitusalaa on vaikea panna kuriin valtion toimesta uusliberalismin oloissa. Valtio yrittää jaksaa keskuspankin kautta konkurssin riskiä yksityisen sektorin kanssa, jolloin kriisistä tulee myös poliittinen. Keskuspankin interventio onkin ainoa lääke, jota Kansainvälinen Valuuttarahasto IMF osaa ehdottaa hallituksille. Kriisi on levinnyt niin laajasti, että se uhkaa koko maailman talouskasvua. Edessä voi olla 1970-luvun ilmiö, jossa inflaatio laukkaa ja tuotanto laskee. Luottokriisi, taantuma ja kiihtyvä inflaatio kurkottelevat nyt Baltiaa, mikä levittää merenrantaa pitkiin valon nopeudella. Reaganismi, thatcherismi, uusliberalismi tulevat saamaan rajun iskun siipeensä. USA:ssa talouden ilmapöly on pahin ja jotkut tarkkailijat pitävät jopa maan talouden romahdusta lähivuosina mahdollisena.

Juhani Tanski

Työttömyys- ja köyhyyskeskustelun pohjanoteeraus:

Kansanedustaja Hanna-Leena Hemming blogissaan 3.11.08: öKuka tahansa voi tienata kuin (Jorma) Ollila, kun tekee urakalla töitä, on valmis näkemään vaivaa ja kantamaan vastuuta.ö

Onko toisenlainen maailma mahdollinen?

Viimeisin maailman sosiaalifoorumi järjestettiin tänä vuonna 27.1.-1.2.09 Brasiliassa Belemissä. Sosiaalifoorumeihin osallistuu varsin monenkirjava joukko kansalaisjärjestöaktiivista poliitikoihin, taiteilijoista tutkijoihin, aikuisia, nuoria, lapsia, vanhuksia! Samoin osallistumisen muodot vaihtelevat seminaareista, performansseihin, julistusten kirjoittamisesta, rap-esityksiin, graffiteihin, valokuvii! Tänä vuonna sosiaalifoorumissa arviolta 92 000 maailmankansalaista pohti globalisaation epäkohtia erityisesti alkuperäiskansojen näkökulmasta sadoissa eri tapahtumissa.

Sosiaalifoorumin tärkeimmiksi teemoiksi nousivat maailman nykyinen finanssikriisi sekä ympäristöongelmat: ilmastonmuutos ja Amazonin sademetsien tilanne.

Tilaisuuden järjestelyihin kaikki eivät olleet tyytyväisiä. Aivan liian moni tilaisuus peruuntui ja kulkuyhteydet eri tapahtumapaikkojen välillä toimivat puutteellisesti.

Myös suomalaisia osallistujia oli paikalla. Sofia Laine otti paljon valokuvia, joista alla kolme.

Lisää tietoja sosiaalifoorumista löytää mm. internetsivustolta: Jukka Pääkkönen sivut Saskista https://sask-fi.directo.fi/?x101252=212334_Mika_Rönkön_Voima-lehden_virtuaalisessa_Fifi:ssä: <http://fifi.voima.fi/blogit/Hameentie+48/1>, sekä Mikko Saulin Kepan verkkosivuilla: <http://www.kepa.fi/utiset/6892/>

Paikalliset kaupustelivat foorumikansalle löytävää, juotavaa ja t-paitoja foorumialueen sisämenopöydillä. Sosiaalifoorumilla oli huomattava, tosin vain lyhytkestoinen, työllistämisaikutus isäntäkaupungissa.

Noin 1500 alkuperäiskansojen edustajaa osallistui Maailman sosiaalifoorumiin, ja he edustivat noin 50 eri etnistä ryhmää. Useimmat heistä saapuivat foorumiin Amazonin alueelta.

Vain tunnin venematkan päässä foorumialueelta oli mahdollisuus kokea Amazonin joenvarsiasukkaiden todellisuus.